



ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)

ปริญญา

ธุรกิจศึกษา

อาชีพศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคดุสิต
และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

Problems of Dual System of Higher Vocational Certificate

Management Retailing Course, the Educational Co-operation between Dusit Technical
College and the Mall Group Company Limited (Ngamwongwan Branch).

นามผู้วิจัย นางสาวลิตา รัตนพันธ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนู่น, วท.ม.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์พิรพงศ์ ทิพนาค, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต
และบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

Problems of Dual System of Higher Vocational Certificate Management in Retailing Course,
the Educational Co-operation between Dusit Technical College and the Mall Group
Company Limited (Ngamwongwan Branch).

โดย

นางสาวลิตา รัตนพันธ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)

พ.ศ. 2551

ลิตา รัตนพันธ์ 2551: ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนูน, วท.ม. 176 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) รุ่นที่ 1-2 จำนวน 60 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ภาพรวมพบว่า มีปัญหาระดับน้อยในทุกด้าน คือ 1)ด้านหลักสูตร 2)ด้านบุคลากร 3)ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ 4)ด้านคุณลักษณะของนักเรียน 5)ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผลการประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรอาจารย์ผู้สอนและผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยแต่ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการ ไม่มีปัญหา สำหรับด้านคุณลักษณะของนักเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผลการประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน อาจารย์ผู้สอน, ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการ มีปัญหาในระดับน้อย ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีปัญหา

Lita Rattanapan 2008: Problems of Dual System of Higher Vocational Certificate Management in Retailing Course, the Educational Co-operation between Dusit Technical College and the Mall Group Company Limited (Ngamwongwan Branch). Master of Education (Business Education), Major Field: Business Education, Department of Vocational Education.
Thesis Advisor: Associate Professor Chana Wannoon, M.S. 176 pages.

The purpose of this research was to study problems of dual system of higher vocational certificate management in retailing course, the educational co-operation between Dusit Technical College and the Mall Group Company Limited (Ngamwongwan Branch). The research populations consisted of 6 instructors, 60 graduated students who graduated from higher vocational certificate in Retailing Course, the Educational Co-operation between Dusit Technical College and the Mall Group Company Limited (Ngamwongwan Branch), 3 heads of educational institutions and 3 directors of private sectors. The research instruments comprised of questionnaire and interview surveys, which data were analyzed through percentage, mean and standard deviation.

The research results showed that there were problems regarding management problems of dual system of higher vocational certificate management in retailing course, the educational co-operation between Dusit Technical College and the Mall Group Company Limited (Ngamwongwan Branch) in “less” level in terms of 1)curriculum 2)personnel 3)material and budgeting supports 4)students’ characteristics and 5)process of pedagogical practices including supervision, checking, public relation, and coordination. As the result, problems which were consisted of Problem regarding curriculum, instructors as well as graduated students who gave their opinions in “less” level; heads of educational institutions and directors of private sectors showed their ideas that there were not any problems. However, students’ problems of characteristics and pedagogical practices including supervision, follow up, public relation and coordination were in “less” level, while graduated students had not any problems.

Student’s signature

Thesis Advisor’s signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ชนะ วันหนูน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ขอขอบพระคุณอาจารย์เมธินี วงศ์วานิช รมภกาภรณ์ ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์คมศร วงษ์รักษา ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้ให้ความรู้และแนวคิดต่างๆ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ยศ ทรัพย์เย็น ประธานสาขาวิชาธุรกิจศึกษา อาจารย์ทรงชัย เขาวนไวยพงษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย คุณพิระยศ ยุภาศ ผู้จัดการฝ่ายอาวุโสสายพัฒนาบุคลากร บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด อาจารย์สุนันท์ จุสนิท หัวหน้างานธุรกิจค้าปลีกวิทยาลัยเทคนิคสุดิ และคณาจารย์วิทยาลัยเทคนิคสุดิทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ พร้อมกันนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พิรพงษ์ ทิพนาค หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำในขั้นตอนของการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาธุรกิจศึกษาทุกท่าน และเพื่อนนิสิตทุกคนที่ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน ทำให้การศึกษาระดับปริญญาโทครั้งนี้เต็มเปี่ยมไปด้วยมิตรภาพ ความสุข และประสบการณ์ที่น่าจดจำ

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา คุณตา และคุณยาย ที่มอบสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ผู้วิจัย ให้โอกาสในการศึกษาต่อ ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณพี่สาว และน้องสาวที่อยู่เคียงข้างคอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา

ลิตา รัตนพันธ์

กันยายน 2551

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(2)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	
ผลการวิจัย	77
ข้อวิจารณ์	103
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุป	107
ข้อเสนอแนะ	110
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	113
ภาคผนวก	119

สารบัญญัตินำ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามเพศ	78
2	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามอายุ	78
3	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา	79
4	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	79
5	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	80
6	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอน	80
7	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านหลักสูตร	81
8	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านบุคลากร	82
9	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ	84
10	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านคุณลักษณะของผู้เรียน	85
11	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	จำนวนและค่าร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเพศ	88
13	จำนวนและค่าร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามอายุ	89
14	จำนวนและค่าร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา	89
15	จำนวนและค่าร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	90
16	จำนวนและค่าร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามปีที่จบการศึกษา	90
17	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้สำเร็จการศึกษา	91
18	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตร	92
19	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักบุคลากร	93
20	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ	94
21	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน	97
23	ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)	99

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้เจริญก้าวหน้า ด้วยความรู้ ความสามารถ ทักษะ จริยธรรม คุณธรรม และสุขภาพอนามัยตามศักยภาพที่ควรจะเป็น การศึกษา ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น รู้จักสังคม รู้จักชีวิต เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทำให้คนสามารถใช้ทักษะความรู้ ความสามารถที่มีในการประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษาช่วยให้คนมีงานทำ ช่วยให้คนมีรายได้เพิ่มขึ้น การศึกษามีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการมีงานทำเพราะตลาดแรงงานย่อมต้องการแรงงานที่มี ความรู้ความสามารถ มีทักษะและความชำนาญในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

การจัดการทางด้านอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความชำนาญ และทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งรัฐบาลได้แสดงความตั้งใจที่จะให้การสนับสนุนภาคเอกชน และองค์กรประชาชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542: 12) ได้กล่าวถึงการจัดการด้าน อาชีวศึกษาว่า การจัดการด้านอาชีวศึกษาเป็นการเรียนพิเศษควบคู่ไปกับวิชาความรู้สามัญ เพื่อให้เกิดความรู้เฉพาะอย่าง ให้มีความชำนาญ โดยรัฐบาลได้ปฏิบัติตามพันธะสัญญาเพื่อการพัฒนาการ อาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ให้ความสำคัญกับการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นอันดับแรก โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะขยายการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพ การศึกษา ด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ ผลิตบคุณากรที่มีศักยภาพสูง เป็นกำลังสำคัญในการ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จะต้องสร้างระบบที่มีเอกภาพในเชิงนโยบาย และหลากหลายในการปฏิบัติ มีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน เปิด โอกาสการศึกษาอาชีพให้กับทุกคนอย่างทั่วถึง และให้โอกาสแก่บุคคลที่ทำงานแล้วมีโอกาสได้รับ การศึกษาอบรมเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตการทำงาน แนวทางการจัดอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการประกอบอาชีพจึงได้มีแนวคิดในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน- โรงงานเกิดขึ้น

กรมอาชีวศึกษา (2535: 5) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงานเริ่มขึ้น จากมติของคณะรัฐมนตรีให้กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมอาชีวศึกษาดำเนินการทดลองฝึกช่าง ชำนาญประเภทช่างอุตสาหกรรมตามโครงการความร่วมมือระหว่างกรมอาชีวศึกษา สภา อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสถานประกอบการ ทดลองจัดการศึกษาระบบโรงเรียน- โรงงานขึ้น ที่วิทยาลัยเทคนิคหลวงชีเมนต์ไทยอนุสรณ์ อำเภอบ้านหม้อ จังหวัดสระบุรี สาขาวิชา ช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ภายใต้วางความร่วมมือช่วยเหลือด้านระบบและรูปแบบการฝึก จากองค์การ GTZ (Deutsche Gesellschaft fuer Technische Zusammenarbeit) ประเทศเยอรมัน ตามโครงการความร่วมมือไทย-เยอรมัน ผลที่ได้จากการทดลองดังกล่าวเป็นที่น่าพอใจ กรมอาชีวศึกษาจึงมีนโยบายขยายการจัดวิชาชีพระบบนี้ ไปสู่สาขาวิชาอื่นๆ และพัฒนารูปแบบ เป็นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สอดคล้องกับผลงานวิจัยรูปแบบอาชีวศึกษากับองค์การบริหาร ของสำนักงานพัฒนาการศึกษาและฝึกอาชีพระบบทวิภาคีแห่งชาติ ได้ให้ข้อเสนอแนะให้มีความ ร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างภาคอุตสาหกรรมและฝ่ายสถาบันที่ผลิตนักศึกษา ในลักษณะความ ร่วมมือในการฝึกอาชีพ Cooperative Education Training ซึ่งจะเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสถาบัน อาชีวศึกษากับสถานประกอบการ ได้ทำงานร่วมกันในการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาดแรงงาน

หลังจากที่มีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนในการ จัด การศึกษา ทำให้โลกของการศึกษาเปิดกว้าง แนวทางในการศึกษาต่อในระดับต่างๆ มีเพิ่มขึ้น สมาชิกในสังคมสามารถหารูปแบบในการศึกษาที่เหมาะสมกับตนเองได้มากยิ่งขึ้น ความร่วมมือ ระหว่างสถาบันการศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษากับสถานประกอบการในการ จัด การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับ ที่สูงขึ้นได้ โดยเป้าหมายของสถาบันการศึกษาก็เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่วน เป้าหมายของสถานประกอบการก็เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กร ให้มีความรู้ความสามารถ ในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถทำงานภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ เกิดขึ้นในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี

บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขาจามวงส์วาน) เป็นสถานประกอบการอีกแห่งหนึ่งที่ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร โดยมีนโยบายให้พนักงานในเครือบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้มีโอกาสศึกษาต่อใน

ระดับที่สูงขึ้น โดยทางบริษัทจะให้ความสำคัญแก่พนักงานอย่างเต็มที่ในการติดต่อกับวิทยาลัยเทคนิคคูสิตในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีให้แก่พนักงานในเครือบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) นอกจากนี้ทางบริษัทจะอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางของอาจารย์ผู้สอน และเป็นค่าตอบแทนให้แก่อาจารย์ผู้สอน โดยให้ทางวิทยาลัยเทคนิคคูสิตเป็นผู้ออกแบบหลักสูตรรายวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา ในสาขาวิชาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของพนักงานในเครือบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด โดยมีข้อแม้ว่าหลักสูตร และรายวิชาที่เรียนต้องสอดคล้องกับการทำงานของพนักงาน พนักงานต้องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง และผู้เรียนต้องเป็นพนักงานในเครือบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป เท่านั้น

ด้านการจัดการเรียนการสอน จะจัดการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 6 วัน ในวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 7.00-10.00 น. และวันเสาร์ เวลา 7.00-9.30 น. แล้วนำชั่วโมงเรียนที่ได้ไปเทียบกับจำนวนชั่วโมงเรียนของภาคปกติ และใช้เวลาการทำงานจริงของพนักงานเป็นชั่วโมงฝึกงาน โดยจะมีการนิเทศร่วมระหว่างอาจารย์หัวหน้างานของสถานศึกษากับฝ่ายศูนย์ฝึกอบรมของทางบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด จากนั้นจึงประเมินผลร่วมกัน ผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา และเป็นพนักงานบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด จึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เพื่อจะได้ทราบปัญหาที่เกิดจากการจัดการศึกษาในครั้งนี้ จากพนักงานผู้ที่จบการศึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการสร้างมาตรฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ ภายใต้ความร่วมมือของสถานศึกษาและสถานประกอบการให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ซึ่งครอบคลุมด้านต่าง ๆ ได้แก่

1) ด้านหลักสูตร

2) ด้านบุคลากร

3) ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ

4) ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

5) ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์ในการนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการในการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของสถานประกอบการ และตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอาชีวศึกษาต่อไป
2. เพื่อส่งเสริมให้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่อไป เป็นการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

คำถามที่ใช้ในการวิจัย

1. มีปัญหาใดบ้างเกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มีความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร

นิยามศัพท์

ปัญหา หมายถึง อุปสรรค ข้อขัดข้อง ข้อที่ต้องพิจารณาแก้ไขที่เกิดขึ้นในการทำงานและทำให้การดำเนินงานนั้นไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยสถานศึกษาจะเป็นผู้สอนภาคทฤษฎี และสถานประกอบการจะเป็นผู้ฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักเรียน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หมายถึง หลักสูตรอาชีวศึกษาที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร 2 ปี

สาขาวิชาการค้าปลีก หมายถึง การจัดการศึกษาเกี่ยวกับการค้าปลีกซึ่งเป็นสาขาหนึ่งในหมวดวิชาบริหารธุรกิจ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

วิทยาลัยเทคนิคคูคิต หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ร่วมโครงการดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ร่วมกับบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) หมายถึง สถานประกอบการเอกชนที่ดำเนินธุรกิจค้าปลีกในย่านงามวงศ์วานที่ร่วมโครงการดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. ทฤษฎี หลักการ และการจัดอาชีวศึกษา
3. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย
4. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก
5. ธุรกิจค้าปลีก ประวัติของบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด และความเป็นมาของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภายใต้อาณัติของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)
6. แนวทางในการสร้างความสำเร็จในงาน
7. หลักสูตร
8. บุคลากร
9. วัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านงบประมาณ

10. คุณลักษณะของนักเรียน

11. การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

12. งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1. ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน คือ การพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ ด้วยกระบวนการจัดการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบันจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และจากสังคม เกษตรกรรมมาสู่สังคมอุตสาหกรรม ด้วยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย จึงเป็นเหตุให้ ความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ในการผลิตสินค้าเพื่อแข่งขันกับ นานาชาติ ด้วยเหตุดังกล่าว การศึกษาพบว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับเปลี่ยนไปเพื่อให้คน ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและถูกวิธี ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนารูปแบบและวิธีการจัด การศึกษาระบบอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลิตบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในเชิงปฏิบัติควบคู่ไปกับการประยุกต์ความรู้ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงานและยังสามารถทำความเข้าใจไปประกอบอาชีพอิสระได้อย่างแท้จริง (สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, 2541 : 3) จากเดิมที่กรมอาชีวศึกษาจัดการศึกษาใน หลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น แบบปกติ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. 3 ปี ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2 ปี และการจัดแบบหลักสูตรระยะสั้นในหลายๆ สาขาต่างก็ประสบ ความสำเร็จได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น กรมอาชีวศึกษาจึงได้คิดจัดทำรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษา ใหม่ขึ้น เรียกว่า การอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี ซึ่งจุดเด่นของการจัดการอาชีวศึกษาประเภทนี้คือ เกิดจากความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยสถานศึกษาเป็นผู้จัดการเรียนการ สอนในภาคทฤษฎีและภาควิชาชีพเพียงบางรายวิชา ส่วนการฝึกปฏิบัติวิชาชีพที่เน้นทางด้านทักษะ สถานประกอบการจะเป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรมให้กับผู้เรียน ซึ่งนับได้ว่าการจัดการ อาชีวศึกษาในรูปแบบดังกล่าว สามารถสร้างให้ผู้เรียนมีมาตรฐานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ตรง ตามความต้องการของสถานประกอบการ เหตุผลประการหนึ่งที่กรมอาชีวศึกษาได้จัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคี (Dual System) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชน ในความตกลงโดยไม่มี

ข้อสัญญาหรือข้อผูกมัดแต่ประการใด จึงทำให้การดำเนินการจัดรูปแบบการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประสบปัญหาในด้านต่างๆ คือ จากงบประมาณที่สนับสนุนด้านเครื่องมือเครื่องจักร วัสดุและอุปกรณ์การฝึกได้ถูกรัฐตัดทอนลงเป็นอย่างมาก อันเป็นเหตุให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพของผู้เรียนที่ลดน้อยลงตามไปด้วย (พิทักษ์ เสมอพันธุ์, 2551)

ดังที่กล่าวมาอาจพอสรุปประเด็นปัญหาหลักๆ ที่เกิดขึ้นจากการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี ดังนี้

- 1) ด้านหลักสูตร
- 2) ด้านบุคลากร
- 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ
- 4) ด้านคุณลักษณะของนักเรียน
- 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

1. ทฤษฎี หลักการ และการจัดอาชีวศึกษา

1.1 ทฤษฎีและหลักการอาชีวศึกษา การศึกษาด้านอาชีวศึกษา เกิดขึ้นมาพร้อมกับมนุษย์ เพราะมนุษย์จะดำรงชีวิตอยู่ได้ต้องมีวิธีการหาเลี้ยงชีพ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับที่เป็นอยู่ แต่มนุษย์เรามีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ผู้รู้ได้กล่าวถึงทฤษฎีและหลักการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้

ทฤษฎีอาชีวศึกษา ประกอบด้วยทฤษฎีเบื้องต้น 3 ข้อ และทฤษฎีชั้นสูงอีก 13 ข้อ รวมเป็น 16 ข้อ ฉนวน ชีระเผ่าพงษ์ (2532: 99-106) ได้สรุปไว้ดังนี้

ทฤษฎีข้อที่ 1 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างดี ให้ได้มาตรฐาน เราจะต้องฝึกให้นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา รับผิดชอบงาน

ข้อสุดท้ายสุดจิต ขยันอดทนต่อสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เช่น โรงงานที่มีเครื่องจักรที่เต็มไปด้วยเขม่า ผุ่นสกปรก เหม็นอับ ร้อนอุดอู้ หนาวหู่ ต้องให้ความเป็นกันเอง และร่วมมือกับคนงานที่พูดจาเอะอะโว้ยวาย หยาบคาย การฝึกงานก็ต้องไปฝึกในโรงงานหรือไร่่นาจริงๆ เป็นเวลาหลายๆ เดือน ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปไม่สามารถจะจัดตารางสอนให้ได้

ทฤษฎีข้อที่ 2 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยของการคิดให้ได้มาตรฐาน เราจะต้องสอนให้นักเรียนมีความตั้งใจ สนใจ จดจำผลิตภัณฑ์เก่า เพื่อจะได้เป็นแนวทางให้เกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และสามารถแก้ปัญหาทางานได้ การเรียนวิชาต่างๆ ต้องไม่แยกจากกัน เช่น ต้องเรียนวิชาการออกแบบไปพร้อมๆ กับการเรียนวิชาเรขาคณิต กลศาสตร์ ความร้อนแสง เสียง ซึ่งต่างกับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป

ทฤษฎีข้อที่ 3 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีกิจนิสัยให้ได้มาตรฐาน เราต้องให้นักเรียนทำงานซ้ำๆ จนเกิดเป็นนิสัยที่สามารถบำรุงรักษาและใช้เครื่องมือทำงานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย ละเอียครอบคอบ คล่องแคล่ว ว่องไว มั่นใจ และภูมิใจในผลงาน

ทั้งสามทฤษฎีถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องมีความสามารถสูงได้มาตรฐานถ้าไม่สามารถจะทำได้เช่นนี้ได้ก็จะหาประโยชน์จากอาชีวศึกษาไม่ได้เลย

ทฤษฎีข้อที่ 4 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ ก็ต่อเมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสามารถ และความต้อการ นักเรียนที่มีความสามารถและความต้อการจะเรียน เขาจะเรียนได้ดีกว่า ฉะนั้นครูจึงควรพิจารณาเรื่องนี้ให้ดี

ทฤษฎีข้อที่ 5 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อเราจัดให้ผู้เรียน สามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด และความสนใจ โดยยอมรับเกี่ยวกับความแตกต่างแต่ละบุคคล

ทฤษฎีข้อที่ 6 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อเราจัดการฝึกนิสัยให้ผู้เรียน โดยการฝึกซ้ำๆ เพื่อให้เกิดทักษะอาชีพที่เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง การฝึกซ้ำๆ จะสะสมทักษะให้พอกพูนมากขึ้นเมื่อทำงานได้อย่างหนึ่งก็จะสามารถทำงานได้อีกอย่างหนึ่งคล้ายๆ กันได้อย่างผลดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น นักเรียนทำงานให้ซ้ำๆ ก็จะเกิดทักษะในการคิด การทำ ทำให้เกิดทักษะขึ้นอย่างอัตโนมัติ เช่น ศัลยแพทย์ที่ทำการผ่าตัดบ่อยๆ มือก็จะเที่ยงตรง และแม่นยำ

ทฤษฎีข้อที่ 7 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อสอนด้วยครูที่มีประสบการณ์สูงๆ มาก ครูที่สอนอาชีวศึกษาต้องมีประสบการณ์สูงมากๆ ไม่ใช่จบปริญญาแล้วก็มาสอนได้เลย

ทฤษฎีข้อที่ 8 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อฝึกให้ผู้เรียนทำซ้ำๆ กัน จนเกิดทักษะถึงขั้นของมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานแต่ละอาชีพแต่ละประเภท แต่ละเวลาจะไม่เหมือนกัน ครูจะต้องฝึกให้นักเรียนมีทักษะเข้าขั้นมาตรฐาน ถ้าไม่สามารถจะฝึกได้ถึงขั้นมาตรฐานแล้ว การอาชีวศึกษาจะไม่เป็นประโยชน์อันใดเลย เพราะถ้าจบไปแล้วก็จะไม่มีงานทำไม่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมเลย

ทฤษฎีข้อที่ 9 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อจัดการฝึกให้ถูกต้องตามความต้องการของท้องตลาดเพราะว่า แต่ละอาชีพมีความต้องการในตลาดแรงงานต่างกัน ครูจะต้องฝึกให้นักเรียนทำได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน เมื่อจบไปแล้วก็จะมีการทำงาน

ทฤษฎีข้อที่ 10 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เราจะต้องสร้างทัศนคติให้ผู้เรียนโดยการทำตามทฤษฎีการฝึกงานต้องฝึกด้วยเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์จริงที่มีคุณภาพเท่ามาตรฐานของตลาดแรงงาน

ทฤษฎีข้อที่ 11 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เนื้อหาวิชาต้องเขียนขึ้นด้วยบุคคลที่กำลังทำงานอยู่วงการนั้น การร่างหลักสูตรอาชีวศึกษานั้น จะต้องเชิญผู้ประกอบการนั้นๆ มา ร่วมกันร่าง ไม่ใช่ใช้นักการศึกษาที่มีคุณวุฒิมาร่าง เวลาสอนก็เชิญเขามาสอนหรือไปฝึกงานกับเขาจริงๆ

ทฤษฎีข้อที่ 12 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น จะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเนื้อหาเฉพาะอาชีพนั้นอย่างเชี่ยวชาญจริงๆ

ทฤษฎีข้อที่ 13 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อเราปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งการบริการทางด้านวิชาการให้ตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล เนื่องจากปัจจุบันนี้สังคมของเราเจริญเติบโตเร็วมาก ฉะนั้นผู้เรียนสมัครเข้าเรียนนั้นย่อมมีสติปัญญา ปฏิภาณไหวพริบ พื้นความรู้ ประสบการณ์ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการในการฝึกอาชีพแตกต่างกัน

ทฤษฎีข้อที่ 14 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อเราปฏิบัติตามทฤษฎีของกลุ่มผู้เรียน ต้องจัดการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ปฏิบัติงานเนื่องจากนักเรียนอาชีวศึกษาแต่ละคนมีประสบการณ์ ทักษะ ความรู้ เจตคติ สุขภาพ วุฒิภาวะ และสมรรถภาพแตกต่างกันมาก ฉะนั้น โรงเรียนจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแล้ว จัดแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย สอนในเรื่องต่างๆกัน ออกไปตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่มจึงจะได้ผลดี

ทฤษฎีข้อที่ 15 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อเราปฏิบัติตามทฤษฎีของการบริหารแบบยืดหยุ่น

ทฤษฎีข้อที่ 16 อาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อเราปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งความเปลี่ยนแปลงต้องมีวัสดุฝึกอย่างเพียงพอ

ธวัช วงษ์สุวรรณ (2535: 19-21) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอาชีวศึกษาที่นำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสรุปได้ว่า การอาชีวศึกษาจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลก็ต่อเมื่อ

1. จัดสภาพแวดล้อมให้เหมือนกับที่ผู้เรียนจะได้ประสบเมื่อออกไปทำงานจริง
2. จัดสภาพเครื่องจักร เครื่องมือให้เหมือนกับโรงงานอุตสาหกรรมจริง
3. จัดสภาพการณ์ประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินในการคิด และทำงานเช่นนั้นเสมอๆ จึงจะเกิดทักษะนั้นอย่างสมบูรณ์
4. ทำการฝึกในสภาพที่เป็นจริง
5. ฝึกบุคคลให้มีอุปนิสัยในการคิด และการทำงานให้ตรงกับงานหรืออาชีพนั้น
6. ฝึกให้เฉพาะกับบุคคลที่ต้องการฝึกสาขาวิชานั้นๆ จึงจะได้ประโยชน์อย่างแท้จริง
7. สามารถทำให้บุคคลสนใจงาน มีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถทางสติปัญญาสูงสุด ที่บุคคลนั้นจะพึงมีได้

8. ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถรวมทั้งทักษะและประสบการณ์ในวิชาอาชีพนั้นๆ อย่างเชี่ยวชาญ
9. มีมาตรฐานและเกณฑ์ความสามารถที่ผู้เรียนจะได้ตรวจสอบความสามารถของตนเอง
10. คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน และทำการฝึกให้สอดคล้องและให้มีประสิทธิภาพด้วย
11. เชิญผู้มีประสบการณ์ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาอาชีพเข้าร่วมจัดทำหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาอาชีพนั้นๆ
12. การฝึกแต่ละสาขาอาชีพมีลักษณะจำเพาะของตนเอง
13. การบริหารสามารถยืดหยุ่นหรือเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการของสังคม และเทคโนโลยีปัจจุบัน
14. พยายามลดค่าใช้จ่ายรายหัวของผู้เรียน แต่ก็ไม่ควรจะลดให้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของการฝึกทางการอาชีวศึกษาสาขานั้นๆ ฉะนั้นแล้วจะขาดมาตรฐาน และไม่ได้คุณภาพ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีอาชีวศึกษาเป็นการฝึกปฏิบัติวิชาชีพที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชิน มีทักษะ อุทิศรักการทำงาน ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยันอดทน ละเอียดรอบคอบ แม่นยำ คล่องแคล่ว ช่างจดจำ ดัดแปลง ริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาได้ มั่นใจ และภูมิใจในงานที่ทำ นอกจากนี้ผู้สอนจะต้องมีความรู้ และเชี่ยวชาญในอาชีพนั้น หลักการอาชีวศึกษา หรือปรัชญา ของการอาชีวศึกษาเป็นการให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัดความสนใจ ความต้องการและความสามารถของตนเองซึ่งเรียนด้วยหลักสูตรที่มีเนื้อหาเจาะลึกเฉพาะเรื่องและร่างขึ้นด้วยบุคคลอาชีพนั้นฝึกโดยวิธีการต่างๆ ด้วยเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ที่มีจำนวนเพียงพอได้มาตรฐานจะลดจำนวนไม่ได้เลย การเรียนการสอนอาจจัดเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลก็ได้แล้วแต่ผู้เรียน อำนวยการสอน โดยผู้บริหารที่ใช้วิธีการยืดหยุ่นตามลักษณะของแต่ละอาชีพ

รัช วัชร์สุวรรณ (2535: 22-26) ได้กล่าวถึงหลักการอาชีวศึกษาโดยสรุปไว้ดังนี้

1. ความสำคัญของการอาชีวศึกษา การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่ออาชีพ ทุกคนมีความปรารถนาที่เป็นอิสระในการทำมาหาเลี้ยงชีพ และมีความสุขสนุกสนานกับการได้ทำงานที่ตนชอบ ถนัด และสนใจ มีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิต และพัฒนาคุณภาพชีวิต และมีความก้าวหน้าในอาชีพนั้นๆด้วย การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่จะจัดการศึกษาที่จะฝึกอบรมคนให้มีความรู้ ความสามารถ และทำงานเลี้ยงชีพได้ดังที่เขาต้องการ และพัฒนาการฝึกอบรมอาชีพให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วด้วย
2. จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา การอาชีวศึกษาไม่เพียงแต่เป็นการเตรียมทักษะในการทำงานเฉพาะอย่างเท่านั้น แต่ยังเป็นการให้ความรู้และการฝึกหัดต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่ชีวิตการทำงาน และการเป็นพลเมืองดีด้วย การอาชีวศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาทักษะความสามารถ ความเข้าใจที่ดี ทักษะคิด อุปนิสัยการทำงาน และความซาบซึ้งพึงพอใจในงานที่สุจริตและช่วยให้บุคคลได้รับความรู้ต่างๆ ที่จำเป็นแก่การเข้าสู่งาน และการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่งานนั้นๆ ตลอดจนช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานได้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจด้วย
3. เป้าหมายของการอาชีวศึกษา การอาชีวศึกษาเป็นการวางแผนเพื่อบุคคล 4 กลุ่ม คือ
 - 3.1 บุคคลที่สมัครเข้าเรียนอาชีวะมัธยมปลาย หรือในโรงเรียนอาชีวะ โดยตรงที่มีอายุตามเกณฑ์ปกติ
 - 3.2 บุคคลที่เรียนจบหลักสูตรสายวิชาการในมัธยมปลายแล้ว และต้องการเข้ารับการศึกษาคือเพื่อฝึกหัดเฉพาะอย่างในการเตรียมเข้าสู่งานอาชีพ
 - 3.3 ผู้ซึ่งไม่ได้เข้าโรงเรียนด้วยเหตุก่อนต้นหรือยกเว้นต่างๆ ตามกฎหมาย พึงได้รับการฝึกอาชีพระยะสั้นนอกระบบโรงเรียน

3.4 ผู้ใหญ่ (ผู้ว่างงานหรือต้องการเปลี่ยนงาน) ผู้ซึ่งต้องการจะเรียนรู้ และฝึกทักษะในอาชีพใหม่ๆ เพื่อยกระดับฝีมือการทำงาน เพื่อประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อความเจริญก้าวหน้าในงานอาชีพ หรือเพื่อการเพิ่มค่าจ้าง และรายได้

4. ความรับผิดชอบของโรงเรียน กำหนดการรับผู้เข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวะนั้น จะต้องมาจากผลการเรียนการสอน และการให้บริการแนะแนวอาชีพ การอาชีวศึกษาควรจัดอย่างทั่วถึง และไม่ควรจะมีข้อจำกัดมากมายนัก สำหรับผู้เรียนในชั้นมัธยมปลายหรือที่จบมัธยมปลายไปแล้ว อาจจะจัดหลักสูตร และเปิดสอนให้ในตอนเย็น หรือจัดให้มีการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ เพื่อพัฒนาทักษะและฝีมือแก่ผู้ปฏิบัติงานในภาคธุรกิจ หรืออุตสาหกรรม

5. สาขาวิชาในการอาชีวศึกษา การอาชีวศึกษาอาจขยายให้กว้างออกไป เพราะเป็นกระบวนการ เพื่อเตรียมงานอาชีพ เพื่อการดำรงชีวิตของบุคคล กล่าวคือ เป็นการฝึกอาชีพในประเภทวิชาต่างๆ ได้แก่

5.1 ประเภทวิชาเกษตรกรรม

5.2 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

5.3 ประเภทวิชาคหกรรม

5.4 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และบริหารธุรกิจ

5.5 ประเภทวิชาศิลปกรรม

6. สิ่งที่ต้องจัดไว้ในหลักสูตรอาชีวศึกษา สิ่งสำคัญต่างๆ ที่จะต้องเน้นหรือจัดเข้าไว้ในหลักสูตร ได้แก่ การทำงานในโรงฝึกงาน การนิเทศเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกภาคปฏิบัติอย่างหลากหลาย และการเรียนการสอนจะต้องสัมพันธ์กับเทคนิคทางอาชีพนั้นๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาสามัญ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ พลศึกษา สังคมศึกษา และอื่นๆ ด้วย เพราะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาตนเอง และสังคม ตลอดจนการเป็นพลเมืองดี

7. เครื่องมือ และอุปกรณ์ สิ่งที่เป็นสำหรับการเปิดสอนหลักสูตรอาชีวศึกษาจะต้องกำหนดให้เป็นไปตามสภาพการณ์ที่ใช้กันอยู่จริงในการประกอบอาชีพต่างๆ ในขณะนั้น การจัดหาจะต้องให้ได้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานและเป็นประเภท หรือชนิดที่ตรงกับความต้องการและมีประสิทธิภาพในการทำงานด้วย หน่วยงานหรือคณะกรรมการบริหารการอาชีวศึกษาจะต้องรับผิดชอบในห้วงประมาณสนับสนุนตามที่โรงเรียน หรือสถาบันการอาชีวศึกษากำหนดไว้

8. ประสิทธิภาพการทำงาน ประสิทธิภาพพื้นฐานของการอาชีวศึกษา คือ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ สภาพการณ์ต่างๆ ในขณะฝึกอบรมที่คล้ายคลึงหรือใกล้เคียงเสมือนที่เป็นจริงในโรงงาน จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงานได้อย่างดีเยี่ยม และประสิทธิภาพดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนได้ดีก็ต่อเมื่อสถานศึกษา และ โรงงานร่วมมือกันวางแผน และดำเนินตามแผนอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า หลักสูตรอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมคนเข้าสู่อาชีพ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามถนัด ความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของผู้เรียนด้วย หลักสูตรเนื้อหาจะลึกเฉพาะเรื่อง โดยเน้นการฝึกภาคปฏิบัติให้มากๆ จนเกิดความชำนาญด้วยเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอและได้มาตรฐาน และจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการ โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

1.2 การจัดอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การจัดอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพได้ ในการดำเนินการเพื่อให้ได้คุณภาพนั้นจะต้องลงทุนค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตลอดจนบุคลากรด้านการสอน จะต้องใช้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษดังนั้น เมื่อจัดแล้วจะต้องให้คุ้มค่ากับการลงทุน และมีประสิทธิภาพสูงสุด

วิชัย ตันศิริ (2538: 19) ได้ให้แนวทางในการจัดการศึกษา ปัจจุบัน และอนาคต มีได้อยู่ที่ข้อจำกัดด้านงบประมาณ และที่ถูกต้องเหมาะสมและที่สำคัญควบคู่กันไป คือ อุปสรรค อันเกิดจากแนวคิดในการบริหารจัดการระบบ และกระบวนการจัดสรรงบประมาณและควบคุมการใช้จ่าย ต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลาว่า จะจัดการอย่างไรจึงจะสร้างแรงจูงใจให้หน่วยงานต้องการประหยัดเงิน และชวนขวยที่จะหาเงินงบประมาณมาเพิ่มเติม อุปสรรคที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ แนวคิดเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรของชาติ และการกำหนดบทบาทของรัฐที่เหมาะสมสอดคล้องกับยุคสมัย โดยสรุปเพื่อที่จะระดมทรัพยากรมาใช้ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด จำเป็นต้องผสมผสานหลัก

ของกลไกการตลาดเศรษฐกิจเสรีกับหลักของการแทรกแซงของรัฐบาล ในเรื่องนี้รัฐถือว่ามีความจำเป็นแห่งรัฐ การประยุกต์ใช้หลักการนี้ได้แก่ การส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาจัดการศึกษาระดับวิชาชีพ (อาชีวศึกษา) และอุดมศึกษาในสาขาวิชาที่ตลาดต้องการ โดยเฉพาะด้านอาชีวศึกษานั้น ควรจัดให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งทฤษฎีและทักษะอื่นที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง และงานอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

การจัดอาชีวศึกษาจะมีประสิทธิผลสูงสุดเมื่อ

1. จัดการเรียนการสอนให้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงกับสถานประกอบการมากที่สุด
2. ประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการศึกษา เนื่องจากเป็นการจัดการศึกษาที่มีการลงทุนแพงมากกว่าการศึกษาในระดับเดียวกันกับประเภทอื่น
3. จัดในรูปแบบหลากหลายมีการส่งเสริมสร้างทักษะแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านฝึกทักษะพื้นฐานทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน และทักษะวิชาชีพเฉพาะทาง
4. ประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดฝึกภาคปฏิบัติโดยส่งไปฝึกงานในโรงงาน หรือจัดในรูปแบบของระบบทวิภาคี

2.3 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ดังนี้ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง การจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ กำหนดให้มีการเรียนภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติพื้นฐานบางส่วนที่สถานศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ในสถานประกอบการ ยึดถือนโยบายของการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่น หลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับสถานประกอบการและท้องถิ่น

2.4 การจัดการศึกษาในประเทศเยอรมัน การศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาในประเทศต่างๆ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาการอาชีวศึกษาของไทยให้เป็นที่ยอมรับ และสู่ความเป็นสากลยิ่งขึ้น

ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาการฝึกอาชีพระบบทวิภาคี (Dual System) ของสหพันธ์รัฐเยอรมนี การศึกษาของประเทศเยอรมนีจะเริ่มต้นจากการศึกษาภาคบังคับเมื่อเด็กอายุ 6 ขวบ และต้องเรียน ในโรงเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา 4 ปี และชั้นมัธยมต้นอีก 5 ปี รวมเป็น 9 ปี (บางรัฐ 10 ปี) หลังจากนั้นเรียนต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแบบเต็มเวลา จนอายุครบ 18 ปี จึงจะพ้น เกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ สำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแบบเต็มเวลา จะต้อง เข้ารับการฝึกอาชีพอย่างเป็นระบบในโรงเรียนหรือสถานฝึกอาชีพประเภทใดประเภทหนึ่งที่รัฐ รับรอง การฝึกอาชีพระบบทวิภาคี (Dual System) จะแตกต่างจากการจัดการเรียนการสอนใน ระบบโรงเรียนอาชีวศึกษาแบบเต็มเวลาทั่วไป เพราะผู้เข้ารับการฝึกเป็นบุคลากรของสถาน ประกอบการ เช่น จากห้างร้าน บริษัทหรือสถานประกอบการอิสระหรือหน่วยงานของรัฐทั้งจาก สถานประกอบการขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรมากกว่า 1,000 คนขึ้นไป ไม่ใช่ นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาโดยตรง การเรียนการฝึกจะส่งผู้เรียนเข้ามาเรียนใน โรงเรียนอาชีวศึกษาสัปดาห์ละ 1 - 2 วัน หรือเป็นช่วงๆ ส่วนเวลาที่เหลือจะฝึกปฏิบัติหรือ ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่สังกัดอยู่ เวลาที่ใช้ในการฝึกตามหลักสูตรจะใช้เวลาระหว่าง 3-3.5 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะสาขาอาชีพที่ฝึก (วิชัย ต้นศิริ, 2538: 20) การฝึกอาชีพระบบทวิภาคี จะเกิดขึ้นได้ โดยความร่วมมือระหว่างสององค์กรใหญ่ คือ สถานประกอบการซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ และทักษะด้านปฏิบัติ ทั้งทักษะพื้นฐาน และทักษะเฉพาะสาขาอาชีพ โดยครูฝึกของสถาน ประกอบการจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้มีคุณวุฒิในสาขาอาชีพนั้นๆ หรือเป็นผู้ที่ได้รับ ประกาศนียบัตรในสาขาวิชาชีพทางการสอนมาแล้ว หรือเป็นผู้ที่จดทะเบียนประกอบอาชีพใน สาขานั้นๆ และอีกองค์กรหนึ่งคือ โรงเรียน ซึ่งจะเป็นผู้ให้ความรู้ทางทฤษฎีที่สอดคล้องกับการฝึก ปฏิบัติในสถานประกอบการ โดยมีหอการค้าของกลุ่มอาชีพนั้นๆ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องของ รัฐร่วมทำหน้าที่ดูแลการเรียนการฝึกให้เป็นไปตามหลักสูตร และสัญญาการฝึก รวมทั้งการจัดการ สอบเพื่อรับประกาศนียบัตรเมื่อสิ้นสุดการฝึกที่จัดโดยคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจาก องค์กรนายจ้าง ตัวแทนจากองค์กรลูกจ้างมากกว่าตัวแทนจากรัฐบาลเสมอ เช่น ในกรณีที่มี กรรมการ 5 คน สัดส่วนจะเป็น 2: 2:1 ด้วยเหตุนี้ผู้ที่จบการฝึกอาชีพระบบทวิภาคี และผ่านการ สอบได้แล้วจึงเป็นที่แน่ใจได้ว่ามีความรู้ ความสามารถพร้อมที่จะทำงานได้จริงในอาชีพที่ได้ฝึก มา

การฝึกปฏิบัติและการเรียนทฤษฎี โดยปกติสถานประกอบการขนาดใหญ่มักจะมีสถานที่ ฝึกปฏิบัติพื้นฐานเป็นของตนเอง แต่สำหรับสถานประกอบการขนาดเล็กที่ไม่มีสถานที่ฝึกเองก็ส่ง ผู้ที่จะรับการฝึกไปฝึกปฏิบัติพื้นฐานในศูนย์ฝึกร่วม ซึ่งมีเครื่องมือ อุปกรณ์ และครูอยู่อย่างพร้อม

มูลและการปฏิบัติเฉพาะสาขาในชั้นปีที่ 2-3 นั้น ส่วนใหญ่จะฝึกในสถานประกอบการและ สอดคล้องกับหลักสูตรอย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานอาชีพนั้นได้ดีที่สุด ส่วนการ เรียนทฤษฎี สถานประกอบการจะติดต่ออย่างใกล้ชิดกับ โรงเรียนอาชีวศึกษาในสาขานั้นๆ ที่อยู่ ใกล้ เพื่อส่งผู้รับการฝึกอาชีพไปเรียนทฤษฎีตามระยะเวลาที่จะตกลงกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร อาจเป็นการเรียนทฤษฎีสัปดาห์ละ 1-2 วัน ตลอดทั้งภาคการศึกษา หรือเรียนติดต่อกันเป็นช่วงๆ ครั้งละหลายสัปดาห์และไปฝึกภาคปฏิบัติเป็นช่วงๆ ครั้งละหลายๆ สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับข้อตกลง ร่วมกัน

การพัฒนาหลักสูตรและการกำหนดเนื้อหาการฝึก ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องระลึกเสมอว่าผู้ ที่จบหลักสูตรการฝึกอาชีพระบบทวิภาคี ควรจะมีคุณสมบัติข้อหนึ่งคือสามารถติดตาม และ ปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในอาชีพของตนได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นเนื้อหาการฝึกหรือหลักสูตรจึงควรมีความยืดหยุ่นไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยไม่มีการ เปลี่ยนแปลงเลย การกำหนดเนื้อหาการฝึกอาชีพที่มีความซับซ้อนและเป็นอาชีพที่กำหนดขึ้นใหม่ จะต้องคำนึงถึงคุณสมบัติที่ควรต้องมีของผู้ที่จบหลักสูตรการฝึกในแต่ละอาชีพด้วย ซึ่งคุณสมบัติ เหล่านี้จะมีผลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา และเทคโนโลยี ตลอดจนถึงความร่วมมือกันใน ระดับภูมิภาคด้วย

คุณสมบัติของผู้จบหลักสูตรการฝึกอาชีพระบบทวิภาคี ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. ทำงานได้อย่างประหยัดเวลาและได้ประโยชน์สูงสุด
2. คิดพิจารณาในสิ่งที่กำลังทำอยู่ เพื่อจะสามารถทำงานได้ด้วยตนเอง
3. มองตนเองในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสถานประกอบการ
4. ทำงานเป็นทีมได้
5. ติดต่อกับลูกค้า หรือผู้ขายได้
6. พัฒนาดำเนินงานของตนเองในสถานประกอบการได้

7. ประเมินโอกาสอาชีพงานของตนเองได้

กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและกำหนดเกณฑ์ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ปัจจุบัน กำหนดมาตรฐานทักษะของแต่ละอาชีพ โดยร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมและสถานศึกษา เพื่อให้เป็นมาตรฐานของประเทศ

ระบบการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) หรือการตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) ดำเนินการในระดับรัฐ โดยเชื่อมโยงระบบเข้าหากัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลผลการเรียน และทำการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลการเรียนมากกว่าเน้นที่กระบวนการและมาตรการต่างๆ (ชนะ และสบสันต์, 2534: 1-5)

3. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย

กรมอาชีวศึกษา (2541: 4) กล่าวไว้ว่า กรมอาชีวศึกษาได้เริ่มต้นจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยนำเอารูปแบบของเยอรมันมาประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนวิชาชีพได้มีโอกาสฝึกงานภาคปฏิบัติในสถานประกอบการจริง เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้ที่จบการศึกษาออกไปเป็นช่างเทคนิค และช่างชำนาญงานเต็มรูปแบบ ผู้เรียนจะมีเวลาเรียนทฤษฎี 20% อีก 80% ฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ เช่น ใน 1 สัปดาห์ จะเรียนในสถานศึกษา 1-2 วัน และฝึกงานในสถานประกอบการ 3-4 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีเป้าหมายเพื่อผลิตแรงงานช่างฝีมือ ช่างเทคนิค ช่างฝีมือที่มีความชำนาญที่เพียงพอ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตามความต้องการของสถานประกอบการเพื่อให้โอกาสในการศึกษาอาชีพแก่เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนในระดับมัธยมต้นอีกทั้งเป็นการสร้างระบบจัดการอาชีวศึกษาระบบใหม่ให้สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2527 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กรมอาชีวศึกษาดำเนินการทดลองฝึกช่างชำนาญประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามโครงการความร่วมมือระหว่างกรมอาชีวศึกษา สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสถานประกอบการ เพื่อทดลองจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงานที่วิทยาลัยเทคนิค ทำหลวงซีเมนต์ไทย-อนุสรณ์ ในสาขาช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่ง

ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลเยอรมันตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมา และวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ ไทยอนุสรณ์ ได้ดำเนินการรับช่างฝึกหัดรุ่นแรก ในปีการศึกษา 2531 เพื่อจัดการศึกษาวิชาชีพ ดังกล่าวได้เป็นผลที่น่าพอใจระดับหนึ่ง และมีผู้สนใจมากขึ้น และคณะผู้ประเมินผลโครงการจากรัฐบาลเยอรมันมีความพอใจผลงานให้ขยายโครงการออกไปยังสถานศึกษาแห่งอื่น และสาขาวิชาเพิ่มขึ้น รัฐบาลเยอรมันได้ให้การสนับสนุนโครงการความช่วยเหลือในระยะที่ 2 ตั้งแต่ปี 2534-2538 ดังนั้นการจัดการศึกษาระบบดังกล่าวจึงขยายไปสู่ประเภทวิชาคหกรรม ศิลปกรรมและพาณิชยกรรม ซึ่งปรากฏว่า สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการในระยะที่ 2 นี้ สามารถเปิดรับนักเรียนได้บางสาขาวิชาตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 และกรมอาชีวศึกษาเห็นควรให้เปลี่ยนชื่อจากการจัดอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน เป็นการ จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา (กรมอาชีวศึกษา, 2541: 5)

3.1 ประโยชน์ของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี นักเรียนทวิภาคีได้รับประโยชน์หลายประการ อาทิเช่น การฝึกอาชีพที่ดี และความรู้ทางวิชาการจากวิทยาลัย เงินสนับสนุนค่าครองชีพ ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานในสาขาอาชีพนั้น ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้มีงานที่มีรายได้ดี หรือมีโอกาสที่จะเป็นเจ้าของกิจการ และมีโอกาสศึกษาต่อ สถานประกอบการได้รับประโยชน์มีส่วนในการสนับสนุนเยาวชน ความผูกพันที่นักเรียนมีต่อองค์กรมีสิทธิในการคัดเลือกนักเรียน นักเรียนมีคุณภาพ มีความสามารถในการปฏิบัติงานสามารถใช้ประโยชน์จากทักษะ และประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น สามารถเพิ่มการผลิตช่างฝีมือได้มากทั้งปริมาณและคุณภาพ นักเรียนมีความเชื่อมั่นในการทำงานมากกว่าจากนักเรียนในระบบอื่น การรับพนักงานใหม่ สถานประกอบการไม่ต้องเสียเวลาในการฝึกอบรมหรือทดลองงาน สร้างความร่วมมือที่มีระบบระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพของการพัฒนากำลังคน สถานศึกษาได้รับประโยชน์ลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณรับนักเรียนได้มากขึ้น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการทั้งในด้านเทคโนโลยีและธุรกิจปรับระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธุรกิจ (จรรยา ชูลาภ, 2541: 4)

3.2 การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เนื่องจากการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นระบบการศึกษาที่ต้องทำงานร่วมกันระหว่างสถานประกอบการ และสถานศึกษา ตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนที่จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้านทักษะทางอาชีพในสถานประกอบการ และเรียนวิชาพื้นฐานทางอาชีพทั้งทฤษฎีช่าง วิชาสามัญ วิชาสัมพันธ์ ใน

สถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อผลิตช่างฝีมือคือนักเรียนในระบบการศึกษาดังกล่าวให้มีคุณสมบัติเหมาะสม แก่อาชีพและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสมกับสภาพทางสังคมเศรษฐกิจของประเทศ (จรูญ ชูลาภ, 2541: 6)

อำนาจ เกตุทัต (2540: 46-52) ได้เสนอแนวคิดเพื่อพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสรุปได้ดังนี้

1. จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทั้งของสถานศึกษา และสถานประกอบการ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด และหลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศการฝึกงาน การวัดและประเมินผลการเรียนให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

2. จัดประชุมครูฝึก ตัวแทนจากสถานประกอบการ อาจารย์นิเทศและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนทวิภาคี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

2.1 ประสานความสัมพันธ์อย่างมีระบบระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในเรื่องกำหนดหลักสูตรและการฝึกงานอาชีพ เพื่อให้ได้คุณภาพตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

2.2 แก้ปัญหาลักษณะและปริมาณงานของสถานประกอบการ ที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยการจัดให้มีการฝึกเพิ่มเติมในสถานศึกษาหรือสถานประกอบการอื่น

2.3 ประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด

3. จัดประชุมสัมมนาปัญหาการฝึกงาน เพื่อรับทราบปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นตามสถานที่เป็นจริง

4. จัดประชุมสัมมนาอาจารย์นิเทศ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท ภาระหน้าที่ รายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติงานนิเทศ เช่น การให้คำแนะนำ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การกระตุ้น และการจูงใจ

5. จัดประชุมผู้ปกครองนักศึกษาทวิภาคี ก่อนที่จะส่งนักศึกษาออกฝึกงานยังสถานประกอบการเพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ผลดีหรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

สรุปได้ว่าการดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะให้ประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ ผู้เกี่ยวข้องนักเรียน/นักศึกษาและผู้ปกครอง นักศึกษา มีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจ และชี้ให้เห็นความสำคัญที่มีต่อการพัฒนาองค์กร
2. การวิเคราะห์สภาพปัญหา
3. การวางแผนเพื่อพัฒนางาน
4. การสร้างกลุ่มเพื่อพัฒนาองค์กร
5. การสอดแทรกวิธีการ กิจกรรมเพื่อพัฒนาองค์กร
6. การติดตามประเมินผลการพัฒนาองค์กร

3.3 การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ การผลิตกำลังคน เพื่อออกไปประกอบอาชีพในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น ถือว่ากำลังคนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด การที่จะสร้างคนให้มีความรู้ และทักษะตรงกับงานนั้น จะต้องผ่านกระบวนการแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงาน สรุปได้ดังนี้

ประการที่หนึ่ง สถานศึกษาและแหล่งประกอบการควรผลิตกำลังคนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาและการฝึกอาชีพจำเป็นต้องลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมเกินกว่าความต้องการที่แท้จริง ก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองในทรัพย์สินต่างๆ

ประการที่สอง ในระยะสั้นการฝึกอาชีพควรจะคำนึงถึงการฝึก ผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วให้มีความรู้ ความชำนาญเพิ่มขึ้น และให้ทันสมัยควบคู่ไปกับการพัฒนาทางเทคโนโลยี เพื่อให้การ

ดำเนินงานของสถานศึกษา และสถานประกอบการเป็นไปด้วยความราบรื่น และเป็นเครื่องช่วยในการเพิ่มผลผลิตให้มากยิ่งขึ้น

จรรยา ชูลาก (2541: 15) ได้กล่าวว่า การจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการนั้น สถานประกอบการควรสนับสนุนและจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการฝึกให้ผู้เรียนตามสมควร สถานประกอบการและสถานศึกษาต้องร่วมมือกันวางแผนการฝึกให้ครอบคลุมเนื้อหา รายวิชาตามหลักสูตร และครูฝึกต้องควบคุมดูแลให้ผู้เรียนจดบันทึกสมุดรายงานพร้อมทั้งตรวจการบันทึก เพื่อเป็นหลักฐานในการฝึก และนำไปประกอบการสอบมาตรฐานฝีมือทั้งครั้งหลักสูตร และสิ้นหลักสูตร

รูปแบบการฝึกอาชีพเป็นกระบวนการการเรียนการสอนภาคปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ตรงกับการปฏิบัติงานจริง ผู้วิจัยได้ศึกษาคู่มือและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมความพร้อม การฝึกอาชีพในโรงงาน และการประเมินผลการฝึกอาชีพ

พนัส หันนาคินทร์ (2539: 21) ได้กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมว่า เป็นการเตรียมกำลัง ทรัพย์ กำลังคนเครื่องจักร เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว และสิ่งที่ต้องการหาเพิ่มเติมเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อเป็นปัจจัยที่จะทำให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์

จุมพล สวัสดิ์ยากร (2520: 53) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่จำเป็นในการเตรียมการ ได้แก่ คน งบประมาณ สถานที่ และเวลา วิธีการปฏิบัติ นอกจากต้องคำนึงปัจจัยดังกล่าวว่า มีอยู่เพียงใด และมีคุณภาพเป็นอย่างไร เทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่จะใช้เพื่อดำเนินการให้ไปสู่ความสำเร็จก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงช่วยในการเตรียมความพร้อมนั้น ควรดำเนินการดังนี้

1. สำรวจความต้องการ และความร่วมมือของสถานประกอบการ
2. จัดทำโครงการความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
3. จัดประชุมสถานศึกษาและสถานประกอบการ

4. วางแผนงานร่วมกัน

5. แน่แนวประชาสัมพันธ์

การฝึกงานในโรงงาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงานที่สอดคล้องกับความเป็นจริงรวมถึงการปลูกฝังทัศนคติให้เป็นผู้รักงานอาชีพ ตลอดจนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ในการดำเนินงานควรประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการ
- 2) ประชุมชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน
- 3) รับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนร่วมกับสถานประกอบการ
- 4) สถานประกอบการคัดเลือกผู้เรียน
- 5) แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์นิเทศ
- 6) แต่งตั้งครูฝึก
- 7) จัดประชุมผู้รับผิดชอบ
- 8) ดำเนินการรับทะเบียนนักศึกษา และทำสัญญาการฝึกอาชีพ
- 9) ประชุมนิเทศนักศึกษา ผู้ปกครอง ร่วมกันทั้งสถานศึกษาและสถานประกอบการ
- 10) สถานศึกษาสอบภาคทฤษฎี และสถานประกอบการจัดฝึกงานให้แก่ผู้เรียน
- 11) นิเทศการฝึกงานของนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

12) ติดตามการฝึกงาน และประชุมสรุปผล เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

อุทัย หิรัญโต (2532: 27) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการฝึกงานไว้ว่า การประเมินผลการฝึกงานว่าเป็นวิธีการ เพื่อให้ทราบถึงผลปฏิบัติงานตามโครงการใดๆ ว่า บรรลุวัตถุประสงค์ หรือ เป้าหมายเพียงใด โดยเทียบจากผลงานที่กำกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผลการประเมินผลการฝึกงาน จะทำให้ทราบถึงความสามารถของผู้ฝึกและผู้ควบคุมการฝึกในการปฏิบัติงาน ทั้งที่มองเห็นด้วยตา และมองไม่เห็น ในการประเมินจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ด้วยที่มีอิทธิพล หรือก่อให้เกิดผลงาน มากหรือน้อย ดีหรือไม่ดีด้วย ขั้นตอนการประเมินผลการฝึกงาน ประกอบด้วย

1. ตั้งคณะกรรมการประเมินผลร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ
2. ประชุมคณะกรรมการ เพื่อออกแบบทดสอบ
3. ประชุมชี้แจงการใช้แบบทดสอบแก่อาจารย์นิเทศและครูฝึก
4. แบ่งการประเมินผล ออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งแรกประเมินครึ่งหลักสูตร (Interim) ภาคเรียนที่ 3 และครั้งที่สอง สิ้นสุดหลักสูตร (Final) ภาคเรียนที่ 6
5. ให้ใช้ระดับผลการทดสอบ ใช้เป็น 3 ระดับ คือ
 - ดี หมายถึง ได้คะแนนรวมจากการทดสอบสูงกว่า ร้อยละ 70
 - ผ่าน หมายถึง ได้คะแนนรวมจากการทดสอบร้อยละ 50 -70
 - ไม่ผ่าน หมายถึง ได้คะแนนรวมจากการทดสอบต่ำกว่า ร้อยละ 50

4. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก

4.1 จุดหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 42)

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่างๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักองค์กร สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี และมีความภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ
5. เพื่อให้มีปัญหา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพ และการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง
6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้นๆ
7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหา และความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

8. เพื่อให้ตระหนัก มีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ

9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4.2 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: ค)

4.2.1 การเรียนการสอน

ก. การเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ผู้เรียนสามารถลงทะเลียนเรียนได้ทุกวิธี เรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน ขอเทียบ ความรู้และประสบการณ์ได้

ข. การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

4.2.2 เวลาเรียน

ก. ในปีการศึกษาหนึ่งๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด สถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกประมาณ 5 สัปดาห์

ข. การเรียนในระบบชั้นให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

ค. เวลาเรียนตามปกติ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด 2 ปี สำหรับผู้สำเร็จ

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเภทวิชาหรือสาขาวิชาที่กำหนดประมาณ 3 ปี

4.2.3 หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิตและไม่เกิน 100 หน่วยกิตการคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ ดังนี้

ก. รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

ข. รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการเรียนการสอน กำหนด 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40 – 60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

ค. รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมงมีค่า 1 หน่วยกิต

ง. การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

จ. การทำโครงการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4.2.4 โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

ก. หมวดวิชาสามัญ

- 1) วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต
- 2) วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

ข. หมวดวิชาชีพ

- 1) วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้นๆ
- 2) วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาหลักในสาขาวิชานั้นๆ
- 3) วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4) โครงการ

ค. หมวดวิชาเลือกเสรี

ง. ฝึกงาน

จ. กิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชา ตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชาสถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียน และจำนวนหน่วยกิต ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4.2.5 โครงการ

ก. สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 4 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมงกำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

ข. การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ รายวิชาอื่น

4.2.6 ฝึกงาน

ก. ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

ข. การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ รายวิชาอื่น

4.2.7 การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติ ดังนี้

ก. พื้นฐานความรู้ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า หรือผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผู้เข้าเรียนที่ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเภทวิชา และสาขาวิชาที่กำหนด ต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐาน วิชาชีพให้ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาการเรียนรายวิชาปรับ พื้นฐานวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในแต่ละสาขาวิชา

ข. คุณสมบัติ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัด การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

4.2.8 การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

4.2.9 กิจกรรมเสริมหลักสูตร สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง การสันตนาการ และการส่งเสริมการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง

4.2.10 การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ก. ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

ข. ได้จำนวนหน่วยกิตครบตาม โครงสร้างของหลักสูตรประเภทวิชาและสาขาวิชา

ค. ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

ง. เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและผ่านการประเมินตามที่กำหนด

จ. ประเมินผ่านมาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชา

4.2.11 การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ก. ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง และยกเลิกประเภทวิชาและสาขาวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

ข. ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงสาขางานในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

ค. ให้สถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจพัฒนา เพิ่มเติมรายวิชา ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

5. ธุรกิจค้าปลีก ประวัติของบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด และความเป็นมาของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภายใต้ความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคดุสิตและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ปจำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

5.1 ธุรกิจค้าปลีก

5.1.1 ธุรกิจค้าปลีกในทศวรรษใหม่

พระพงษ์ กิติเวช โภคาวัฒน์ (2544: 14) ได้กล่าวถึงธุรกิจค้าปลีกในศตวรรษใหม่ไว้ดังนี้ “ในระบบของเศรษฐกิจ สามารถแบ่งเป็นภาคการผลิตและภาคจัดจำหน่าย ซึ่งเป็นการมองหน่วยงานที่เป็นภาคธุรกิจพื้นฐานหรือธุรกิจแท้จริง จะเห็นว่าในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดจำหน่ายหรือแฝงด้วยหน่วยผลิตหรือแปลงรูปสินค้าเข้าสู่ผู้บริโภคโดยตรง ก็คงจะไม่พ้นธุรกิจค้าปลีกและบริการ ธุรกิจค้าปลีกจะถูกกระจายให้เป็นหน่วยสังคมมากที่สุด มีการนำเสนอรูปแบบสินค้าและบริการตรงเข้าสู่ผู้บริโภค มีวิวัฒนาการเริ่มตั้งแต่มนุษย์เข้าใจการแลกเปลี่ยนเลยด้วยซ้ำ มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการแยกรูปแบบ จนเป็นการค้าในระบบธุรกิจที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งถ้าพูดถึงการสร้างระบบค้าปลีกที่ชัดเจนน่าจะเกิดมาประมาณ 100 ปีที่ผ่านมา จากต่างประเทศที่มีรูปแบบการค้าที่เริ่มต้นเป็นลักษณะวัฒนธรรมการคิดและได้ส่งผลมาจนถึงรูปแบบการค้าในปัจจุบัน”

5.1.2 ลักษณะของการค้าปลีกและหน้าที่ของธุรกิจการค้าปลีกที่สำคัญ

การค้าปลีก(Retailing) เป็นกิจกรรมที่เพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าและบริการที่ขายให้กับผู้บริโภค เพื่อการใช้ส่วนตัวหรือใช้ในครัวเรือน (Levy and Weitz, 2001:8)

การค้าปลีก(Retailing) เป็นการนำเสนอสินค้าหรือบริการไปยังผู้บริโภคคนสุดท้าย (Final Consumer) เพื่อการใช้ในครัวเรือนหรือใช้ส่วนตัว โดยการจัดหาสินค้าในปริมาณมากและทยอยขายให้กับผู้บริโภคในปริมาณน้อย (Newman and Cullen, 2002:12)

การค้าปลีก(Retailing) เป็นกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการขายสินค้า หรือบริการโดยตรงไปสู่ผู้บริโภคคนสุดท้ายเพื่อใช้เอง และไม่ใช่ในธุรกิจ พ่อค้าปลีกหรือร้านค้าปลีก หมายถึง องค์การธุรกิจใดๆ ที่มียอดขายมาจากการค้าปลีก (อคุลย์ จาตุรงค์กุล, 2544: 394)

ความหมายของการค้าปลีก (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2546: 10)

- (1) เป็นกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการขายสินค้าหรือบริการ
- (2) ลูกค้า หรือผู้บริโภค (Customer) หรือผู้บริโภคคนสุดท้าย (Ultimate consumer or Final consumer) ซึ่งเป็นบุคคลหรือสถาบันที่ซื้อสินค้าหรือบริการเพื่อใช้ส่วนตัว ไม่ใช่เพื่อธุรกิจ
- (3) เป็นการทำธุรกิจในขั้นสุดท้ายของช่องทางการจัดจำหน่าย โดยเป็น ตัวกลางระหว่างโรงงานผู้ผลิตกับผู้บริโภคคนสุดท้าย
- (4) ผู้ค้าปลีกจะซื้อสินค้าในปริมาณมากและทยอยขายในปริมาณน้อยให้กับผู้บริโภค
- (5) ผู้ค้าปลีกจำเป็นต้องซื้อผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายในประเทศหรือจากต่างประเทศเพื่อนำมาขายต่อ
- (6) ผู้ค้าปลีกอาจจะขายบริการควบคู่ไปกับการขายสินค้าด้วย เช่น ภัตตาคารจะขายอาหาร เครื่องดื่ม และให้บริการคือ เสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่มด้วย
- (7) ผู้ค้าปลีกจะขายสินค้าให้กับผู้บริโภคที่แตกต่างกันมากมาย เนื่องจากแต่ละคนจะมีความต้องการที่แตกต่างกัน

หน้าที่ของธุรกิจการค้าปลีกที่สำคัญ (Importance Retailing Functions) ดังนี้ (สุมนา อยู่โพธิ์, 2544: 11-14)

1) การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการที่หลากหลาย (Providing Product and Service Assortments) ผู้ค้าปลีกจะทำหน้าที่เป็นคนกลางในการซื้อสินค้าจากผู้ผลิตสินค้าแหล่งต่างๆ มาเพื่อขายต่อให้กับผู้บริโภค การจัดหาสินค้าที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคถือเป็นสิ่งสำคัญมาก ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริโภคประหยัดเวลาในการซื้อสินค้า ตัวอย่าง ร้านขายรองเท้าจะต้องจัดหารองเท้าจากโรงงานต่างๆ โดยมีรูปแบบ ขนาด และสีที่ต่างกันเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

2) การตัดสินใจในส่วนประสมของสินค้าและบริการ (Deciding on an Appropriate Mix of Products and Services) ร้านค้าปลีกจะต้องตัดสินใจว่าจะนำสินค้าอะไรมาจำหน่ายบ้าง โดยพิจารณาในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ส่วนประสมผลิตภัณฑ์ (Product Mix) เป็นกลุ่มของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่ธุรกิจเสนอขายประกอบด้วย (1) จำนวนสายผลิตภัณฑ์ (Product Line) ที่ธุรกิจจำเป็นต้องมีไว้ขาย เช่น ร้านขายเครื่องหนังจะต้องพิจารณาว่าจะขายกระเป๋าเสื้อผ้า หรือรองเท้า (2) จำนวนรายการผลิตภัณฑ์ในแต่ละสายผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะต้องพิจารณาว่าในแต่ละประเภทสินค้านั้นจะขายตราสินค้าใดบ้าง มีขนาดหรือระดับราคาใดบ้าง เช่น รองเท้าจากต่างประเทศจะมีหลากหลายยี่ห้อ เช่น กูชชี เฟอร์ราราโกโม คริสเตียน ดิออร์ เป็นต้น

(2) ความหลากหลายของสินค้า (Merchandise Assortment) เป็นการจัดหาสินค้าประเภทต่างๆ และตราสินค้าต่างๆ ในสายผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

(3) ความกว้างของสินค้า (Breadth of Merchandise) เป็นการพิจารณาถึงจำนวนสายผลิตภัณฑ์ที่ธุรกิจค้าปลีกควรมีไว้ขาย เช่น ความกว้างของสินค้าประเภทร้านขายเครื่องคัม ประกอบด้วย น้ำอัดลม น้ำผลไม้ นม เครื่องคัมแอลกอฮอล์ น้ำเปล่า บรรจุกวด เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้ถือว่าเป็นคนละสายผลิตภัณฑ์

(4) ความลึกของสินค้า (Depth of Merchandise) เป็นจำนวนรายการผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายภายในแต่ละสายผลิตภัณฑ์ เช่น สี ขนาด รูปแบบ และคุณสมบัติอื่นๆ

3) การทยอยขาย (Breaking Bulk) ผู้ค้าปลีกจะซื้อสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้ค้าส่งมาในจำนวนมากแล้วทยอยขายให้กับผู้บริโภคที่มาซื้อตามลักษณะความต้องการ ซึ่งการซื้อสินค้าครั้งละจำนวนมาก จะช่วยลดค่าใช้จ่าย ในการขนส่งได้ เช่น ร้านขายเครื่องเขียนจะซื้ออุปกรณ์เครื่องเขียนครั้งละหลายโหลหรือหลายแพ็คเกจจากร้านค้าส่งแล้วค่อยนำมาขายปลีกให้กับผู้บริโภค เป็นต้น

4) การเก็บรักษาสินค้าคงเหลือ (Holding Inventory) ผู้ค้าปลีกจะต้องเก็บรักษาสินค้าคงเหลือจำนวนหนึ่งให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า เช่น ร้านขายน้ำอัดลมจะต้องมีน้ำอัดลมหลายขนาดทั้งขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ตลอดจนมีรสชาติต่างๆ ให้เลือก ซึ่งจะต้องมีการเก็บรักษาสินค้าไว้ทุกรสและทุกขนาดในปริมาณมากน้อย ตามความต้องการของลูกค้า ทั้งนี้ถ้าขนาดใด รสใดขายดีก็จะมีเก็บสินค้าไว้ในปริมาณมาก ถ้าผู้ค้าปลีกเก็บสินค้าไว้ไม่เพียงพอ เมื่อลูกค้าต้องการซื้อแล้วไม่มีสินค้าจะทำให้สูญเสียลูกค้า ในทางกลับกันถ้าเก็บรักษาสินค้าไว้มากจนเกินไปก็จะทำให้เงินทุนขาดการหมุนเวียน และอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้ค้าปลีกจึงต้องพิจารณาจุดสั่งซื้อที่เหมาะสมด้วยว่าควรเป็นเท่าใด เมื่อสินค้าชนิดใดลดลงถึงระดับที่ตั้งไว้แล้วจึงจะทำการสั่งซื้อสินค้านั้น

5) การจัดหาบริการ (Providing Services) ผู้ค้าปลีกไม่ได้มุ่งเฉพาะการขายสินค้าแต่เพียงอย่างเดียวเนื่องจากสินค้าบางอย่างจำเป็นต้องมีการให้บริการควบคู่ไปด้วย ตัวอย่างกัตาคารนอกจากขายอาหารและเครื่องดื่มแล้วยังต้องให้บริการด้านการเสิร์ฟด้วย ร้านอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ดบางแห่งได้จัดให้มีบริการส่งถึงบ้านลูกค้า (Delivery) หรือบางร้านกำหนดว่าถ้าลูกค้าซื้อสินค้าในอัตราที่ทางร้านกำหนดไว้ก็จะมีบริการจัดส่งให้ถึงบ้าน เป็นต้น

6) การจัดแสดงสินค้าและการให้บริการเพิ่มเติม (Providing Display and Additional Services) ร้านค้าปลีกจำเป็นต้องจัดแสดงสินค้าให้โดดเด่น โดยการจัดวางสินค้าแยกออกเป็นหมวดหมู่ให้ชัดเจน เพื่อดึงดูดใจผู้บริโภคหรือผู้ที่ผ่านไปมาให้เข้ามาซื้อสินค้าภายในร้าน โดยเริ่มต้นจากเกิดการรับรู้ (Perception) ได้พบเห็น (Action) ในที่สุดเกิดความสนใจ (Interest) เกิดความต้องการ (Desired) และเกิดพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ (Action) ในที่สุดนอกจากนี้ยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับร้านค้าอีกด้วย ผู้ค้าปลีกบางรายอาจจัดให้มีการให้บริการเพิ่มเติมให้แก่ลูกค้า เช่น จัดพนักงานขายไว้คอยให้ข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าหรือการรับชำระค่าสินค้าด้วยบัตรเครดิต เป็นต้น

7) การเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าและบริการ (Increasing the Value of Products and Services) ผู้ค้าปลีกสามารถเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าและบริการได้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การขายผลไม้ จะซื้อผลไม้จากเกษตรกรโดยตรงเพื่อขายต่อซึ่งผู้ขายสามารถเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าได้ด้วยการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เช่น การบรรจุในกล่อง หรือจัดใส่กระเช้าผลไม้แล้วตกแต่งให้สวยงาม ซึ่งจะทำให้สามารถขายผลไม้ได้ในราคาที่สูงขึ้นเพราะลูกค้าเต็มใจที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้นเนื่องจากเห็นคุณค่าในสินค้านั้น

8) การให้ความสะดวกด้านเวลา (Convenience of Timing) ผู้ค้าปลีกที่ประสบความสำเร็จจะต้องทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นว่ามีสินค้าและบริการไว้พร้อมขายและให้บริการในเวลาที่ต้องการ เช่น ร้าน 7-eleven ประสบความสำเร็จเนื่องจากการให้ความสะดวกในการขายสินค้าตลอด 24 ชั่วโมง ในทุกวันเช่นเดียวกับการขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต ถือว่าเป็นการให้ความสะดวกด้านเวลา เพราะผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าได้ทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง จากร้านค้าทั่วโลก เช่น 1-800-flowers หรือจาก amazon.com

9) การจัดหาทำเลที่ตั้ง (Accessibility of Location) ทำเลที่ตั้งเป็นปัจจัยที่สำคัญมากสำหรับผู้ค้าปลีก โดยจะต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้บริโภคเป็นหลัก ซึ่งทำเลที่ตั้งที่ดีจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ (Image) และช่วยในการส่งเสริมร้านค้าปลีกได้ แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้ธุรกิจค้าปลีกจำนวนมากที่ขายสินค้าและบริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือผ่านทางโทรศัพท์ จึงไม่จำเป็นต้องมีร้านค้าก็ได้

10) การให้ความสะดวกด้านขนาด (Convenience of Size) ผู้ค้าปลีกที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องปรับปริมาณหรือขนาดของสินค้าให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า เช่น ซูเปอร์สโตร์ต่างๆ เช่น โลตัส บิ๊กซี จะขายสินค้าแบบเป็นรายชั้นและแบบเป็นแพ็คเกจใหญ่สำหรับผู้บริโภคที่ต้องการซื้อปริมาณมากเพื่อให้ได้ราคาที่ถูกลง และสินค้าแต่ละประเภทจะต้องมีหลายขนาดให้เลือก เช่น ขนาดเล็กสำหรับพกพา ขนาดใหญ่สำหรับครอบครัว เป็นต้น

11) ข้อมูลข่าวสารทางการตลาด (Marketing Information) เนื่องจากผู้ค้าปลีกอยู่ใกล้ชิดกับผู้บริโภคที่เป็นลูกค้า จึงทำให้ผู้ค้าปลีกทราบถึงลักษณะความต้องการ พฤติกรรมของผู้บริโภค ความพอใจในผลิตภัณฑ์ตลอดจนรับทราบคำติชมหรือข้อเสนอแนะของลูกค้าเกี่ยวกับ

ผลิตภัณฑ์หรือร้านค้า ซึ่งข้อมูลข่าวสารทางการตลาดเหล่านี้จะทำให้ร้านค้าปลีกสามารถจัดหาสินค้าไว้ขายและให้บริการได้ตรงกับลักษณะความต้องการของลูกค้า

12) การใช้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับรูปแบบการดำรงชีวิตของผู้บริโภค (Lifestyle Support) ในปัจจุบันรูปแบบการดำรงชีวิตของผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก เช่น ผู้หญิงต้องออกไปทำงานนอกบ้านทำให้มีเวลาทำงานบ้านน้อยลง จึงมีความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์บางอย่างเพื่อความสะดวกในการทำงานบ้าน เช่น เครื่องซักผ้า เครื่องดูดฝุ่น เป็นต้น ดังนั้นผู้ค้าปลีกจึงต้องจัดหาสินค้าและบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับรูปแบบการดำรงชีวิตของผู้บริโภคให้ได้

5.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้าปลีก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้าปลีก (Factors Influencing Retailing)

1) การติดต่อสื่อสาร (Communication) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคลมีหลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการใช้อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ โทรทัศน์ ดาวเทียม เป็นต้น ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำรงชีวิตของผู้บริโภค เนื่องมาจากการได้เห็นหรือได้ยินสิ่งต่างๆ ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารจึงเป็นประโยชน์ต่อผู้ค้าปลีกอย่างมาก เพราะช่วยให้ผู้ค้าปลีกขนาดใหญ่สามารถเก็บรวบรวมและจัดส่งข้อมูลระหว่างร้านค้าปลีกต่างๆ และลูกค้าได้โดยง่าย ตลอดจนสามารถเพิ่มระดับของประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้มากขึ้น นอกจากนี้ธุรกิจยังสามารถนำอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลและการติดต่อสื่อสารกับทั่วโลกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2) ระบบคอมพิวเตอร์ (Computerisation) ในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ ธุรกิจต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเวลา ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจเป็นอย่างมาก ดังนั้นคอมพิวเตอร์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ค้าปลีกได้รับข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและถูกต้อง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจค้าปลีกให้เหนือกว่าคู่แข่งอื่น ในปัจจุบัน ร้านค้าปลีกมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับแนวความคิดของการตลาดจุดภาค (Micro-Marketing) หรือมุ่งการตลาดไปยังลูกค้าแต่ละรายมากขึ้น กล่าวคือ ร้านค้าปลีกแต่ละร้านจะมีการเก็บสินค้าที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับ

ฤดูกาลและความต้องการตามลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของลูกค้าแต่ละราย ดังนั้นการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการบริหารสินค้าและการให้บริการลูกค้าจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก การดำเนินธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือ โลกร่วมกันนั้น จะเกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าและบริการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต ดังนั้นผู้ค้าปลีกจึงควรให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจในลักษณะดังกล่าวด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ค้าปลีกถ้าสามารถนำมาใช้ในธุรกิจการค้าปลีกของตนเองได้ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญมีดังนี้ (1) ธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ (E-business) (2) การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) (3) การตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Marketing) (4) การซื้อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Purchasing) เป็นต้น สำหรับการค้าปลีกในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่นิยมกันแพร่หลาย คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Electronic-Mail (E-mail) ซึ่งเป็นแหล่งสำหรับการซื้อขายสินค้าโดยตรงตลอด 24 ชั่วโมง โดยผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการและให้ข่าวสารกับลูกค้า (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2546: 16-17)

3) แฟชั่น (Fashion) รูปแบบ (Style) และความเห่อ (Fad)

(3.1) (Fashion) เป็นลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (Lamba, 2003: 38) หรือเป็นรูปแบบหนึ่งของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายจากกลุ่มบุคคลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจจะนานหรือไม่กี่ปี (Etzel, Walker and Stanton, 2001: G-12)

(3.2) รูปแบบ (Style) เป็นลักษณะที่แตกต่างของการนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางด้านศิลปะหรือการใช้ความพยายามอย่างใดอย่างหนึ่ง (Etzel, Walker and Stanton, 2001 : G-12)

รูปแบบ (Style) เป็นลักษณะที่ปรากฏเห็นได้ของสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง (Kotler and Armstrong, 2001: G-9)

(3.3) ความเห่อ (Fad) เป็นลักษณะของแฟชั่นซึ่งเข้าสู่ตลาดอย่างรวดเร็วเป็นที่ยอมรับของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งและเสื่อมความนิยมอย่างรวดเร็วด้วยเช่นกัน (Armstrong and Kotler, 2003: G-6)

พีระพงษ์ กิติเวชโกศาวัฒน์ (2544: 22) กล่าวถึงข้อจำกัดของธุรกิจการค้าปลีก (Limitations of Retail Business) ไว้ดังนี้

- 1) ได้รับผลตอบแทนต่ำ (Low Initial Returns) เนื่องจากเป็นธุรกิจการขายรายย่อย ทำให้มีรายได้จากการขายต่ำ จึงส่งผลให้กำไรต่ำตามไปด้วย
- 2) เกิดการเผยแพร่ข่าวสารในทางลบได้ง่าย (Easy Negative Publicity) เช่น การปล่อยข่าวลือหรือการบอกต่อเกี่ยวกับธุรกิจการค้าปลีกในแง่ลบ ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ง่าย ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจการค้าปลีกจึงต้องระมัดระวังในเรื่องนี้ด้วย
- 3) ชั่วโมงการทำงานไม่แน่นอน (Non-Standard Working Hours) ธุรกิจการค้าปลีกแต่ละรายจะมีเวลาในการเปิด-ปิด ให้บริการที่แตกต่างกัน บางรายอาจเปิดให้บริการถึงแค่ช่วงกลางวัน เช่น ห้างสรรพสินค้า เปิดให้บริการถึง 22.00 น. ซูเปอร์สโตร์เปิดให้บริการถึง 24.00 น. หรือบางธุรกิจเปิดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ เช่น ตลาดนัดจตุจักร ส่วนร้านค้าสะดวกซื้อ เช่น 7-Eleven, Family Mart เปิดให้บริการถึง 24 ชั่วโมง เป็นต้น ทำให้ร้านค้าปลีกบางแห่งไม่สามารถให้บริการได้ตรงกับความต้องการของลูกค้า
- 4) ขาดผู้เชี่ยวชาญในการทำธุรกิจการค้าปลีก (Lack of Expertise in Retail) บางครั้งการทำธุรกิจการค้าปลีกอาจต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงาน ซึ่งต้องจ่ายค่าตอบแทนค่อนข้างสูง ธุรกิจการค้าปลีกส่วนใหญ่จึงใช้วิธีการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing) แทน ซึ่งอาจทำให้ธุรกิจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากไม่สามารถใช้มาตรฐานเทียบเคียง (Benchmarking) เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ในขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่มักจะเกิดการเรียนรู้จากการใช้มาตรฐานเทียบเคียง

5.1.4 บทบาทของเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อการค้าปลีก

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีวันสิ้นสุดนั้นส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องจากสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่

1) การเพิ่มขึ้นของประชากรโดยส่วนรวม อัตราการเพิ่มของประชากรในช่วง 50-60 ปีที่ผ่านมามีอัตราสูงขึ้นซึ่งจะมีผลต่อการบริโภคสินค้าโดยตรง ฉะนั้น ผู้ค้าปลีกจะต้องมุ่งที่การขายสินค้าและบริการมากขึ้น โดยจะเห็นว่ามีย่านค้าแบบลูกโซ่เกิดขึ้น มีสาขาต่างๆ มากมาย มีการขยายขยายออกไปเพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภคได้ทุกกลุ่ม

2) การเพิ่มขึ้นของคนบางกลุ่ม เป็นต้นว่ากลุ่มของเยาวชนจำนวนสูงกว่าเด็กหรือคนแก่สำหรับในช่วงไม่กี่ปีนี้ ฉะนั้น ผู้ค้าปลีกจะมุ่งที่ตลาดกลุ่มใหญ่นั้น

3) การเพิ่มขึ้นของรถยนต์ การค้าปลีกมักจะได้รับอิทธิพลส่วนหนึ่งจากการมีรถยนต์ของผู้บริโภค เป็นต้นว่าเกิดมีย่านค้าชานเมือง หรือมีศูนย์การค้าที่ห่างไกลออกไป มีการซื้อขายสินค้าครั้งละมากๆ เพราะมีรถยนต์ได้เอง

4) การเพิ่มขึ้นของที่อยู่อาศัยแถบชานเมือง การเคลื่อนย้ายของผู้คนจากในเมืองออกไปอยู่ตามชานเมืองนั้น ย่อมนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงอันสำคัญของวงการค้าปลีกเพราะลักษณะความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไป นิติการซื้อตลอดจนสภาพทางสังคมก็เปลี่ยนไปด้วย

5) การเพิ่มขึ้นของรายได้ รายได้ที่เพิ่มขึ้นนั้นย่อมนำมาซึ่งอำนาจซื้อที่เพิ่มขึ้น ยอดขายของกิจการค้าปลีกโดยทั่วไปจะสูงขึ้น โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าฟุ่มเฟือย

6) การกระจายรายได้ ถ้าคนส่วนใหญ่มีรายได้สูงก็หมายความว่ากิจการค้าปลีกชั้นสูงที่ขายสินค้าคุณภาพดีราคาแพงจะเป็นที่นิยมมากกว่ากิจการที่ขายให้ส่วนลด แต่ถ้ารายได้ของคนส่วนใหญ่ต่ำ ตัวอย่างเช่นประเทศเกษตรกรรม สินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพหรือร้านค้าที่ขายของถูกลงจะได้รับความนิยมมากกว่า ผู้คนจะมุ่งสนใจที่ราคาสินค้าเป็นส่วนใหญ่

7) เครดิตผู้บริโภค ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงของการค้าปลีกอันหนึ่งก็คือ เครดิตผู้บริโภคในช่วง 30 ปีหลังนี้ คนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ในร้านสรรพสินค้าใหญ่ๆ ซึ่งมีทั้งการขายเชื่อแบบต่างๆ และขายผ่อนนั้นมียอดลูกหนี้เพิ่มขึ้นอย่างมากเท่ากับผู้คนยอมให้รายจ่ายกำหนดรายได้ของตนเอง การเพิ่มขึ้นของเครดิตผู้บริโภคนี้มีส่วนดี คือ เปิดโอกาสให้ผู้ค้าปลีกสามารถขายได้มากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องเสี่ยงมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลทางสังคมอื่นๆ อีก เป็นต้นว่า ผู้คนมีการศึกษาดีขึ้น ขนบธรรมเนียม

วัฒนธรรมเปลี่ยนไป การมีเวลาว่างมากขึ้น ฯลฯ เหล่านี้ล้วนนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของการค้าปลีกทั้งสิ้น (สุมนา อยู่โพธิ์, 2544: 9-10)

5.1.5 กฎของการค้าปลีก

พีระพงษ์ กิติเวชโกศาวัฒน์ (2544: 22) กล่าวถึงกฎของการค้าปลีกว่าประกอบด้วย

- 1) ความผูกพัน (Commitment)
- 2) การมีกำไรร่วมกัน (Profit-Sharing)
- 3) การจูงใจหุ้นส่วน (Motivating Partners)
- 4) การติดต่อสื่อสารไปยังลูกค้าสูงสุด (Maximizing Communications)
- 5) การสร้างผลประโยชน์ให้เป็นที่พึงพอใจ (Appreciating Contributions)
- 6) การประสบความสำเร็จ (Celebrating Success)
- 7) การรับฟังบุคคล (Listening to People)
- 8) สามารถตอบสนองความต้องการได้เหนือความคาดหวังของลูกค้า (Exceeding Customer's Expectations)
- 9) การควบคุมค่าใช้จ่าย (Controlling Expenses)
- 10) มีการแข่งขันตลอดเวลา (Continuing Competition)

ร้านค้าปลีกจำเป็นต้องมีทีมที่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ ผู้จัดการหรือผู้ควบคุมแต่ละแผนจะต้องสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นว่ามีการปฏิบัติตามแผนได้อย่างราบรื่น โดยจะต้องมีการปรับปรุงนวัตกรรมต่างๆ และขั้นตอนในการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ

5.2 ประวัติบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด, 2540: 1-3)

- พ.ศ.2524 บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด ได้เริ่มดำเนินการศูนย์การค้าและห้างสรรพสินค้า โดยเปิดสาขาแรกเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2524 คือ เดอะมอลล์ สาขาราชดำริ ซึ่งต่อมามีภายหลังได้ให้ บริษัท นารายณ์ภักษ์พาณิชย์ จำกัด เข้าดำเนินการ เป็นศูนย์ศิลปหัตถกรรมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

- พ.ศ. 2526 คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ซึ่งมีวิสัยทัศน์กว้างไกลได้ริเริ่มการเปิดศูนย์การค้าชานเมืองย่านที่ยังไม่มีผู้ใดคิดลงทุน ดังนั้น เดอะมอลล์ สาขาที่ 2 บนถนนรามคำแหง จึงได้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2526 และเดอะมอลล์สาขาที่ 2 ก็ได้เป็นที่รู้จักและได้รับความไว้วางใจ จากผู้มาใช้บริการอย่างมาก ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว

- พ.ศ. 2529 บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ได้ตัดสินใจขยายกิจการ ศูนย์การค้าบนฝั่งถนนตรงข้ามในเวลาต่อมาโดยการเปิดเดอะมอลล์ซอปปิงเซ็นเตอร์ หรือ เดอะมอลล์ สาขาที่ 3 เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2529 ซึ่งต่อเชื่อมกับเดอะมอลล์ สาขาที่ 2 ด้วยสะพานเลื่อนลอยฟ้าวันที่ 18 ตุลาคม 2529 และห่างจากเดอะมอลล์ สาขาที่ 3 เพียงนิดเดียว บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ก็ได้เปิดศูนย์ความบันเทิง และศูนย์รวมร้านอาหารนานาชาติที่ทันสมัย คือที่เดอะมอลล์ สาขาที่ 4 เพื่อให้กลายเป็นศูนย์การค้าที่ครบวงจรในย่านรามคำแหงอย่างแท้จริง

- พ.ศ. 2531 เดอะมอลล์ เจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็วในปี พ.ศ. 2531 ได้รับรางวัลอันทรงเกียรติ ถึง 3 รางวัล คือ

- 1) รางวัลบริษัทดีเด่นประจำปี 2531 ประเภทธุรกิจค้าปลีก

2) รางวัลการบริการดีเด่นประจำปี 2531

3) รางวัลผลงานการตลาดดีเด่นประจำปี 2531

- พ.ศ. 2532 เดอะมอลล์ ขยายกิจการอย่างไม่หยุดยั้ง และแล้วในวันที่ 11 สิงหาคม 2532 เดอะมอลล์ได้เปิดตัวอิมมาจิออลเดอะมอลล์ สาขาท่าพระ หรือเดอะมอลล์ สาขาที่ 5 ซึ่งเป็นศูนย์การค้าครบวงจรที่ใหญ่ที่สุด และสมบูรณ์แบบที่สุด เท่าที่เคยมีในประเทศไทย พร้อมไปด้วยศูนย์การค้าแหล่งบันเทิง สวนสนุก รวมทั้งสวนน้ำลอยฟ้าแห่งแรก ของประเทศไทย ภายในอาคารเดียวกันบนพื้นที่กว่า 150,000 ตารางเมตร

- พ.ศ. 2534 วันที่ 22 ธันวาคม 2534อิมมาจิออลศูนย์การค้าครบวงจรแห่งใหม่ซึ่งใหญ่และครบวงจรมากกว่าเดอะมอลล์ สาขาที่ 5 และได้เปิดตัวขึ้นบนพื้นที่กว่า 250,000 ตารางเมตรในย่านงามวงศ์วาน ในนามเดอะมอลล์ สาขางามวงศ์วาน หรือเดอะมอลล์ สาขาที่ 6 ซึ่งเป็นศูนย์การค้าครบวงจรอีกแห่งหนึ่ง ที่ชาวเดอะมอลล์ภูมิใจ

- พ.ศ. 2537 วันที่ 5 สิงหาคม 2537 ได้เกิดปรากฏการณ์ใหม่ ในวงการค้าปลีกของเมืองไทย เมื่ออิมมาจิออลศูนย์การค้าครบวงจร ที่ยิ่งใหญ่ของ 2 โครงการ 2 มุมเมือง ได้เปิดตัวขึ้นพร้อมกัน ในวันเดียวกันคือ เดอะมอลล์ สาขาบางแค (เดอะมอลล์ สาขาที่ 7) และ เดอะมอลล์ สาขาบางกะปิ (เดอะมอลล์ สาขาที่ 8) ซึ่งทั้ง 2 แห่ง รวมพื้นที่กว่า 600,000 ตารางเมตร ซึ่งเป็นศูนย์การค้าครบวงจรที่ใหญ่ที่สุดของเดอะมอลล์ โดยแต่ละแห่งจะมีสวนน้ำ-สวนสนุก ที่เรียกว่า “FANTASIA LAGOON” ขนาดมหึมา และ THE MALL CONVENTION CENTER ซึ่ง เป็น MULTIPURPOSE HALL หรือ ห้องอเนกประสงค์ขนาดใหญ่ เพียบพร้อมไปด้วยเทคโนโลยีทันสมัยและสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เหมาะสำหรับการเปิดงานแสดงขนาดใหญ่ และคอนเสิร์ตระดับนานาชาติ

- พ.ศ. 2543 และในวันที่ 10 สิงหาคม 2543 เดอะมอลล์ได้เปิดศูนย์การค้าแห่งใหม่ที่ให้บริการในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ “เดอะมอลล์ สาขานครราชสีมา”อิมมาจิออลอิมมาจิออลศูนย์การค้าครบวงจรบนทำเลที่ดีที่สุดใจกลางเมืองโคราชบนพื้นที่ 52 ไร่ เนรมิตโครงการกว่า200,000 ตารางเมตร ให้เป็นอิมมาจิออลอิมมาจิออลศูนย์การค้าครบวงจรที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในภูมิภาค

5.3 ประวัติความเป็นมาของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภายใต้ความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ปจำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กรควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล และเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาคนให้มีศักยภาพในการทำงานและการดำเนินชีวิตที่ดียิ่งขึ้น และเนื่องจากบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ปจำกัด เป็นองค์กรธุรกิจที่นำเสนอสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ ทั้งจะต้องรักษาคุณภาพของสินค้าและบริการให้เป็นที่ประทับใจของลูกค้าและผู้มาใช้บริการทุกคนเพื่อรักษาลูกค้าเก่าและสร้างลูกค้ารายใหม่ ควบคู่ไปกับภาวะการแข่งขันในตลาดการค้าปลีกที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเนื่องจากพนักงานส่วนใหญ่ของบริษัทที่มีหน้าที่ในการให้บริการลูกค้าโดยตรงมีการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและประกาศนียบัตรวิชาชีพ เหล่านี้ล้วนเป็นเหตุผลในการริเริ่มโครงการในการพัฒนาการศึกษาให้แก่พนักงานในเครือบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด

สำหรับการจัดการศึกษาในครั้งนี้ บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เป็นแห่งแรกของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก โดยผู้จัดการฝ่ายอาวุโสสายพัฒนาบุคลากร สาขางามวงศ์วาน ได้มีข้อตกลงร่วมกันกับผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และตกลงร่วมมือกันในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกขึ้น และสาเหตุที่เลือกจัดการศึกษาในสาขาวิชาการค้าปลีกก็เพื่อที่จะได้เป็นผลดีต่อพนักงานทุกคนที่เข้ามาศึกษา ในการที่จะนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ได้จริงในชีวิตการทำงาน และเพื่อช่วยให้พนักงานเหล่านั้นมีแรงจูงใจในการทำงาน เข้าใจระบบการทำงานของบริษัทค้าปลีก รวมถึงเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการนำเสนอสินค้าและบริการที่มีคุณภาพให้แก่ลูกค้า นอกจากนั้นพนักงานเองก็ยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษานั้นไปใช้ในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาคุณภาพในการทำงานและการดำเนินชีวิตของตนเองต่อไป

ในการจัดการศึกษาครั้งนี้ได้ยึดหลักการอาชีวศึกษา ของกรมอาชีวศึกษา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลักในการจัดการศึกษา โดยวิทยาลัยเทคนิคคูสิตจะเป็นผู้ออกแบบหลักสูตรและรายวิชาที่ใช้ตลอดหลักสูตรของการจัดการศึกษาในครั้งนี้

โดยมีเงื่อนไขกับทางบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ว่ารายวิชาที่จะเปิดสอนทุกรายวิชานั้น นอกจากจะต้องสอดคล้องตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของกระทรวงศึกษาธิการแล้วนั้น ยังต้องมีความเหมาะสมและมีประโยชน์โดยตรงกับพนักงานทุกคน

6. แนวทางในการสร้างความสำเร็จในงาน

บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (2540: 27-28) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างความสำเร็จในงานไว้ว่าจะต้องประกอบด้วย

6.1 มีความรักในงาน

คนที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ดี คือ คนที่มีความรู้สึกที่ดี ทัศนคติที่ดีในสิ่งที่ตนเองทำ เพราะความรักเป็นแรงขับเคลื่อนเป็นกำลังใจ เป็นแรงกระตุ้น ที่จะทำให้เรามีความมุ่งมั่น ตั้งใจ พุ่งเททั้งแรงกาย และเวลาให้กับงานที่เรารัก ในสภาวะปัจจุบัน เราไม่ค่อยที่จะมีโอกาสเลือกงานมากนัก ดังนั้นถ้าหากเราอยากจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน ขอให้เรารักงานที่อยู่ตรงหน้าเรา ณ วันนี้ เหมือนคำที่กล่าวว่า “แม้ไม่ได้งานที่เรารัก ก็ขอให้รักงานที่เราทำ” เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงานของเราต่อไป

6.2 มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ในการทำงาน

ขยัน ตรงข้ามกับคำว่า ขี้เกียจ คนที่ทำงานประเภทเช้าชาม เย็นชาม หนักไม่เอา เบาไม่สู้ หรือประเภทลาป่วยเป็นนิจ ลากิจเป็นประจำ จะพบกับคำว่าความสำเร็จในการทำงานได้ยาก เพราะความสำเร็จในงานจะเกิดขึ้นกับคนที่มีความขยันขันแข็ง ทำงานอย่างเสมอต้นเสมอปลาย และมีความอดทน คือ หนักเอาเบาสู้ มีปัญหาเกิดขึ้นในการทำงานก็ไม่ย่อท้อ ไม่ละทิ้งความรับผิดชอบต่องานแต่มีความกระตือรือร้น ที่จะแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลสำเร็จ ความซื่อสัตย์ ก็เป็นส่วนสำคัญ ที่จะส่งเสริมให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ คนที่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อผู้บังคับบัญชา ซื่อสัตย์ต่อองค์กร มักจะเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา ให้ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญๆเสมอ และนั่นก็เป็นสิ่งหนึ่งของความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของเรา ความซื่อสัตย์คืออะไร ความซื่อสัตย์ก็คือ การทำอะไรอย่างตรงไปตรงมา จริงก็บอกว่าจริง ไม่ก็บอกว่าไม่ ไม่ทำการทุจริตต่อหน้าที่ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่การ

งาน เอื้อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้องโดยมิชอบ ไม่เบียดบังเวลาและทรัพย์สินของบริษัทฯ ไม่เอาโรคเอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน และองค์กร คนเช่นนี้ ไม่ว่าจะทำอยู่ที่ไหน ทำอะไร ก็จะมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองอยู่เสมอ

6.3 ศึกษาหาความรู้

การทำงาน คือ การศึกษาอย่างหนึ่งในชีวิตของเรา หากใครเป็นคนที่ใฝ่รู้ ขวนขวายหาความรู้ ความเข้าใจ อย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นผู้ที่สามารถทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพขององค์กร เพราะในปัจจุบัน เทคโนโลยีการทำงาน ระบบการบริหารจัดการต่างๆ มีการเคลื่อนไหว ก้าวไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว แทบจะตามไม่ทัน คนที่ไม่ตื่นตัวในการหาความรู้เพิ่มเติม ไม่ค่อยชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมรับสิ่งใหม่ๆ จะไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการทำงานขององค์กรต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้ ดังนั้นหากเรามีความต้องการประสบความสำเร็จในการทำงาน จะต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอโดยการอ่านหนังสือ คู่มือการทำงาน ติดตามข่าวสารข้อมูลต่างๆ หรือขอคำแนะนำ จากหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน เพื่อเราจะได้มีความเข้าใจในเรื่องต่างๆ มากยิ่งขึ้น

7. หลักสูตร

7.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน (Wheeler, 1974: 11)

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งในด้านร่างกาย สังคม ปัญญา และจิตใจ (Crow and Crow, 1962: 250)

หลักสูตร คือ แผนซึ่งประกอบด้วยจุดมุ่งหมายการศึกษา ประสบการณ์ และการเรียนรู้ซึ่งจัดในลักษณะที่ง่ายแก่การประเมินผล (Schaffarzick and Hampson, 1975: 1)

หลักสูตร คือ แผนหรือแนวทางการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้จัด ประสพการณ์ทั้งมวล ตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของประเทศได้พัฒนา ตนเอง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ ตามความมุ่งหมายของการจัด การศึกษาของชาติ (สวัสดี ประทุมราช และคณะ, 2521: 1)

หลักสูตร หมายถึง โครงการ การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาตามที่กำหนดไว้ (สุมิตร คุณากร, 2518: 2)

หลักสูตร คือ ข้อกำหนดว่าด้วยจุดหมาย แนวทาง วิธีการและเนื้อหาสาระ ในการ จัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรม ตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2521: 1)

หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรมหรือมวลประสบการณ์ ในแต่ละ โปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้าน ต่างๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ (ธำรง บัวศรี, 2542: 7)

7.2 สาระสำคัญของหลักสูตร

1. หลักสูตรเป็นสิ่งที่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนการนำเอามาใช้ โดยจะต้อง กำหนดจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ให้แน่นอนลงไปว่าต้องการให้เกิดผลแก่ผู้เรียนอย่างไร ในการ กำหนดจุดมุ่งหมายจะต้องยึดเป้าหมายของการศึกษาเป็นหลัก ดังนั้นจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ หลักของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาของแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับ เป้าประสงค์ของการศึกษาของประเทศนั้นๆ

2. หลักสูตรไม่ใช่รายวิชาหรือเนื้อหาสาระของวิชาแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลรวม ของการผสมผสาน หรือบูรณาการระหว่างองค์ประกอบหลายอย่าง ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วจะส่งผล ออกมาในรูปของมวลประสบการณ์ ในขณะที่องค์ประกอบเหล่านั้นไม่ได้มีความเป็น เอกเทศแต่จะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ดังนั้นในการออกแบบองค์ประกอบไม่ว่าจะเป็น

องค์ประกอบใดๆ ก็ตาม เช่น จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ฯลฯ จำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อ องค์ประกอบอื่นด้วย อาทิ การกำหนดเนื้อหาจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์หรือการ กำหนดวิธีการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงสื่อการเรียนการสอน เนื้อหา และจุดมุ่งหมาย เป็นต้น

3. การที่หลักสูตรเป็นเพียงแผนที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่นำเอาหลักสูตรไปใช้ คือ ครูหรือ ผู้สอนจะต้องอ่านแผนที่ให้เข้าใจ และจะต้องแปลออกเป็นแผนปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมของตน

4. คำว่าโปรแกรมการศึกษา ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรแต่ละหลักสูตรนั้น ไม่สามารถ นำมาใช้ได้ทั่วไป แต่จะถูกจำกัดให้อยู่ในกรอบของโปรแกรมการศึกษา เช่น เป็นหลักสูตร อาชีวศึกษา สามัญศึกษา ฯลฯ และเป็นหลักสูตรระดับประถมศึกษา หรือ มัธยมศึกษา เป็นต้น

5. การที่หลักสูตรมุ่งสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ แก่ผู้เรียน หมายความว่าในการ ออกแบบหลักสูตร นักพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นผู้ออกแบบ จะต้องคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนใน ด้านต่างๆ ทุกด้าน ทั้งในด้านร่างกายจิตใจ ปัญญาและสังคม

6. เนื่องจากผู้เรียนต้องมีชีวิตเติบโตในสังคมของตน ดังนั้นผู้จัดทำหรือผู้พัฒนา หลักสูตรจะต้องคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ที่อยู่รอบตัวผู้เรียนด้วย

7. การที่หลักสูตรเป็นแผน ซึ่งแสดงแนวทางในการจัดมวลงประสบการณ์แก่ผู้เรียน ย่อมแสดงถึงเจตนารมณ์หลายอย่าง เช่น จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไร จะให้มีทักษะในด้านใด จะใช้ วิธีการสอนแบบใดและอย่างไร จะประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร จะใช้ครูที่มีคุณสมบัติ อย่างไรทำการสอน ฯลฯ เจตนารมณ์แต่ละอย่างย่อมต้องอาศัยการตัดสินใจและการคาดคะเนที่ ถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด ดังนั้นการออกแบบหรือการพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้อง อาศัยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์กว้างขวาง ขณะเดียวกันจะต้องอาศัยความ ร่วมมือจากผู้มีประสบการณ์หลายฝ่ายด้วย จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการของ ความร่วมมือร่วมใจ ไม่ใช่เป็นการกระทำของผู้หนึ่งผู้ใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ (ธีรารัง บัวศรี, 2542: 7-8)

8. บุคลากร

ความหมายของบุคลากร

บุคลากร หมายถึง หมู่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันทำหน้าที่หรือ กิจการอันใดอันหนึ่ง เทียบได้กับคำในภาษาอังกฤษว่า personnel (เปลื้อง ณ นคร, 2550)

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลากร” ไว้ว่า บุคลากร หมายถึง อาจารย์ ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (ฉลอง นาคะ, 2545: 5)

9. วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ

ความหมาย

วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง องค์ประกอบสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ฉลอง นาคะ, 2545: 6)

งบประมาณ หมายถึง ค่าใช้จ่ายทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (ฉลอง นาคะ, 2545: 5)

10. คุณลักษณะของนักเรียน

9.1 ความหมาย

คุณลักษณะ หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดี หรือ ลักษณะประจำ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2550)

คุณลักษณะ หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีในสันดาน (เปลื้อง ณ นคร, 2550)

นักเรียน หมายถึง ผู้ศึกษาเล่าเรียน, ผู้รับการศึกษาจากโรงเรียน (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2550)

นักเรียน หมายถึง ผู้ศึกษาเล่าเรียน (เปลื้อง ณ นคร, 2550)

ดังนั้น คุณลักษณะของนักเรียนจึงหมายถึง สิ่งที่ดีให้เห็นถึงความดีหรือลักษณะประจำของผู้ศึกษาเล่าเรียน

11. การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

11.1 ความหมาย

11.1.1 การจัดการเรียนการสอน

การจัดการ หมายถึง การดำเนินการ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2550)

การเรียน หมายถึง การเข้ารับความรู้จากผู้สอน, รับการฝึกฝนอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจหรือความชำนาญ เช่น เรียนหนังสือ เรียนวิชาความรู้ ฝึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจจนเป็นหรือมีความชำนาญ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2550)

การเรียน หมายถึง การฝึกหัด, การรับความรู้, การบอกให้รู้ (เปลื้อง ณ นคร, 2550)

การสอน หมายถึง การบอกวิชาความรู้ให้ เช่น ครูสอนหนังสือนักเรียน, แสดงให้เข้าใจโดยวิธีบอกหรือทำให้เห็นเป็นตัวอย่างเพื่อให้รู้ดีชั่วเป็นต้น (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2550)

การสอน หมายถึง การฝึกหัด, การแนะนำให้รู้, การแสดงให้เข้าใจ, การพูดให้รู้จักดีชั่ว (เปลื้อง ณ นคร, 2550)

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงหมายถึงกิจกรรมการให้ความรู้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนดำเนินการสอนให้คำแนะนำ ฝึกหัด อบรม และผู้เรียนเป็นผู้รับรู้หรือรับการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจหรือความชำนาญ

11.1.2 การนิเทศการศึกษา

1) ความหมายของการนิเทศการศึกษา

Adams and Dickey (1953 อ้างใน วิจิตร และสุพิชญา, 2523: 82) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ แผนงานที่จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

Douglass et al. (1963 อ้างถึงใน วิจิตร และสุพิชญา, 2523: 82) ได้อธิบายว่า สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการนิเทศการศึกษา ก็คือ การทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่ปรารถนา หน้าที่ของศึกษานิเทศก์จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลดีต่อการเจริญงอกงามของนักเรียน และปรับปรุงทักษะของครูในการสร้างและใช้ปัจจัยดังกล่าวให้เป็นประโยชน์

Wiles (1963 อ้างใน อบรม สนิธิบาล, 2521: 2) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความช่วยเหลือในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น

Elsbree (1967 อ้างใน อบรม สนิธิบาล, 2521: 2) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

Neagley (1968 อ้างใน อบรม สนิธิบาล, 2521: 2) ให้นิยามว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความช่วยเหลือในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ซารี มณีสรี (2523: 2) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศการศึกษา คือ แผนงานที่จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษาจึงเป็นบริการทางด้านวิชาการให้แก่ครู

วินัย เกษมเศรษฐ (2522: 2 อ้างใน ซารี มณีสรี, 2523: 3) กล่าวว่า การนิเทศ คือ ระบบพฤติกรรมทางองค์การ ซึ่งมีพันธกิจอันจะก่อให้เกิดกิริยาสัมพันธ์กับระบบพฤติกรรมทางการสอน เพื่อมุ่งประสงค์ในการปรับปรุงสถานการณ์การเรียนรู้ของเด็ก

วิจิตร และสุพิชญา (2523: 83) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การชี้แจง การแสดง หรือ การจำแนกเกี่ยวกับการเล่าเรียน การฝึกฝน และการอบรม ตามรูปศัพท์ ภาษาอังกฤษ คำว่า “นิเทศ (to supervise)” แปลว่า ช่วยเหลือแนะนำหรือปรับปรุง ดังนั้น ศิษยานิเทศก์ (Supervisor) ก็คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ และช่วยปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

2) ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

วิจิตร และสุพิชญา (2523: 83) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

(1) เพื่อให้ครูดำเนินการสอนตามหลักสูตร และให้ผลตามมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(2) เพื่อให้ครูได้ตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการจัดการศึกษาทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาของนักเรียน

(3) เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น

(4) เพื่อรักษา พิจารณา ส่งเสริม ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ

(5) เพื่อให้ความช่วยเหลือและประสานงานในทางวิชาการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

วิจิตร และสุพิชญา (2523: 84) กล่าวว่า การที่ยังต้องมีการนิเทศการศึกษาอยู่นั้นก็เนื่องจากโรงเรียนยังไม่พร้อมทางด้านบุคลากร ครูยังต้องการทราบเทคนิคใหม่ๆ ทางการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งงานนี้เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์โดยตรงซึ่งจะต้องช่วยพัฒนาตัวครู ตัวนักเรียน รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนในด้านอื่นๆ ด้วย

11.1.3 การติดตามผล

การติดตาม หมายถึง การแสวงหาเพิ่มเติม การสดับรับฟังความเคลื่อนไหวไปเรื่อยๆ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2540: 345)

ผล หมายถึง ประโยชน์ที่ได้ สิ่งที่เกิดจากการกระทำโดยตรงและโดยอ้อม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2540: 545)

ดังนั้น การติดตามผล หมายถึง การแสวงหาเพิ่มเติม การสดับรับฟังความเคลื่อนไหวของประโยชน์ที่ได้ หรือสิ่งที่เกิดจากการกระทำทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

การติดตามผล หมายถึง การคอยรับฟังการเคลื่อนไหวของการดำเนินงาน ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Follow Up ซึ่งหมายถึงการติดตามผล เช่น หน่วยงานหรือผู้บริหารจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ และติดตามผลงานของหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กรของตน (เปลื้อง ณ นคร, 2550)

การติดตามผล (Follow Up) หมายถึง สิ่งใดก็ตามซึ่งทำลงไปเพื่อตรวจดูว่าการกระทำก่อนหน้านี้นี้ประสบผลสำเร็จหรือมีผลสัมฤทธิ์ตามต้องการหรือไม่ (Longman Dictionary, 2003: 623)

11.1.4 การประชาสัมพันธ์

1) ความหมายของการประชาสัมพันธ์

วิจิตร อวระกุล (2541:16-20) กล่าวว่า Public หมายถึง กลุ่มชน สาธารณชน ประชาชนที่องค์กรได้รับประโยชน์ร่วมกัน คำว่า Relation หมายถึง ความสัมพันธ์ การเกี่ยวข้อง เกี่ยวพัน ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ ระหว่างสถาบันกับกลุ่มชน สาธารณชน การประชาสัมพันธ์เป็นกิจกรรม สถานการณ์ การกระทำ การพูด การเขียน ฯลฯ ที่ทรงอิทธิพลขององค์กร สถาบัน หน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน การปฏิบัติงานด้วยการติดต่อสื่อสารเผยแพร่ชี้แจงชักชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาและสร้างไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดี และช่วยให้ประชาชนเข้าใจความหมายการกระทำของสถาบันไปในทางที่ดี

การประชาสัมพันธ์ คือ การวางแผนดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบเพื่อให้บริการและโน้มน้าวความคิดเห็นของประชาชนให้เกิดความร่วมมือ ปฏิบัติตาม บนรากฐานของความเป็นจริง โดยความพึงพอใจของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งมีการรับฟังข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน ด้วยการสื่อสารสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ คือ กระบวนการสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบัน หน่วยงาน ผลิตภัณฑ์ บริการ ฯลฯ ให้เกิดขึ้นต่อประชาชนสังคม เป็นการแนะนำองค์กร หน่วยงาน บริการ ผลิตภัณฑ์ สินค้า ให้เป็นที่รู้จักของประชาชน ในแง่ของคุณภาพ คุณงามความดี ความเด่น ความมีประสิทธิภาพ ฯลฯ

การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานใดๆ ก็คือ การสื่อสารความรู้สึกไปยังประชาชน เพื่อชักชวนให้ประชาชนร่วมมือ เห็นด้วยกับการดำเนินงานของสถาบัน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีและประทับใจของประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนด้วย

การประชาสัมพันธ์เป็นศิลป์และศาสตร์ของหน่วยงานที่จะสื่อสารความรู้สึกรู้สึกนึกคิด กิจกรรมและวิธีการที่องค์กรสถาบันหน่วยงานปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับสังคมและประชาชน

ดวงพร คำณูวัฒน์และคณะ (2536: 55) กล่าวว่า “การประชาสัมพันธ์ คือ การสื่อสาร (Communication) สาขาหนึ่งในรูปแบบของการสื่อสารองค์กร (Organizational Communication) ที่ต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะด้านเป็นอย่างมาก ต้องใช้ความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานสื่อสารเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ ความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน ระหว่างบุคลากรภายในองค์กร (การประชาสัมพันธ์ภายใน) และความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง (การประชาสัมพันธ์ภายนอก) เพื่อก่อให้เกิดความสนับสนุน ร่วมมือ เชื้อถือ ศรัทธา ตลอดจนการสร้างชื่อเสียง เกียรติยศ การยอมรับ การไว้วางใจ อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน เพื่อความสำเร็จในงานองค์กร”

นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์ (2545: 15-18) กล่าวว่า “...การประชาสัมพันธ์เป็นการดำเนินงานอย่างมีระเบียบแบบแผน และมีการกระทำอย่างต่อเนื่องกันไป เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสาธารณชนกับหน่วยงานขององค์กร การประชาสัมพันธ์ถือว่ามีความจำเป็นต่องานทุกด้านทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของภาครัฐหรือภาคเอกชน เพราะการที่จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ หรือทำงานต่างๆ ในองค์กรให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จะต้องใช้การประชาสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรม...”

2) การประชาสัมพันธ์เป็นปรัชญาขององค์กร

จิตร อาวะกุล (2541: 25-27) กล่าวว่า “การดำเนินการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องในองค์กรจะเป็นการดำเนินการที่ถูกต้อง ยุติธรรม เป็นธรรม สร้างและบำรุงขวัญผู้ทำงานในองค์กรให้เกิดความรักใคร่ สามัคคี กลมเกลียว ประสานงานทำให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ก้าวหน้า มั่นคง เพราะมนุษย์จะรวมกลุ่มทำงานให้ได้ผล มีประสิทธิภาพจะต้องมีความพึงพอใจในเศรษฐกิจ สังคม การบริหารองค์กรนั้น เนื่องจากลักษณะแตกต่างของแต่ละบุคคลในเรื่องฐานะ การศึกษา ประสบการณ์ รสนิยม ฯลฯ ทำให้คนเราสัมพันธ์กันไม่มีใครดีพอ จึงต้องอาศัยวิธีการประชาสัมพันธ์ ช่วยสร้างสรรค์ในการบริหาร โดยอาศัยหลักการพัฒนาสถาบัน 5 ประการ คือ

1. หลักคุณธรรม
2. หลักพัฒนาบุคลากร
3. หลักพัฒนาองค์กร
4. หลักการสื่อสาร
5. หลักมนุษยสัมพันธ์

งานประชาสัมพันธ์มีความสำคัญต่อการอยู่รอดขององค์กร ที่จะคอยช่วยให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรกับประชาชนไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดขัดแย้งกันได้ การประชาสัมพันธ์นอกจากจะสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นแล้ว ยังทำหน้าที่อีกหลายประการ เช่น สร้างความสนใจ ความเชื่อถือ เลื่อมใส ทัศนคติ ภาพพจน์ ศรีทธา ดำเนินการธุรกิจกับมวลชนอย่างจริงจัง เพื่อระดมการสนับสนุนจากมติมหาชน ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความราบรื่นในการดำเนินการ และความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าขององค์กรในท้ายที่สุด”

3) แนวคิดในการประชาสัมพันธ์

วิจิตร อาวะกุล (2541: 28-29) กล่าวว่า “การประชาสัมพันธ์เป็นงานส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ร่วมกันสร้างสรรค์การดำเนินการร่วมกันระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนอย่างมีสัมพันธภาพราบรื่นบนรากฐานความรู้ความเข้าใจอันดีต่อกัน ระหว่างองค์กร สถาบัน หน่วยงาน กับประชาชนที่เกี่ยวข้อง ถ้าเราต้องการให้ใครทำอะไรตามที่เราร้องการ ตามที่เราแนะนำชี้แจง โดยไม่ใช้วิธีบังคับ เราจะใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ สถาบัน องค์กร หน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน มีเรื่องราวที่จะต้องบอกกล่าวให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ ขอความร่วมมือ โดยไม่ประสงค้จะใช้วิธีบังคับ แต่ต้องการให้ประชาชนแต่ละคนตัดสินใจเอาเอง จึงใช้วิธีการประชาสัมพันธ์

(1) การดำเนินการประชาสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการทำงาน

การดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อช่วยส่งเสริมการบริหารและดำเนินการนั้น ต้องเข้าใจว่า การประชาสัมพันธ์เป็นส่วนสร้างเสริม สนับสนุนงานส่วนหนึ่งเพื่อให้ได้รับความร่วมมือ ผ่อนคลายงานบริหารหรือดำเนินการลงเท่านั้น มิใช่ใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อแก้ไขปัญหาทุกอย่าง ยกตัวอย่างเช่น การประชาสัมพันธ์ในการรักษาความสะอาด ไม่ให้ประชาชนทิ้งขยะเกลื่อนกลาด ช่วยรักษาความสะอาด แต่ก็ต้องมีคนทำความสะอาด กวาดถนนเช่นเดิม มิใช่ว่าประชาสัมพันธ์เรื่องความสะอาดแล้วไม่กวาดถนน ถนนคงจะสกปรก การประชาสัมพันธ์เป็นการขอความร่วมมือประชาชนในการทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทางไม่ทิ้งลงบนถนน รมัดระวังการทิ้ง การทำสกปรกให้มากขึ้น ทำให้การเก็บกวาดสะดวกขึ้นและทำงานน้อยลง เป็นต้น

(2) การประชาสัมพันธ์ต้องเป็นงานที่มีประสิทธิภาพ

การประชาสัมพันธ์ต้องทำกันอย่างจริงจังต่อเนื่องกันตลอดการทำงาน จึงจำเป็นต้องมีประสิทธิภาพและคุณภาพ ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่ดีมีประสิทธิภาพ และสถาบันหรือหน่วยงานต้องบ่งบอกงานประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน เพื่อช่วยให้งานประชาสัมพันธ์นั้นได้ผลและประชาชนในองค์กรก็จะมีคามเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ช่วยให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความเข้าใจที่ดีต่อกันและใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น

(3) แนวคิดในการประชาสัมพันธ์ต้องมีการทบทวนใคร่ครวญเสมอ

- การประชาสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมการเผยแพร่การดำเนินงานการบริการของหน่วยงาน สถาบันสู่สาธารณะ เพื่อที่จะให้เกิดกิจกรรมที่เสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างสถาบันกับประชาชนส่วนใหญ่ รวมทั้งการบอกกล่าว แจ้งข่าวสารให้ประชาชนทราบว่า สถาบันและผู้บริหารกำลังทำอะไรอยู่

- องค์กรต้องใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน ป้องกันและสร้างภาพพจน์ขององค์กรและสถาบันให้ดีขึ้น สูงขึ้นในทุกๆ ทาง

- การประชาสัมพันธ์เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจ ให้บริการที่ถูกต้องเพื่อสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา ภาพพจน์ที่ดี เพื่อให้ประชาชนเลื่อมใสศรัทธา ให้การสนับสนุนอุดหนุน การดำเนินงานขององค์การ

- การประชาสัมพันธ์เป็นความสำคัญยิ่งยวดในการบริหารองค์การ เป็นหัวใจในการบริหารงานที่ต้องสร้างความเข้าใจอันดีกับผู้ที่คนทีแวดล้อมองค์การ เพื่อก่อให้เกิดความราบรื่น กระตุ้นเตือนความรับผิดชอบ สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานแก่พนักงาน ให้เกิดการประพฤติปฏิบัติดี ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พัฒนาสร้างสรรค์ประสิทธิภาพและมั่นคงอันยืนนานถาวรขององค์การ

- การประชาสัมพันธ์ของสถาบัน ควรเน้นการถ่ายทอดความรู้ การให้บริการที่ดีมีคุณภาพ รวมทั้งลดบทบาทการขัดแย้งการแก้ปัญหาความขัดแย้ง การให้ความร่วมมือและเห็นคล้อยตามด้วย

- การทำงานประชาสัมพันธ์ให้ได้ดีนั้น จะต้องสร้างจิตสำนึก ตลอดจนวิญญูณแห่งการเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ ความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี รวมทั้งความตั้งใจในการทำงานที่จะให้เกิดสวัสดิภาพ ความปลอดภัยแก่ชีวิต ความเป็นอยู่ของสังคมประชาชนให้จงได้

- การประชาสัมพันธ์เป็นระบบติดต่อสื่อสารจากหน่วยงานหรือองค์การไปสู่กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ มีมนุษยสัมพันธ์และรับฟังเสียงสะท้อนกลับ (Feed Back) ในความคิดเห็นข้อขัดแย้งอันเป็นประชาคติที่องค์การหน่วยงานต้องให้ความสนใจ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการของสถาบันให้สอดคล้องกับความต้องการหรือความพึงพอใจของประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง (Two-Way Communication) โดยมุ่งหวังที่จะสร้างประโยชน์ให้บังเกิดแก่องค์การประชาชนทั้งสองฝ่ายเพื่อความสงบสุข เจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ

- การดำเนินการประชาสัมพันธ์ ต้องมีการพัฒนาบุคคล เทคนิค ทักษะในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ ต้องมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ทันสมัย

สอดคล้องกับสภาพและเหตุการณ์ มีการผลิตข่าวส่งไปยังสื่อมวลชนเพื่อนำออกเผยแพร่เป็นประจำ ต้องรวดเร็ว ทันสมัย สด ใหม่ ทันเหตุการณ์

- การจัดทำสื่อหรือกิจกรรมในงานประชาสัมพันธ์ ต้องพิจารณาถึงคุณภาพของการสื่อให้เกิดความสัมพันธ์หรือมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกว่า มีบทบาทเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าเสมอ การมีวัสดุอุปกรณ์ถ่ายภาพ สไลด์ วีดีโอ ภาพยนตร์ ฯลฯ พร้อมปฏิบัติหน้าที่หรือนำติดตัวไปได้เสมอ

- การวางแผนการประชาสัมพันธ์ ต้องพยายามกำหนดบทบาท กำหนดนโยบายการดำเนินการระยะเวลา การใช้สื่อต่างๆ ให้ชัดเจนเป็นกรอบและแนวทางที่จะดำเนินการได้ถูกต้องเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพทางการประชาสัมพันธ์ มุ่งหมายที่จะให้บริการเกิดภาพพจน์ที่ดีให้ปรากฏอยู่ในความรู้สึกและความทรงจำของประชาชนตลอดไป

- อย่าดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงแก้ตัวแก้ไขข่าวเรื่องราวต่างๆ นำหน้าหรือเป็นงานหลักอยู่เสมอ แต่ควรจะต้องดำเนินการใช้ประชาสัมพันธ์เชิงก่อความสัมพันธ์นำหน้าใช้การประชาสัมพันธ์เชิงแก้ไขเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้ โดยมีการติดตามผลและประเมินผลงานประชาสัมพันธ์เป็นระยะตลอดเวลาดำเนินการเพื่อสรุปประเมินผลอีกครั้ง

- การดำเนินการประชาสัมพันธ์ ต้องเน้นการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม มโนธรรม ความถูกต้องเป็นธรรม ยุติธรรมต่อลูกค้า ประชาชน สังคมให้มากยิ่งขึ้น ยิ่งกิจการยิ่งใหญ่โตขึ้น ยิ่งต้องฝังรากให้ลึกยิ่งขึ้น มิฉะนั้นแล้ว ธุรกิจที่ยิ่งใหญ่เหล่านั้นจะล้ม โคนลงได้ง่ายๆ

- การเปิดเผยไม่ปิดบังซ่อนเร้น มีลักษณะโปร่งใส ที่สังคมภายในและภายนอกหน่วยงานจะรู้เห็นได้ ไม่มีลักษณะกีดกัน ปิดกั้น ไม่ว่าจะป็นข้อมูล (ที่ไม่เป็นความลับหรือปกปิด) เรื่องราว ข่าวสาร การดำเนินการต้องเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม ถูกต้องทำนองคลองธรรม ฉะนั้นกิจการของบริษัท สถาบัน จะใหญ่หรือเล็กเพียงใด อาจสังเกตได้จากขอบเขตของการดำเนินการประชาสัมพันธ์”

4) สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

คณะกรรมการการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (2544: 37) ได้กล่าวถึงสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้ “สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ใช้สื่อผสมผสาน (Multi-Media) พัฒนาตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่มเป้าหมายและสารที่ต้องการเผยแพร่

- (1) สื่อบุคคล
- (2) สื่อมวลชน
- (3) สื่อโทรคมนาคม
- (4) สื่อข้อมูล
- (5) สื่อเฉพาะกิจ”

5) วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ด้านการศึกษา

คณะกรรมการการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (2544: 57) กล่าวว่า

- (1) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคนตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิตในทุกด้าน
- (2) เพื่อส่งเสริมประชากรกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพให้มีโอกาสในการประกอบอาชีพและมีงานทำมากขึ้นสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี
- (3) เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนให้สามารถคิดวิเคราะห์บนหลักของเหตุผล มีโลกทัศน์กว้างขึ้น มีความสุขจากการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งทางวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของความเป็นไทย

6) เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์

คณะกรรมการการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (2544: 57) กล่าวว่า “เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ระบบข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย”

7) ขอบเขตของงานประชาสัมพันธ์

ดวงพร คำคุณวัฒน์และคณะ (2536: 56) กล่าวว่า “ขอบเขตของงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่

(1) การเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจ กิจกรรม หน่วยงาน โดยผ่านสื่อต่างๆ หรือสื่อมวลชน เช่น การประกาศ การปิดประกาศ การบริการข้อมูลข่าวสาร การสารนิเทศ หรือสารสนเทศ (Information Service) การบริการติดต่อสอบถาม (Information or Inquiry) การส่งข่าวสารสำหรับสื่อมวลชน (Press Release or News Release)

(2) การเสริมสร้างทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อองค์กร การรณรงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการกระทำขององค์กรให้เป็นไปในทางที่ดี

(3) กิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างประชาคมดีให้เกิดขึ้นในทางที่เป็นผลดีต่อองค์กร การสร้างภาพลักษณ์ (Public Image) ขององค์กรในทางที่ดี

(4) กิจกรรมต่างๆ ที่จะเป็นการประชาสัมพันธ์องค์กรได้มาก คือ การบริการสาธารณะ การบริการสังคม การให้สวัสดิการ และการให้ผลประโยชน์แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

(5) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาโดยส่วนรวม เช่น การฝึกอาชีพ การฝึกอบรม เพื่อพัฒนาคน การจัดทัศนศึกษา การให้ทุนการศึกษา การฝึกอบรมและดูงาน โครงการเยาวชนเพื่อสันติภาพ และการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เป็นต้น

(6) การโฆษณาองค์กร โดยเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ (Public Relations Advertising) เพื่อชื่อเสียงของหน่วยงาน องค์กรหรือสถาบัน เช่น การให้ทุนสนับสนุนรายการโทรทัศน์ โดยมีได้โฆษณาบริการกิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์ แต่โฆษณาชื่อเสียงองค์กร”

8) กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ดวงพร กำภูณวัฒน์และคณะ (2536: 79) ได้กล่าวถึงกระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ไว้ ดังนี้ “กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เป็นกระบวนการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานกำหนดไว้ กระบวนการประชาสัมพันธ์ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

(1) การวิจัยและการรับฟังความคิดเห็น (Research-Listening) การวิจัย การค้นคว้า แสวงหาข้อมูลที่เป็นปัญหาของหน่วยงานทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุย สัมภาษณ์ สอบถามเป็นส่วนตัว การสอบถามความคิดเห็น ความต้องการของประชาชน กลุ่มเป้าหมาย การสำรวจวิจัย โดยการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เจาะลึก การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและสื่อมวลชน เมื่อดำเนินการแสวงหาข้อมูลต่างๆ ได้แล้ว จะนำมาวิเคราะห์ตรวจสอบ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนงาน

(2) การวางแผนและการตัดสินใจ (Planning-Decision making) เป็นขั้นตอนที่สำคัญของงานประชาสัมพันธ์ เพราะเป็นการกำหนดแนวทางในการประชาสัมพันธ์ว่าจะทำอะไร ได้บ้างตามขั้นตอนต่างๆ คือ กำหนดวัตถุประสงค์ของงานประชาสัมพันธ์ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมและสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ กำหนดเวลา งบประมาณ และวิธีการประเมินผล

(3) การดำเนินการสื่อสาร (Communication-Action) เมื่อวางแผนดำเนินงานประชาสัมพันธ์ หน่วยงานจะดำเนินการส่งข่าวสารต่างๆ ตามที่วางแผนไว้ ผ่านสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายซึ่งต้องคำนึงถึงกระบวนการสื่อสารสองทาง โดยการรับฟังความคิดเห็นหรือปฏิบัติการสะท้อนกลับ (Feedback) จากกลุ่มเป้าหมายด้วย

(4) การประเมินผล (Evaluation) คือ การวิเคราะห์ ตรวจสอบการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่ปฏิบัติไปแล้ว ตามแผนงานประชาสัมพันธ์ การตรวจสอบ ติดตามผล การประเมินผลกระทบ และประเมินประสิทธิผลของโครงการ ทั้งแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น การ

สังเกต หรือแบบที่เป็นทางการ เช่น การวิจัย เป็นต้น ซึ่งอาจดำเนินงานโดยบุคลากรภายในหรือภายนอกหน่วยงาน”

11.1.5 การประสานงาน

1) ความหมายของการประสานงาน (สมิต สัชฌุกร, 2546: 14-15)

การประสานงาน คือ การจัดให้มีการทำงานที่สอดคล้องในจังหวะเวลาเดียวกัน ให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์

การประสานงาน หมายถึง วิธีซึ่งคนจำนวนมากมาร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตกลงกันได้

การประสานงาน หมายถึง การกำหนดกิจการต่างๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ในขณะเดียวกันก็จัดแบ่งกิจกรรม หรือเรื่องที่จะทำเหล่านี้ออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติ

การประสานงาน หมายถึง โครงสร้างหรือกระบวนการที่กลุ่มคนได้คิดขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการมอบหมายการทำงานให้สมาชิกทำ กำหนดความรับผิดชอบระหว่างบรรดาสมาชิกและจัดกิจกรรมต่างๆ ว่าเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การประสานงาน หมายถึง กระบวนการและแบบแผนการดำเนินงานของกลุ่ม และเอกภาพของการกระทำ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน

การประสานงาน หมายถึง กระบวนการตรวจตราดูแลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายบรรลุเป้าหมาย อันเป็นวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้น โดยลักษณะสามัคคี สมานฉันท์และมีประสิทธิภาพที่สุด

การประสานงาน หมายถึง การจัดระเบียบการทำงานของกลุ่มเพื่อให้เกิดเอกภาพในการปฏิบัติงาน โดยมุ่งถึงวัตถุประสงค์ร่วมกันอันเป็นหนึ่ง

การประสานงาน หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มหรือหน่วยงานทำงานร่วมกัน โดยมีความสามัคคีกัน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

การประสานงาน หมายถึง การที่บุคคลหรือหน่วยงานในองค์การทำงานร่วมกับคนอื่น หรือหน่วยงานอื่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ในทางราชการได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ว่า การประสานงาน หมายถึง การจัดระเบียบวิธีการทำงาน เพื่อให้งานและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ร่วมมือกันปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว ไม่ทำให้งานซ้ำซ้อนกันขัดแย้งกัน หรือเหลื่อมล้ำกัน ทั้งนี้เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์การนั้นอย่างสมานฉันท์และมีประสิทธิภาพ

ส่วนทางธุรกิจนิยมที่จะให้ความหมายว่า การประสานงาน หมายถึง การติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิดความเข้าใจตรงกันในการร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลาและกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมานฉันท์เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่เกิดการงานซ้ำซ้อนขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำกัน

2) องค์ประกอบของการประสานงาน (สมิต สัจฉกร, 2546: 16)

อาจพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ได้ดังนี้

(1) ความร่วมมือ จะต้องสร้างสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย โดยอาศัยความเข้าใจ หรือการตกลงร่วมกัน มีการรวบรวมกำลังความคิด วิธีการ เทคนิค และระดมทรัพยากรมาสนับสนุนงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน

(2) จังหวะเวลา จะต้องปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน ตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันให้ตรงเวลา

(3) ความสอดคล้อง จะต้องพิจารณาความเหมาะสมพอดี ไม่ทำงานซ้อนกัน

(4) ระบบการสื่อสาร จะต้องมีการสื่อสารที่เข้าใจตรงกันอย่างรวดเร็วและราบรื่น

(5) ผู้ประสานงาน จะต้องสามารถดึงทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงาน เพื่อตรงไปสู่จุดหมายเดียวกัน ตามที่กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของงาน

3) วัตถุประสงค์ของการประสานงาน (สมิต สัจฉกร, 2546: 16-17)

การประสานงานเกิดจากความต้องการที่จะให้งาน หรือกิจกรรมย่อยๆ จะทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยปฏิบัติอย่างสอดคล้องในจังหวะ เวลาเดียวกัน ได้ผลงานที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เป็นไปตามข้อกำหนดประหยัดเวลาและทรัพยากรในการปฏิบัติงาน

ก่อนการประสานงานเราควรกำหนดความต้องการให้แน่ชัดว่าเราจะประสานงานให้เกิดอะไรหรือเป็นอย่างไร หรือจะทำให้ได้ผลลัพธ์อย่างไร เพราะหากว่าไม่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเราก็อาจจะประสานงานไปผิดจากที่ควรจะเป็น โดยทั่วไปเราประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานมีความสะดวกราบรื่นไม่เกิดปัญหาข้อขัดแย้ง แต่ในการประสานงานในแต่ละครั้งหรือในแต่ละกรณี เราประสานงานโดยวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

- (1) เพื่อแจ้งให้ผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องทราบ
- (2) เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดี
- (3) เพื่อขอความยินยอมหรือความเห็นชอบ
- (4) เพื่อขอความช่วยเหลือ
- (5) เพื่อขจัดข้อขัดแย้งอันอาจมีขึ้น

4) ความสำคัญของการประสานงาน (สมิต สัจฉกร, 2546: 17-18)

การประสานงานมีคุณค่าเป็นพิเศษทำให้ประสานกำลังความสามารถของบุคคลหลายคนเข้าด้วยกันอย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้คนต่างๆทำงานร่วมกันอย่างกลมเกลียวในจังหวะและเวลาเดียวกัน หรือพร้อมกันและเป็นไปในทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เดียวกัน

เมื่อพิจารณาถึงการทำงานเสร็จสิ้นในตัวเอง ซึ่งเป็นงานปฏิบัติการเราต่างก็ตระหนักได้ว่าไม่ยุ่งยากในการประสานงานกับผู้อื่นมากเท่าใด แต่เมื่อเป็นงานที่ต้องร่วมกันเป็นกลุ่ม และที่สำคัญผู้อยู่ในฐานะหัวหน้ากลุ่มก็ต้องสามารถทำให้คนในกลุ่มประสานงานกันให้ได้ ไม่ว่าจะเป็นการประสานงานในหน่วยงานขนาดเล็กเพียง 2-3 คนหรือหน่วยงานระดับองค์การมีคนนับเป็นเรือนร้อยเรือนพัน หน่วยงานที่มีขนาดใหญ่ก็ย่อมมีภารกิจกว้างขวางย่อมมีความยุ่งยากซับซ้อนเพราะมีคนจำนวนมากที่จะต้องปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ยังมีหน่วยงานมากขึ้น หรือหน่วยงานใหญ่ขึ้นเท่าใด การประสานงานก็ยิ่งเพิ่มความสำคัญมากยิ่งขึ้นเป็นเงาตามตัวเพื่อสร้างสัมพันธภาพภายในของส่วนต่างๆ

การประสานงานเป็นสิ่งจำเป็นในทุกหน่วยงานไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ หากขาดการประสานงานเสียแล้วก็จะเกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกันจนทำให้งานเสียผลประโยชน์ไปได้

การประสานงานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานกล่าวคือ เป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารที่จะขาดเสียมิได้ ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยงานธุรกิจหรือรัฐบาลก็ตาม มักจะได้กำหนดระเบียบในการปฏิบัติงานไว้ให้มีการประสานงานเสมอ ความสำเร็จของการประสานงานขึ้นอยู่กับบทบาทและความสามารถของหัวหน้าเป็นอันมาก เพราะภาระหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของหัวหน้า ก็คือการใช้ภาวะผู้นำให้นำเอาปัจจัยในการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงานที่มีอยู่มาใช้ในการทำงานให้มีลักษณะสมานฉันท์เพื่อให้งานแต่ละส่วนสอดคล้องต้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุปแล้ว การประสานงานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงาน ดังนี้

- (1) ทำให้การปฏิบัติงานร่วมกันเป็นไปอย่างถูกต้องบรรลุวัตถุประสงค์

- (2) ทำให้เกิดความราบรื่นในการดำเนินงาน
 - (3) ทำให้ไม่เกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานร่วมกัน
 - (4) หากขาดการประสานงานจะทำให้ขาดความเข้าใจที่ตรงกัน
 - (5) หากขาดการประสานงานจะทำให้เสียความสัมพันธ์หรือเกิดข้อขัดแย้ง
- 5) ประโยชน์ของการประสานงาน (สมิต สัจฉกร, 2546: 19)

การประสานงาน ทำให้เกิดกำลังกลุ่มเป็นกำลังที่เกิดขึ้นใหม่ จากแรงประสานที่ว่าเป็นกำลังใหม่เพราะหากเอากำลังเดิมของแต่ละคนรวมเข้าด้วยกันทั้งหมดก็ยังคงจะน้อยกว่ากำลังกลุ่มที่เกิดจากแรงประสาน

การประสานงานทำให้ได้รับสิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ ดังนี้

- (1) ช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายโดยราบรื่นและรวดเร็ว
- (2) ช่วยให้ทุกคน ทุกฝ่าย มีความเข้าใจซาบซึ้งถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้น
- (3) ช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน
- (4) ช่วยประหยัดเงิน วัสดุและสิ่งของต่างๆ
- (5) ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- (6) ช่วยให้เกิดการทำงานเป็นทีม
- (7) ช่วยเพิ่มผลสำเร็จของงานให้มากขึ้น

- (8) ช่วยสร้างความเข้าใจอันดี และสามัคคีธรรมในหมู่คณะ
- (9) ช่วยป้องกันการก้าวร้าวหน้าที่
- (10) ช่วยขจัดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนหรือเหลื่อมล้ำกัน
- (11) ช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงและปัญหาของหน่วยงานอื่น
- (12) ช่วยสร้างความกลมเกลียว
- (13) ช่วยลดข้อขัดแย้งในการทำงาน
- (14) ช่วยสร้างเสริมขวัญในการทำงาน
- (15) ช่วยให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน
- (16) ช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และดูู่ทางการปรับปรุงงาน
- (17) ช่วยเพาะนิสัยการให้ความร่วมมือ
- (18) ช่วยสร้างความสำนึกในการรับผิดชอบร่วมกัน

12. งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปวีณ์ ตาบเพชร (2537: 205-211) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของกรมอาชีวศึกษา โดยการศึกษาสภาพความเป็นจริงและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการ ใน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน การแบ่งสรร การประสานงาน การประเมินผล การกระตุ้นและแรงจูงใจ ด้วยแบบสอบถาม ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 325 ชุด สรุปได้ ดังนี้

1. การวางแผน พบว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการให้มีการปรับปรุงพัฒนาผลงานให้มีความเหมาะสมดีขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สารระสำคัญที่ความต้องการมากที่สุด คือ ให้องค์กรกลางมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารและประสานงานสถานศึกษา สถานประกอบการร่วมกันพิจารณาทบทวน นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติ และพัฒนาระบบความร่วมมือให้ชัดเจน เพื่อขยายผลโครงการให้กว้างขวางขึ้น ความต้องการลำดับรองลงมา คือ ให้มีการวิเคราะห์และประเมินผลโครงการเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน การปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การพัฒนาการบริหารและการดำเนินงาน

2. การแบ่งสรร พบว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการให้มีการปรับปรุงพัฒนาผลงานให้มีความเหมาะสมดีขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สารระสำคัญที่ความต้องการมากที่สุด คือ จัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรของสถานศึกษาและสถานประกอบการให้เข้าใจนโยบายและแนวปฏิบัติงานตามโครงการนี้ และความต้องการระดับรองลงมา คือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านการเรียนการสอนและการฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงจรรยาบรรณด้านอาชีพ

3. การประสานงาน พบว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการให้มีการปรับปรุงพัฒนาผลงานให้มีความเหมาะสมดีขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สารระสำคัญที่ความต้องการมากที่สุด คือ ให้หน่วยงานมาทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการจัดประชุมสัมมนา ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อทบทวนชี้แจงให้เกิดความชัดเจนในนโยบายและแนวปฏิบัติ และความ ต้องการลำดับรองลงมา คือ ให้สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันประชุมชี้แจงนักศึกษาและผู้ปกครองให้เข้าใจเงื่อนไขข้อตกลง

4. การประเมินผล พบว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการให้มีการปรับปรุงพัฒนาผลงานให้มีความเหมาะสมดีขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สารระสำคัญที่ความต้องการมากที่สุด คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันตรวจสอบ กฏระเบียบ แนวปฏิบัติ ให้ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อรองรับการบริหารและการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อมิให้เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติ และความต้องการลำดับรองลงมา คือ การตรวจสอบ การสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ ให้เกิดความพร้อมในด้านการเรียนการสอน

5. การกระตุ้นและจูงใจ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการให้มีการปรับปรุงพัฒนาผลงานให้มีความเหมาะสมดีขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สารสำคัญที่ต้องการมากที่สุด คือ เมื่อมีอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งปัญหาเชิงนโยบายและปัญหาในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารระดับนโยบายและหน่วยงานที่เป็นองค์กรกลางจัดทีมงานมาช่วยชี้แจง แนะนำ และร่วมกันแก้ปัญหา ความต้องการในลำดับรองลงมา คือ ให้หน่วยงานที่เป็นองค์กรกลาง นักการศึกษา และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโครงการออกตรวจเยี่ยม แนะนำ ชี้แจงช่วยเหลือในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

มานพ จันทน์เทศ (2538: 144-146) ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอาชีพช่างฝีมือในอนาคตร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาความร่วมมือ ดังนี้

1. ปรัชญา เป้าหมาย นโยบายของการพัฒนากำลังคน ต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ตามหลักของอุปสงค์และอุปทาน

2. โครงสร้างอุตสาหกรรมไทยในอนาคต จะเกิดการเพิ่มงานซึ่งสอดคล้องกับการฝึกอาชีพ ช่างฝีมือ โดยความร่วมมือของภาครัฐบาลและเอกชน

3. การฝึกช่างฝีมือโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน สอดคล้องกับนโยบายการวางแผนกำลังคนด้านอุตสาหกรรม การพัฒนาเทคโนโลยี งบประมาณและการลงทุน กฏระเบียบ การจัดและการบริหารองค์กรร่วมกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน คุณภาพและมาตรฐานของช่างฝีมือ ตลอดจนการประสานงานระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนมีการเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน

อรนุช สิริกุลขจร (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาพาณิชยกรรมของกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8 พบว่า สภาพด้านการวางแผนและการเตรียมการ และด้านการดำเนินการ สำนักงานทวิภาคีของสถานศึกษามีการประสานงานในสถานศึกษาดี การประสานงานในสถานประกอบการมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง สำหรับในสถานประกอบการมีความเหมาะสมมาก ส่วนการให้

คำปรึกษา วิธีถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน และวิธีการดำเนินงานของครูฝึกในสถานประกอบการอยู่
ในระดับปานกลาง

รุ่งนภา สุทรวานิช (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีใน
วิทยาลัยเทคนิคลำพูน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ครูผู้สอน ผู้บริหารและครูฝึกของสถาน
ประกอบการมีปัญหาปานกลางในทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์และ
การสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านคุณลักษณะของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้าน
การนิเทศและติดตามผล ด้านการประชาสัมพันธ์ติดต่อประสานงาน สำหรับด้านหลักสูตรและ
คุณลักษณะของนักเรียน นักเรียนมีระดับความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับครูผู้สอน ผู้บริหารและครู
ฝึกของสถานประกอบการ โดยที่นักเรียนเห็นด้วยมากกว่ามีปัญหาบ่อย ในขณะที่ครูผู้สอน ผู้บริหาร
และครูฝึก มีปัญหาปานกลาง

พิเชษฐ ศรีพนม (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาของผู้เรียนในระบบทวิภาคีของ
สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของนักเรียนในระบบทวิภาคี คือ ขาด
ความรู้และทักษะพื้นฐานก่อนการทำงาน ผลการเรียนและเกรดเฉลี่ยต่ำ นอกจากนี้ยังพบปัญหา
ในเรื่องฐานะทางการเงินของครอบครัวนักเรียน ในเรื่องการเดินทางไปเรียนที่สถานศึกษาและที่
สถานประกอบการยังขาดความสะดวก ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการเรียนในสถานศึกษา พบว่า นักเรียน
ไม่ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการสอบครึ่งหลักสูตร (Interim) และการสอบสิ้นสุดหลักสูตร (Final)
อย่างชัดเจนจากอาจารย์ผู้สอน นักเรียนขาดการเตรียมตัวก่อนการเรียน และนักเรียนยังขาดการ
ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลาเรียนอีกด้วย ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการฝึกทักษะในสถาน
ประกอบการ พบว่า สถานประกอบการยังมีครูฝึกไม่เพียงพอในการฝึกทักษะให้กับนักเรียน สถาน
ประกอบการส่วนใหญ่ ยังไม่มีสวัสดิการ และเงินเบี้ยเลี้ยงให้กับนักศึกษาที่ฝึกทักษะ

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) จากอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ และพนักงานที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่างๆ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปวส. สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) รุ่นที่ 1-2 จำนวน 60 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 3 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อประสานงานในการขอเก็บข้อมูล ไปยังคณะผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ติดต่อหัวหน้างานของพนักงานผู้จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการค้าปลีก เพื่อขออนุญาตให้พนักงานตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัย ติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด โดยชุดที่ 1 สำหรับอาจารย์ผู้สอน และชุดที่ 2 สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษา เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ด้าน คือ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ 4. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน 5. การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน โดยกำหนดค่าน้ำหนักการประเมินค่า ดังนี้ (นิสา สายสังข์, 2547:31)

ไม่มีปัญหา มีค่าเท่ากับ 1

มีปัญหาน้อย มีค่าเท่ากับ 2

มีปัญหปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3

มีปัญหามาก มีค่าเท่ากับ 4

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการในระบบทวิภาคี

2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และ บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มี 5 ด้าน คือ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ 4. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน 5. การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงานและครูผู้สอน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (นิสา สายสังข์, 2547:32)
4. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากแบบสอบถามที่ใช้กับผู้สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 1-2 และอาจารย์ผู้สอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้ (นิสา สายสังข์, 2547: 32)

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ไม่มีปัญหา

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.00 หมายถึง มีปัญหามาก

2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentile) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544: 35)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือวิจัย นำมาประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน เสนอในรูปของจำนวนและร้อยละ

1.2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ตามความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่สำเร็จการศึกษา เสนอในรูปของจำนวนและค่าร้อยละ

2.2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูคตและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ในรูปของสรุปบทสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 อาจารย์ผู้สอน

1.1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน

ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	-	-
หญิง	6	100
รวม	6	100

จากตารางที่ 1 พบว่า อาจารย์ผู้สอนทั้งหมดเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
31-40 ปี	1	16.70
41-50 ปี	2	33.30
51 ปี ขึ้นไป	3	50.00
รวม	6	100

จากตารางที่ 2 พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	5	83.30
สูงกว่าปริญญาตรี	1	16.70
รวม	6	100

จากตารางที่ 3 พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.3 จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาจารย์ผู้สอน	3	50
อาจารย์นิเทศ	3	50
รวม	6	100

จากตารางที่ 4 พบว่า อาจารย์มีตำแหน่งหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์นิเทศในสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 50

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ระยะเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	-	-
1-3 ปี	1	16.70
มากกว่า 3 ปี	5	83.30
รวม	6	100

จากตารางที่ 5 พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษา มากกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 83.3 และเกี่ยวข้องกับจัดการศึกษา 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.7

1.2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ของอาจารย์ผู้สอน

ตารางที่ 6 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ของอาจารย์ผู้สอน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านหลักสูตร	1.64	0.74	น้อย
2. ด้านบุคลากร	1.58	0.37	น้อย
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ	2.17	0.54	น้อย
4. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน	2.25	0.51	น้อย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน	1.55	0.56	น้อย
รวม	1.84	0.49	น้อย

จากตารางที่ 6 ภาพรวมพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ของอาจารย์ผู้สอน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสามารถจัดลำดับได้ ดังนี้ ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.25$) ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ ($\bar{X} = 2.17$) ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 1.64$) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 1.58$) ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ($\bar{X} = 1.55$)

ตารางที่ 7 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านหลักสูตร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	2.00	1.26	น้อย
2. ความสอดคล้องตามความต้องการของบริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด	1.67	0.82	น้อย
3. ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน (เวลา 7.00 น.-10.00 น.)	1.50	0.84	ไม่มี

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
4. จำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎีในแต่ละวิชา	1.83	1.17	น้อย
5. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการฝึกงาน	1.17	0.41	ไม่มี
6. รายวิชาในหลักสูตรช่วยให้การทำงานมี ประสิทธิภาพ	1.83	1.17	น้อย
7. ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือ	1.50	0.84	ไม่มี
รวม	1.64	0.74	น้อย

จากตารางที่ 7 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับดังนี้ ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.00$) จำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎีในแต่ละวิชา ($\bar{X} = 1.83$) รายวิชาในหลักสูตรช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 1.83$) และความสอดคล้องตามความต้องการของบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ($\bar{X} = 1.67$) ส่วนข้อที่ไม่มีปัญหา คือ ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.50$) การช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือ ($\bar{X} = 1.50$) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการฝึกงาน ($\bar{X} = 1.17$)

ตารางที่ 8 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านบุคลากร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ความเข้าใจของอาจารย์ในการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี	1.00	0.00	ไม่มี
2. ความสามารถของอาจารย์ในการถ่ายทอด ความรู้	1.17	0.41	ไม่มี

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
3. ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของอาจารย์	1.17	0.41	ไม่มี
4. จำนวนอาจารย์มีสัดส่วนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	1.50	0.84	ไม่มี
5. อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน	1.00	0.00	ไม่มี
6. อาจารย์มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	1.67	0.82	น้อย
7. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์	1.17	0.41	ไม่มี
8. จำนวนชั่วโมงสอนของอาจารย์	1.67	0.82	น้อย
9. ภาระงานที่อาจารย์ได้รับในการสอน	1.50	0.55	ไม่มี
10. ผลกระทบต่อการสอนภาคปกติในสถานศึกษาของอาจารย์	1.33	0.52	ไม่มี
11. การปรับตัวของอาจารย์ให้เข้ากับเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1.33	0.52	ไม่มี
12. ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน	2.67	1.03	ปานกลาง
13. ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี	2.50	0.84	น้อย
14. มนุษย์สัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในกาให้บริการ	2.50	0.84	น้อย
รวม	1.58	0.37	น้อย

จากตารางที่ 8 ภาพบรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านบุคลากร มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาด้านบุคลากร แต่มีบางข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและน้อยตามลำดับ คือ

ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.67$)
 ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ($\bar{X} = 2.50$) มนุษยสัมพันธ์ของ
 เจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ($\bar{X} = 2.50$) อาจารย์มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่าง
 เหมาะสม ($\bar{X} = 1.67$) และจำนวนชั่วโมงสอนของอาจารย์ ($\bar{X} = 1.67$)

ตารางที่ 9 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านวัสดุอุปกรณ์และ
 งบประมาณ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียน การสอน	2.17	1.17	น้อย
2. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน	2.17	0.41	น้อย
3. ความเหมาะสมของสถานที่เรียน	2.33	0.52	น้อย
4. ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกงาน	2.00	0.63	น้อย
5. แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	2.50	0.84	น้อย
6. ปริมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สนับสนุน การเรียน	2.33	0.82	น้อย
7. สภาพเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการ ฝึกงาน	2.17	0.75	น้อย
8. งบประมาณช่วยเหลือในการเรียน (เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ)	2.17	0.75	น้อย
9. ค่าตอบแทนของครูผู้สอน	1.67	0.82	น้อย
รวม	2.17	0.74	น้อย

จากตารางที่ 9 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านวัสดุ
 อุปกรณ์และงบประมาณ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุก
 ข้อมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสามารถจัดลำดับได้ ดังนี้ แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.50$)
 ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ($\bar{X} = 2.33$) ปริมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียน

($\bar{X} = 2.33$) ความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.17$) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน ($\bar{X} = 2.17$) สภาพเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกงาน ($\bar{X} = 2.17$) งบประมาณช่วยเหลือในการเรียน (เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ) ($\bar{X} = 2.17$) ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกงาน ($\bar{X} = 2.00$) และค่าตอบแทนของครูผู้สอน ($\bar{X} = 1.67$)

ตารางที่ 10 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านคุณลักษณะของผู้เรียน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (ผู้จบปวช.และม.6)	2.67	0.82	ปานกลาง
2. ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการเรียน	2.17	0.75	น้อย
3. ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการฝึกงานในสถานประกอบการ	1.83	0.75	น้อย
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียน	2.83	0.98	ปานกลาง
5. ความรับผิดชอบต่อการฝึกงาน	2.17	0.75	น้อย
6. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ	2.00	0.63	น้อย
7. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	2.00	0.63	น้อย
8. ทักษะและความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	2.00	0.63	น้อย
9. ความกระตือรือร้น ความสนใจ เอาใจใส่ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	2.83	0.75	ปานกลาง
10. ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานของผู้เรียนกับการเรียนการสอน	2.00	0.89	น้อย
รวม	2.25	0.51	น้อย

จากตารางที่ 10 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านคุณลักษณะของผู้เรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี

บางข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความรับผิดชอบต่อการเรียน ($\bar{X} = 2.83$) ความกระตือรือร้น ความสนใจ เอาใจใส่ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ($\bar{X} = 2.83$) พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (ผู้จบปวช.และม.6) ($\bar{X} = 2.67$) และข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการเรียน ($\bar{X} = 2.17$) ความรับผิดชอบต่อการฝึกงาน ($\bar{X} = 2.17$) มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.00$) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.00$) ทักษะและความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.00$) ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานของผู้เรียนกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.00$) และความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.83$)

ตารางที่ 11 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. รายวิชาที่กำหนดให้เรียนและฝึกงาน	2.17	0.98	น้อย
2. การจัดสอนวิชาพื้นฐาน (คณิตศาสตร์, ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นต้น)	2.17	1.17	น้อย
3. การจัดสอนวิชาความรู้พื้นฐานวิชาชีพ (การตลาด, การจัดการ, การค้าปลีก และการขาย เป็นต้น)	2.00	1.10	น้อย
4. การฝึกวิชาชีพ/ฝึกงานที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ	1.83	0.75	น้อย
5. การจัดสอนซ่อมเสริม	1.83	1.17	น้อย
6. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทางวิชาชีพ	1.50	0.84	ไม่มี
7. การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ในงานวิชาชีพ	1.33	0.52	ไม่มี
8. การถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการทำงาน	1.50	0.55	ไม่มี

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
9. การจัดให้หัวหน้างานของผู้เรียนเป็นผู้ควบคุม การฝึกงาน	1.33	0.52	ไม่มี
10. การนิเทศการฝึกงานของอาจารย์นิเทศ	1.00	0.00	ไม่มี
11. การสรุปและให้คำแนะนำหลังเสร็จสิ้น การฝึกงาน	1.17	0.41	ไม่มี
12. การประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครเรียน	1.67	0.52	น้อย
13. การชี้แจงกฎระเบียบและข้อพึงปฏิบัติต่างๆ	1.67	0.82	น้อย
14. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ใน ระหว่างเรียน	1.67	0.82	น้อย
15. การประชาสัมพันธ์ข่าวและเหตุการณ์ที่เป็น ประโยชน์ต่อการศึกษา	1.33	0.52	ไม่มี
16. การแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพและ การศึกษาต่อ	1.50	0.55	ไม่มี
17. ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการ และสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาให้แก่ ผู้เรียน	1.67	1.03	น้อย
18. ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการ และสถานศึกษาในการจัดปฐมนิเทศ	1.33	0.52	ไม่มี
19. การประสานงานระหว่างหัวหน้างานของ ผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์นิเทศ	1.17	0.41	ไม่มี
20. การประสานงานระหว่างสถานประกอบการ และสถานศึกษา	1.17	0.41	ไม่มี
รวม	1.55	0.56	น้อย

จากตารางที่ 11 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ รายวิชาที่กำหนดให้เรียนและฝึกงาน ($\bar{X} = 2.17$) การจัดสอนวิชาพื้นฐาน (คณิตศาสตร์, ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นต้น) ($\bar{X} = 2.17$) การจัดสอนวิชาความรู้พื้นฐานวิชาชีพ (การตลาด, การจัดการ, การค้าปลีก และการขาย เป็นต้น) ($\bar{X} = 2.00$) การฝึกวิชาชีพ/ฝึกงานที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 1.83$) การจัดสอนซ่อมเสริม ($\bar{X} = 1.83$) การประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครเรียน ($\bar{X} = 1.67$) การชี้แจงกฎระเบียบและข้อพึงปฏิบัติต่างๆ ($\bar{X} = 1.67$) การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ในระหว่างเรียน ($\bar{X} = 1.67$) และความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 1.67$) ส่วนข้ออื่นๆ ไม่มีปัญหา

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ของผู้สำเร็จการศึกษา

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่สำเร็จการศึกษา เสนอในรูปของจำนวนและค่าร้อยละ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	15	25.00
หญิง	45	75.00
รวม	60	100

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.00 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	2	3.30
21-30 ปี	28	46.70
31-40 ปี	19	31.70
41 ปีขึ้นไป	11	18.30
รวม	60	100

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.7 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.7 อายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.3 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.3

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ม.6	38	63.30
ปวช.	14	23.30
อื่นๆ (ได้แก่ กศน., ปวส.)	8	13.30
รวม	60	100

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีพื้นฐานจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 63.3 การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 23.3 และอื่นๆ (ได้แก่ การศึกษานอกโรงเรียน และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง) คิดเป็นร้อยละ 13.3

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พนักงานห้าง	29	48.30
ผู้แทนขาย	20	33.30
หัวหน้าแผนก	1	1.70
ผู้ช่วยผู้จัดการแผนก	1	1.70
ผู้จัดการแผนก	4	6.70
ผู้จัดการส่วน	2	3.30
ผู้จัดการฝ่าย	2	3.30
อื่น ๆ	1	1.70
รวม	60	100

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานห้าง คิดเป็นร้อยละ 48.3 เป็นผู้แทนขาย คิดเป็นร้อยละ 33.3 เป็นผู้จัดการแผนก คิดเป็นร้อยละ 6.7 เป็นผู้จัดการส่วน คิดเป็นร้อยละ 3.3 เป็นผู้จัดการฝ่าย คิดเป็นร้อยละ 3.3 เป็นหัวหน้าแผนก คิดเป็นร้อยละ 1.7 เป็นผู้ช่วยผู้จัดการแผนก คิดเป็นร้อยละ 1.7 และอื่นๆ (ได้แก่ Supplier, เจ้าหน้าที่ BA) คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามปีที่จบการศึกษา

ปีที่จบการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปีการศึกษา 2546 (รุ่นที่ 1)	25	41.70
ปีการศึกษา 2548 (รุ่นที่ 2)	35	58.30
รวม	60	100

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาปี 2548 (รุ่นที่ 2) คิดเป็นร้อยละ 58.3 และจบการศึกษาปี 2546 (รุ่นที่ 1) คิดเป็นร้อยละ 41.70

2.2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 17 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านหลักสูตร	1.65	0.52	น้อย
2. ด้านบุคลากร	1.53	0.51	น้อย
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ	1.78	0.60	น้อย
4. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน	1.50	0.46	ไม่มี
5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน	1.43	0.44	ไม่มี
รวม	1.58	0.42	น้อย

จากตารางที่ 17 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สามารถจัดลำดับได้ ดังนี้ ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ ($\bar{X} = 1.78$) ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 1.65$) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 1.53$) ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีปัญหา

ตารางที่ 18 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านหลักสูตร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	1.87	0.89	น้อย
2. ความสอดคล้องตามความต้องการของบริษัทเดอะมอลต์กรุ๊ป จำกัด	1.62	0.83	น้อย
3. ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน (เวลา 7.00 น.-10.00 น.)	2.18	0.95	น้อย
4. จำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎีในแต่ละวิชา	1.48	0.72	ไม่มี
5. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการฝึกงาน	1.55	0.67	น้อย
6. รายวิชาในหลักสูตรช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ	1.33	0.51	ไม่มี
7. ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เปิดสอนกับการปฏิบัติงาน	1.52	0.70	น้อย
รวม	1.62	0.52	น้อย

จากตารางที่ 18 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน (7.00น.-10.00น.) ($\bar{X} = 2.18$) ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ($\bar{X} = 1.87$) ความสอดคล้องตามความต้องการของบริษัทเดอะมอลต์กรุ๊ป จำกัด ($\bar{X} = 1.62$) จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการฝึกงาน ($\bar{X} = 1.55$) และความเหมาะสมของเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เปิดสอนกับการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.52$) ส่วนข้ออื่นๆ ไม่มีปัญหา

ตารางที่ 19 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านบุคลากร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ความเข้าใจของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี	1.43	0.62	ไม่มี
2. ความสามารถของอาจารย์ในการถ่ายทอดความรู้	1.27	0.61	ไม่มี
3. ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของอาจารย์	1.40	0.67	ไม่มี
4. จำนวนอาจารย์มีสัดส่วนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	1.70	0.81	น้อย
5. อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน	1.23	0.56	ไม่มี
6. อาจารย์มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	1.58	0.74	น้อย
7. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์	1.37	0.58	ไม่มี
8. ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน	1.90	0.80	น้อย
9. ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี	1.60	0.69	น้อย
10. ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของเจ้าหน้าที่	1.58	0.74	น้อย
11. มนุษย์สัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	1.70	0.93	น้อย
	1.58	0.67	น้อย
12. หัวหน้างานเห็นความสำคัญของการฝึกงานระบบทวิภาคี	1.55	0.67	น้อย
13. ความสามารถของหัวหน้างานในการถ่ายทอดวิธีการทำงาน			

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
14. ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมง ฝึกงานของหัวหน้างาน	1.52	0.65	น้อย
รวม	1.53	0.51	น้อย

จากตารางที่ 19 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษา
ด้านบุคลากร มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ที่จบการศึกษา
ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย จัดลำดับได้ดังนี้ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก
สะดวกในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.90$) จำนวนผู้สอนมีสัดส่วนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
($\bar{X} = 1.70$) มนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ($\bar{X} = 1.70$) ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่
ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ($\bar{X} = 1.60$) อาจารย์มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการ
สอนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 1.58$) ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของ
เจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 1.58$) หัวหน้างานเห็นความสำคัญของการฝึกงานระบบทวิภาคี ($\bar{X} = 1.58$)
ความสามารถของหัวหน้างานในการถ่ายทอดวิธีการทำงาน ($\bar{X} = 1.55$) และความเอาใจใส่และ
ให้ความสำคัญในชั่วโมงฝึกงานของหัวหน้างาน ($\bar{X} = 1.52$) ส่วนข้ออื่นๆ ไม่มีปัญหา

ตารางที่ 20 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านวัสดุอุปกรณ์และ
งบประมาณ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียน การสอน	1.90	0.77	น้อย
2. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน	1.63	0.80	น้อย
3. ความเหมาะสมของสถานที่เรียน	1.45	0.79	ไม่มีปัญหา

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
4. ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกงาน	1.38	0.64	ไม่มีปัญหา
5. แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	2.05	0.91	น้อย
6. ปริมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียน	1.90	0.84	น้อย
7. สภาพเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกงาน	1.65	0.78	น้อย
8. งบประมาณช่วยเหลือในการเรียน (เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ)	2.03	1.01	น้อย
9. ค่าใช้จ่ายในการเรียน	2.00	0.92	น้อย
รวม	2.00	0.92	น้อย

จากตารางที่ 20 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหามีอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสามารถจัดลำดับได้ ดังนี้ แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.05$) งบประมาณช่วยเหลือในการเรียน (เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ) ($\bar{X} = 2.03$) ค่าใช้จ่ายในการเรียน ($\bar{X} = 2.00$) ความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.90$) ปริมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียน ($\bar{X} = 1.90$) สภาพเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกงาน ($\bar{X} = 1.65$) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน ($\bar{X} = 1.63$) ส่วนข้ออื่นๆ ไม่มีปัญหา

ตารางที่ 21 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านคุณลักษณะของผู้เรียน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (ผู้จบปวช.และม.6)	2.00	0.90	น้อย
2. ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการเรียน	1.67	0.71	น้อย
3. ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการฝึกงานในสถานประกอบการ	1.48	0.65	ไม่มี
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียน	1.52	0.68	น้อย
5. ความรับผิดชอบต่อการฝึกงาน	1.40	0.53	ไม่มี
6. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ	1.23	0.50	ไม่มี
7. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	1.35	0.55	ไม่มี
8. ทักษะและความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	1.52	0.57	น้อย
9. ความกระตือรือร้น ความสนใจ เอาใจใส่ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	1.38	0.49	ไม่มี
10. ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานของผู้เรียนกับการเรียนการสอน	1.43	0.65	ไม่มี
รวม	1.50	0.46	ไม่มี

จากตารางที่ 21 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ไม่มีปัญหา ($\bar{X} = 1.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีบางข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (ผู้จบปวช.และม.6) ($\bar{X} = 2.00$) ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการเรียน ($\bar{X} = 1.67$) ความรับผิดชอบต่อการเรียน ($\bar{X} = 1.52$) ทักษะและความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน มีค่าเท่ากับ ($\bar{X} = 1.52$) ส่วนข้ออื่นๆ ไม่มีปัญหา

ตารางที่ 22 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ด้านการจัดการเรียน
การสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และ
การประสานงาน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. รายวิชาที่กำหนดให้เรียนและฝึกงาน	1.35	0.61	ไม่มี
2. การจัดสอนวิชาพื้นฐาน (คณิตศาสตร์, ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นต้น)	1.78	0.90	น้อย
3. การจัดสอนวิชาความรู้พื้นฐานวิชาชีพ (การตลาด, การจัดการ, การค้าปลีก และ การขาย เป็นต้น)	1.37	0.52	ไม่มี
4. การฝึกวิชาชีพ/ฝึกงานที่เอื้อประโยชน์ต่อการ ประกอบวิชาชีพ	1.38	0.56	ไม่มี
5. การจัดสอนซ่อมเสริม	1.53	0.62	น้อย
6. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทางวิชาชีพ	1.30	0.53	ไม่มี
7. การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ในงาน วิชาชีพ	1.42	0.56	ไม่มี
8. การถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการทำงาน	1.37	0.58	ไม่มี
9. การจัดให้หัวหน้างานของผู้เรียนเป็นผู้ควบคุม การฝึกงาน	1.37	0.55	ไม่มี
10. การนิเทศการฝึกงานของอาจารย์นิเทศ	1.27	0.55	ไม่มี
11. การสรุปและให้คำแนะนำหลังเสร็จสิ้นการ ฝึกงาน	1.42	0.62	ไม่มี
12. การประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครเรียน	1.52	0.75	น้อย
13. การชี้แจงกฎระเบียบและข้อพึงปฏิบัติต่างๆ	1.42	0.59	ไม่มี
14. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ใน ระหว่างเรียน	1.52	0.70	น้อย
15. การประชาสัมพันธ์ข่าวและเหตุการณ์ที่เป็น ประโยชน์ต่อการศึกษา	1.57	0.70	น้อย

ตารางที่ 22 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
16. การแนะแนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ	1.45	0.65	ไม่มี
17. ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน	1.47	0.72	ไม่มี
18. ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาในการจัดปฐมนิเทศ	1.25	0.47	ไม่มี
19. การประสานงานระหว่างหัวหน้างานของผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์นิเทศ	1.37	0.61	ไม่มี
20. การประสานงานระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา	1.40	0.72	ไม่มี
รวม	1.50	0.46	ไม่มี

จากตารางที่ 22 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ไม่มีปัญหา ($\bar{X} = 1.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีบางข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสามารถจัดลำดับได้ดังนี้ การจัดสอนวิชาพื้นฐาน (คณิตศาสตร์, ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นต้น) ($\bar{X} = 1.78$) การประชาสัมพันธ์ข่าวและเหตุการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาศึกษา ($\bar{X} = 1.57$) การจัดสอนซ่อมเสริม ($\bar{X} = 1.53$) การประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครเรียน ($\bar{X} = 1.52$) การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ในระหว่างเรียน ($\bar{X} = 1.52$) ส่วนข้ออื่นๆ ไม่มีปัญหา

ตอนที่ 3 บทสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคดุสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

ตารางที่ 23 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคดุสิตและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)
1. ด้านหลักสูตร	ไม่มีปัญหา	ไม่มีปัญหา
2. ด้านบุคลากร	มีปัญหาเล็กน้อย	มีปัญหาเล็กน้อย
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ	มีปัญหาเล็กน้อย	มีปัญหาเล็กน้อย
4. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน	มีปัญหาเล็กน้อย	ไม่มีปัญหา
5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน	มีปัญหาเล็กน้อย	ไม่มีปัญหา

จากตารางที่ 23 ภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารสถานศึกษา และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร ไม่มีปัญหา ส่วนด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ สำหรับด้านคุณลักษณะของผู้เรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหาร

สถานศึกษาเห็นว่าไม่มีปัญหาน้อย ในขณะที่ผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เห็นว่าไม่มีปัญหา

เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาครั้งนี้โดยตรง ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ผู้สอน ทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีครั้งนี้มากพอสมควร โดยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ดังนี้

1) ด้านหลักสูตร ภาพรวมพบว่า ไม่มีปัญหา เนื่องจากการจัดการศึกษาครั้งนี้ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นต้นแบบ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนนั้น ได้มีการจัดให้สอดคล้องกันกับสถานประกอบการและสภาพสังคมในยุคปัจจุบัน

2) ด้านบุคลากร ภาพรวมพบว่า ปัญหาคือความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน เช่น การเปิดห้องเรียนในตอนเช้าที่ผู้เรียนและอาจารย์ต้องเป็นผู้เปิดห้องเรียนเอง เนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่คอยบริการ ด้วยเหตุนี้ผู้เรียนจึงต้องมีการตกลงกันว่าใครจะเป็นผู้ถือกุญแจห้องเรียน นอกจากนั้นมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการก็ถือเป็นปัญหาเช่นกัน ตัวอย่างเช่น การให้คำแนะนำ และคำปรึกษา พบว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีความยินดีที่จะตอบคำถาม เช่น สีหน้าบึ้งตึง, เบื่อหน่าย ฯลฯ

3) ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ พบว่า มีปัญหาด้านความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เช่น ปากกา, เครื่องถ่ายเอกสารชำรุด, ขาดแคลนน้ำดื่มที่จะให้บริการ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านความเหมาะสมของสถานที่เรียน เช่น การจัดเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรียนรู้โดยอิสระ เป็นวิชาที่ผู้เรียนจะต้องเข้าเรียนใน Self Access Language Learning Center ซึ่งทางบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ไม่มีศูนย์การเรียนดังกล่าวไว้คอยบริการ ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตรเท่าที่ควร

4) ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่ พื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกันทำให้มีปัญหาในการเรียน เกิดปัญหาการลาออกก่อนจบภาคการศึกษา ปัญหาด้านความรับผิดชอบต่อการเรียน ขาดเรียนบ่อย ไม่ส่งงาน สร้างปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน นอกจากนั้นตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานและลักษณะงานของผู้เรียนแต่ละคนทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความพร้อม ความตั้งใจ และให้ความสำคัญต่อชั่วโมงเรียนไม่เท่ากัน

5) ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน ปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่ การจัดสอนวิชาพื้นฐาน ที่ลักษณะวิชาจะต้องฝึกทักษะเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม บางครั้งอาจารย์ผู้สอนต้องใช้เวลาในการตรวจงานทีละคน เนื่องจากผู้เรียนมีจำนวนมากและจำนวนชั่วโมงเรียนมีเวลาจำกัด ผลที่ได้รับจึงไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ด้านการนิเทศติดตามผลนั้นไม่มีปัญหา โดยทางวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมให้ตรงสายการสอนและรายวิชา อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมและครูฝึกในสถานประกอบการร่วมกันนิเทศ โดยวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมจัดทำมาตรฐานรายวิชา สมุดบันทึกการฝึกงานให้แก่นักศึกษา และหน่วยงานที่นักศึกษาทำงานอยู่ เพื่อร่วมกันนิเทศ ประเมิน และติดตามผล อาจารย์นิเทศจะเข้าตรวจประเมินเป็นระยะๆ จนสิ้นสุดการเรียนแล้วสรุปผลคะแนนที่ได้ ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์และติดต่อประสานงานนั้นไม่มีปัญหา เนื่องจากทางวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมจะประสานงานและติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน และทางบริษัทเคอะมอลด์กรุ๊ป จำกัดจะเป็นฝ่ายประชาสัมพันธ์กิจกรรม ข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ให้พนักงานผู้เรียนทราบ

ความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมและบริษัทเคอะมอลด์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

1. ด้านหลักสูตร ควรมีการเพิ่มจำนวนชั่วโมงเรียนให้มากขึ้น เพราะบางครั้งอาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องใช้เวลาในการอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เรียน รวมทั้งผู้เรียนก็ต้องใช้เวลาเรียนเพิ่มขึ้น ในการทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เรียน

2. ด้านบุคลากร ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี เพื่อจัดเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการและจัดการเรียนการสอน
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ ควรมีการอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานด้านแหล่งความรู้ ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดสำหรับพนักงาน หรือห้อง Internet และควรมีการช่วยเหลือด้านงบประมาณช่วยเหลือในการเรียน เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ
4. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน ควรมีการจัดการเรียนปรับพื้นฐานให้กับพนักงานเพื่อแก้ไขปัญหาความแตกต่างของพื้นฐานความรู้เดิม
5. การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของตน และควรมีการจัดเรียนเสริมให้แก่พนักงานที่มีปัญหาในการเรียน

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัย เรื่อง ปัญหาการจัดการการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยมีสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร มีปัญหาน้อย เนื่องจากหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาครั้งนี้ ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีกของกระทรวงศึกษาธิการเป็นต้นแบบ มุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความภาคภูมิใจและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพ และพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 2) แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาในการทำงานของผู้เรียน ที่มีภาระงานประจำที่ต้องทำในห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ (บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด) ซึ่งเปิดทำการตั้งแต่เวลา 10.30-22.00 น. ในวันธรรมดา และ 10.00-22.00 น. ในวันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ด้วยเหตุนี้ผู้เรียนทุกคนจะมีเวลาว่างเฉพาะในช่วงเช้ามืดก่อน 10.00 น. เท่านั้น การจัดการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาเรียนสัปดาห์ละ 6 วัน ในวันจันทร์-วันศุกร์เวลา 7.00-10.00 น. และวันเสาร์เวลา 7.00-9.30 น. โดยมีจำนวนชั่วโมงเรียนตรงกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีกของกระทรวงศึกษาธิการ โดยทุกชั่วโมงเรียนในตอนเช้าจะเป็นชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎี การฝึกงานก็จะใช้ชั่วโมงการทำงานจริงเป็นชั่วโมงฝึกงาน มีระยะเวลาการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตรเป็นระยะเวลา 2 ปี ซึ่งต่างจากการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีแบบปกติของกรมอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษา, 2544: 4) ที่กล่าวว่าผู้เรียนจะมีเวลาเรียนทฤษฎี 20% อีก 80% ฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ และยังแตกต่างจาก วิชัย ต้นศิริ (2538: 20) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนและการฝึกงานจะเป็นการส่งผู้เรียนเข้ามาเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาสัปดาห์ละ 1-2 วัน หรือเป็นช่วงๆ ส่วนช่วงเวลาที่เหลือจะฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่สังกัดอยู่ เวลาที่ใช้ในการฝึกตามหลักสูตรจะใช้เวลาระหว่าง 3-3.5 ปี

2. ด้านบุคลากร มีปัญหาน้อย เพราะเจ้าหน้าที่ที่บริการและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ล้วนเป็นพนักงานของบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ซึ่งมีหน้าที่และความ

รับผิดชอบหลักคือ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของบริษัท ได้แก่ การจัดอบรมความรู้ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้แก่พนักงานแต่ละสายงาน, การจัดอบรมความรู้ด้านกฎระเบียบ และสวัสดิการของพนักงาน เป็นต้น ซึ่งพนักงานที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นต่างจากการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีแบบปกติของกรมอาชีวศึกษาที่ใช้สถานที่เรียนเป็นสถานศึกษาซึ่งมีคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นอย่างดี การที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนี้เองถือเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดการศึกษาครั้งนี้ ดังคำกล่าวของอานวย เกตุทัต (2540: 52) ที่กล่าวว่า การจะจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ นอกจากจะวางแผนงานจัดเตรียมหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน จัดประชุมอาจารย์ผู้สอน ครูฝึก และตัวแทนจากสถานประกอบการแล้ว ยังต้องมีการจัดประชุม อบรม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทั้งของสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อสร้างความเข้าใจ และให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการ รวมทั้งจุดมุ่งหมายของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีความเข้าใจตรงกัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านบุคลากร

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ มีปัญหาน้อย เพราะ การจัดการศึกษาครั้งนี้ ทางบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ได้ให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานได้มีโอกาสในการเข้าร่วมในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้พนักงานได้มีความรู้ความสามารถ และสามารถพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ต่างจากการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา ที่พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอน สอดคล้องกับการศึกษาของพิเชษฐ ศรีพนม (2542: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาของผู้เรียนในระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กล่าวไว้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา คือ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียน

4. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน มีปัญหาน้อย เนื่องจากผู้เรียนล้วนเป็นพนักงานของบริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานและลักษณะงานของผู้เรียนแต่ละคนทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความพร้อม ความเข้าใจ และให้ความสำคัญต่อชั่วโมงเรียนไม่เท่ากัน

นอกจากนั้น พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่ต่างกันทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในชั่วโมงเรียน โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ใกล้เคียงกับเพื่อนร่วมชั้น ทำให้เกิดปัญหาการลาออกก่อนจบภาคการศึกษา

5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน มีปัญหาน้อย เพราะ การจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ ใช้เวลาในช่วงเช้าก่อนทำงานเป็นเวลาเรียน โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นอาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ซึ่งมีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน ด้านการฝึกวิชาชีพมีหัวหน้างานของผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการฝึกงาน โดยใช้ชั่วโมงการทำงานจริงเป็นชั่วโมงการฝึกงาน ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปจากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ แต่เนื่องจากจำนวนผู้เรียนที่มีปริมาณมาก, ข้อจำกัดด้านเวลาเรียนและเวลาทำงานของผู้เรียน บวกกับรายละเอียดของเนื้อหาวิชาพื้นฐานที่มีมาก ข้อจำกัดด้านต่างๆ เหล่านี้จึงส่งผลให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้

เห็นได้ว่าปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มีปัญหาเกิดขึ้นทุกด้าน สอดคล้องกับ รุ่งนภา สุทธวานิช (2543: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยเทคนิคลำพูน ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาในทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านคุณลักษณะของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศติดตามผล ด้านการประชาสัมพันธ์ติดต่อประสานงาน การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ครั้งนี้มีปัญหาเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย เนื่องจากความร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) และทางบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ก็มีความพร้อมในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีครั้งนี้เป็นอย่างมาก ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจมีน้อยมากเมื่อเทียบกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่มีอยู่ในสถานศึกษาปัจจุบัน

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มีวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่อยู่ในวัยทำงานให้มีความรู้ด้านวิชาการควบคู่ไปกับความรู้ด้านวิชาชีพ

มีความสามารถและมีศักยภาพในการทำงาน นำไปสู่การดำเนินชีวิตที่ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับรายงานการปฏิรูปการศึกษา (2542: 12) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการด้านอาชีวศึกษาว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบพิเศษควบคู่ไปกับวิชาความรู้สามัญ เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ มีวัตถุประสงค์ที่จะขยายการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ ผลิตบุดลการที่มีศักยภาพสูง โดยการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน เปิดโอกาสการศึกษาอาชีพให้กับทุกคนอย่างทั่วถึง และให้โอกาสแก่บุคคลที่ทำงานแล้วมีโอกาสได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตการทำงาน

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ซึ่งครอบคลุมด้านต่างๆ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ 4) ด้านคุณลักษณะของนักเรียน 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการในการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของสถานประกอบการ และตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอาชีวศึกษาต่อไป

2. เพื่อส่งเสริมให้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่อไป เป็นการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

คำถามที่ใช้ในการวิจัย

1. มีปัญหาใดบ้างเกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มีความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ได้ข้อสรุป ดังนี้

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าอาจารย์ผู้สอนทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับมอบหมายงาน โดยแบ่งเป็นอาจารย์นิเทศและอาจารย์ผู้สอนร้อยละ 50 ในสัดส่วนที่เท่ากัน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีมากกว่า 3 ปี ส่วนผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับ ม.6 มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานห้าง และจบการศึกษาปีการศึกษา 2548 มากที่สุด

ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่เป็นปัญหาอันดับแรก คือ ความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน (เวลา 7.00 น.-10.00 น.) รองลงมาคือ จำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎีในแต่ละวิชา ความ

สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน และรายวิชาในหลักสูตรช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

ด้านบุคลากร โดยภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่เป็นปัญหาอันดับแรกคือ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือจำนวนผู้สอนมีส่วนเกี่ยวข้องเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี และมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ

ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ โดยภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่เป็นปัญหาอันดับแรกคือ แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสถานที่เรียน, ปริมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียน, ความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และงบประมาณช่วยเหลือในการเรียน (เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ)

ด้านคุณลักษณะของนักเรียน โดยภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่เป็นปัญหาอันดับแรกคือ ความรับผิดชอบต่อการเรียน, ความกระตือรือร้น ความสนใจ เอาใจใส่ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และ ความรับผิดชอบต่อการเรียน รองลงมาคือ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (ปวช. และ ม.6), ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการเรียนการสอน และตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน

ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน โดยภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่เป็นปัญหาอันดับแรกคือ รายวิชาที่กำหนดให้เรียนและฝึกงาน กับการจัดสอนวิชาพื้นฐาน (คณิตศาสตร์, ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นต้น) และการประชาสัมพันธ์ข่าวและเหตุการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษารองลงมา คือ การจัดสอนวิชาความรู้พื้นฐานวิชาชีพ (การตลาด, การจัดการ, การค้าปลีก และการขาย เป็นต้น) และการประชาสัมพันธ์เปิดรับสมัครเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบที่ควรใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรควรมีการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สำหรับจำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎีนั้น ควรมีการเพิ่มจำนวนชั่วโมงเรียนให้มากขึ้น เพราะบางครั้งอาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องใช้เวลาในการอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เรียน รวมทั้งผู้เรียนก็ต้องใช้เวลาเรียนเพิ่มขึ้นในการทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เรียน การเพิ่มจำนวนชั่วโมงเรียนจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการทำความเข้าใจ คิด วิเคราะห์ ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้วิชาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการและการทำงานของนักเรียนเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานและช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ด้านบุคลากร ควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เกี่ยวกับความสำคัญ หลักการและเหตุผลในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ และควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี เพื่อจัดเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการและจัดการเรียนการสอน ช่วยให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ ควรมีการอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานด้านแหล่งความรู้ ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดสำหรับพนักงาน หรือห้อง Internet นอกจากนี้ควรมีการช่วยเหลือด้านงบประมาณช่วยเหลือในการเรียน เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ ให้มากขึ้น และควรมีการจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกงานให้มีความพร้อม อยู่ใน

สภาพที่เหมาะสมแก่การนำไปใช้ และเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและอาจารย์ผู้สอน เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

4. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมละลายพฤติกรรมเพื่อช่วยให้นักงานทุกคน รวมทั้งพนักงานที่มีความแตกต่างระหว่างวัยและมีตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานแตกต่างกัน มีความเข้าใจและมีความสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนั้นควรมีการจัดสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีในวิชาชีพและการทำงานด้านบริการ ความก้าวหน้าและประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับจากการศึกษา เพื่อสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน เอาใจใส่ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ความรับผิดชอบในการฝึกงานให้แก่ผู้เรียน และควรมีการจัดการเรียนปรับพื้นฐานให้กับพนักงานเพื่อแก้ไขปัญหาความแตกต่างของพื้นฐานความรู้เดิม

5. การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรหรือการจัดสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก (ในสถานประกอบการ) ให้แก่อาจารย์เพื่อจะได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนในการเลือกเรียนในรายวิชาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของตน และควรมีการจัดการเรียนซ่อมเสริมให้แก่พนักงานที่มีปัญหาในการเรียนทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาความรู้พื้นฐานวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย พบว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และ บริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) มีปัญหาน้อยในทุกด้าน ปัญหาที่เกิดขึ้นล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาทั้งสิ้น จึงมีความจำเป็นต้องลดข้อบกพร่อง หาแนวทางแก้ไข ปัญหา และหาแนวทางการป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทยประสบความสำเร็จต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านอื่นๆ เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของอาจารย์ผู้สอนในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีว่าต้องการพัฒนาความรู้ด้านใด เช่น การปรับเนื้อหาของหลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียนว่าต้องการให้มีการพัฒนาด้านใด เช่น การแนะแนว การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน การทัศนศึกษาและดูงานสถานประกอบการอื่นๆ เป็นต้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

_____. 2546. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภท

วิชาบริหารธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมศาสนา.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2521. หลักสูตรใหม่ (เอกสารแนะนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.

กรมอาชีวศึกษา. 2541. การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี. กองการศึกษาอาชีพ กรม

อาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์สวย จำกัด.

_____. 2535. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือและการประสานงาน ระหว่างภาครัฐและ

ภาคเอกชน ในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน
กรมอาชีวศึกษา.

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ. 2544. แนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ

พ.ศ.2540-2544. กรุงเทพมหานคร: กรมประชาสัมพันธ์.

จรูญ ชูลาภ. 2541. คู่มือการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพมหานคร: กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ.

จุมพล สวัสดิยากร. 2520. หลักการบริหารและมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวรรณ

ภูมิ.

ฉนวน วีระเผ่าพงษ์. 2532. ปรัชญาการอาชีวศึกษาและอุตสาหกรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:

วิทยาลัยครูพระนคร.

- ฉลอง นาคะ. 2545. **สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่อยู่ในตำบลนาร่องจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนะ กสิภาร และสบสันต์ อุตกฤษฎ์. 2534. **ระบบช่างฝึกหัดในประเทศเยอรมันและการนำมาประยุกต์ในประเทศไทยการศึกษายุคไฮเทค.** กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการฝ่ายจัดทำคู่มือและหนังสือที่ระลึกงานศิลปหัตถกรรมละอาชีวศึกษา ครั้งที่ 43 กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชารี มณีศรี. 2523. **การนิเทศการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อมรรการพิมพ์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เทพเนรมิต.
- ดวงพร คำคุณวัฒน์ และคณะ. 2536. **สื่อสารการประชาสัมพันธ์.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทที่. พี.พริน จำกัด.
- ธวัช วงษ์สุวรรณ. 2535. **พื้นฐานการบริหารงานและการอาชีวศึกษา: แนวคิดทฤษฎีหลักการและการจัดการ.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธำรง บัวศรี. 2542. **ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรการพิมพ์.
- นิสา สายสังข์. 2547. **ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพาณิชยการบางนา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์. 2545. **กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์.** กรุงเทพมหานคร: อัลฟ่า พับลิชซิ่ง.

บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด. 2540. คู่มือวิทยากรบริษัทในเครือเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด.

กรุงเทพมหานคร: บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด.

ปวีณ์ ตาบเพ็ชร. 2537. การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์ อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

เปลื้อง ณ นคร. 2550. พจนานุกรมไทย-ไทย. <http://search.sanook.com/knowledge/dictionary> (Online). , 11 พฤศจิกายน 2550.

พนัส หันนาคินทร์. 2539. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วัฒนาพานิชย์.

พิเชษฐ ศรีพนม. 2542. การศึกษาปัญหาของผู้เรียนในระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดกรม อาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์อุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมเครื่องกล, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

พิทักษ์ เสมอพันธุ์. 2551. <http://www.thaiedresearch.org/result> (Online). , สิงหาคม 2551.

พีระพงษ์ กิติเวชโกคาวัฒน์. 2544. การวางระบบงาน: ยุทธศาสตร์การค้าปลีก (The Systematic Retail Business). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด.

มานพ จันทน์เทศ. 2528. รูปแบบการฝึกอาชีพในอนาคตร่วมกันระหว่างรัฐบาลและเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์เครื่องกล, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

รุ่งนภา สุทธวานิช. 2543. ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยเทคนิคลำพูน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล. 2523. **การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิจิตร อาวะกุล. 2541. **เทคนิคการประชาสัมพันธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย ต้นศิริ. 2538. **แนวทางปฏิรูปการศึกษาไทย**. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 29: 5.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2546. **การบริหารการค้าปลีก (Retailing Management)**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมสาร จำกัด.

สมิต สัจฉกร. 2546. **เทคนิคการประสานงาน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สายธาร.

สวัสดิ์ ประทุมราช และคณะ. 2521. **การศึกษาความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการฝึกหัดครูกับหลักสูตรประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. **รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย 2542**. กรุงเทพมหานคร: อรรถพลการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2550. **วิสัยทัศน์ พันธกิจ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุง 5 ก.พ. 2550 (Online)**. www.vec.go.th, 12 กันยายน 2550.

สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. 2551. <http://www.thaiedresearch.org> (Online), 10 สิงหาคม 2551.

สุนนา อยู่โพธิ์. 2544. **การค้าปลีก**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุมิตร คุณากร. 2518. **หลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์.

อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2546. การบริหารการตลาด กลยุทธ์และยุทธวิธี (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อำนาจ เกตุทัต. 2540. การพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพมหานคร: กรม

อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

อบรม สินภิบาล. 2521. การศึกษา 471 (การนิเทศการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอ

เดียนสโตร์.

อรนุช สิริกุลขจร. 2542. สภาพและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีประเภทวิชาพาณิช

ยกรรมของกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา

การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อุทัย หิรัญโต. 2532. เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรการพิมพ์.

Armstrong, G. and P. Kotler. 2003. **Marketing and Introduction**. 6th ed. New Jersey: Pearson

Education, Inc.

Crow and A.W. Crow. 1980. **Introduction to Education**. New Delhi: Euraga Publishing House.

Etzel, M.J., B.J. Walker, and W.J. Stanton. 2001. **Marketing**. 12th ed. Boston: McGraw-Hill,

Inc.

Kotler, P. and G. Armstrong. 2001. **Principles of Marketing**. 9th ed. New Jersey: Prentice-Hall,

Inc.

Levy, M. and B.A. Weitz. 2001. **Retailing Management**. New York: McGraw-Hill Companies,

Inc.

Newman, A.J. and P.Cullen. 2002. **Retailing Environment & Operations**. Australia: Saxon Graphics, Ltd.

Peason Education Limited. 2003. **Longman Dictionary & Contemporary English (The Living Dictionary) New Edition**. China: Peason Education Limited.

Schaffarzaick, J. and D.Hampson. (eds). 1957. **Strategies for Curriculum Developmment**. California: McCutchan Publishing Corporation, Berkley.

Wheeler, D.K. 1974. **Curriculum Process**. London: University of London Press Ltd.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม**เรื่อง**

**ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก
ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต
และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)**

Problems of Dual System of Higher Vocational Certificate Management
in Retailing Course, the Educational Co-operation between Dusit Technical College and the Mall Group
Company Limited (Ngamwongwan Branch).

ชุดที่ 1 (สำหรับอาจารย์ผู้สอน)**คำชี้แจง**

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก จากการจัดการศึกษาภายใต้ความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และบริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่าง ๆ

แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ 4. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน 5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

หมายเหตุ การให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของท่านครั้งนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านทั้งสิ้น แต่จะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งผู้ประกอบการ ผู้สอน และผู้เรียนต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวลลิตา รัตนพันธ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี

() 31-40 ปี

() 41-50 ปี

() 51 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขา

() ปริญญาตรี สาขา

() สูงกว่าปริญญาตรี โปรรระนู

4. ตำแหน่งหน้าที่

() อาจารย์ผู้สอน

() อาจารย์นิเทศ

() อื่น ๆ โปรรระนู

5. ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ภายใต้อาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต และ บริษัทเคอะมอดลักรูป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

() น้อยกว่า 1 ปี () มากกว่า 3 ปี

() 1-3 ปี

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>1. ด้านหลักสูตร</p> <p>1. ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ปัจจุบัน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>2. ความสอดคล้องตามความต้องการของบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>3. ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน (7.00น.-10.00น.) ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>4. จำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎีในแต่ละวิชา ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>5. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>6. รายวิชาในหลักสูตรช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะ.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
ด้านหลักสูตร (ต่อ) 7. การช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือ ข้อเสนอแนะ..... 2. ด้านบุคลากร 8. ความเข้าใจของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ข้อเสนอแนะ..... 9. ความสามารถของอาจารย์ในการถ่ายทอดความรู้ ข้อเสนอแนะ..... 10. ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของ อาจารย์ ข้อเสนอแนะ..... 11. จำนวนอาจารย์มีสัดส่วนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ข้อเสนอแนะ..... 12. อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน ข้อเสนอแนะ.....				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
ด้านบุคลากร (ต่อ) 13. อาจารย์มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่าง เหมาะสม ข้อเสนอแนะ..... 14. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ข้อเสนอแนะ..... 15. จำนวนชั่วโมงสอนของอาจารย์ ข้อเสนอแนะ..... 16. ภาระงานที่อาจารย์ได้รับในการสอน ข้อเสนอแนะ..... 17. ผลกระทบต่อการสอนภาคปกติในสถานศึกษาของอาจารย์ ข้อเสนอแนะ..... 18. การปรับตัวของอาจารย์ให้เข้ากับช่วงเวลาที่ใช้ในการจัดการ เรียนการสอน ข้อเสนอแนะ.....				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
ด้านบุคลากร (ต่อ) 19. ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ..... 20. ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ข้อเสนอแนะ..... 21. มนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ข้อเสนอแนะ..... 3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านงบประมาณ 22. ความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ..... 23. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน ข้อเสนอแนะ..... 24. ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ข้อเสนอแนะ.....				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านวัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านงบประมาณ (ต่อ)</p> <p>25. ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>26. แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>27. ปริมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>28. สภาพเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>29. งบประมาณช่วยเหลือในการเรียน (เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ) ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>30. ค่าตอบแทนของครูผู้สอน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>4. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน</p> <p>31. พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (ผู้จบปวช.และม.6) ข้อเสนอแนะ.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน (ต่อ) 32. ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ..... 33. ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการฝึกงานในสถาน ประกอบการ ข้อเสนอแนะ..... 34. ความรับผิดชอบต่อการเรียน ข้อเสนอแนะ..... 35. ความรับผิดชอบต่อการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ..... 36. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ข้อเสนอแนะ..... 37. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ข้อเสนอแนะ..... 38. ทักษะและความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ.....				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน (ต่อ)</p> <p>39. ความกระตือรือร้น ความสนใจ เอาใจใส่ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>40. ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานของผู้เรียนกับการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล และการประชาสัมพันธ์ ติดต่อประสานงาน</p> <p>41. รายวิชาที่กำหนดให้เรียนและฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>42. การจัดสอนวิชาพื้นฐาน (คณิตศาสตร์, ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น) ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>43. การจัดสอนความรู้พื้นฐานวิชาชีพ (การตลาด, การจัดการ, การค้าปลีก และการขาย เป็นต้น) ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล และการประชาสัมพันธ์ ติดต่อประสานงาน (ต่อ)</p> <p>44. การฝึกวิชาชีพ/ฝึกงานที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>45. การจัดสอนซ่อมเสริม ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>46. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทางวิชาชีพ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>47. การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ในงานวิชาชีพ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>48. การถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการทำงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>49. การจัดให้หัวหน้างานของผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล และการประชาสัมพันธ์ ติดต่อประสานงาน (ต่อ)</p> <p>50. การนิเทศการฝึกงานของอาจารย์นิเทศ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>51. การสรุปและให้คำแนะนำหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>52. การประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครเรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>53. การชี้แจงกฎระเบียบ และข้อพึงปฏิบัติต่าง ๆ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>54. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ในระหว่างเรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>55. การประชาสัมพันธ์ข่าวและเหตุการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ การศึกษา ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล และการประชาสัมพันธ์ ติดต่อประสานงาน (ต่อ)</p> <p>56. การแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>57. ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาใน การแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>58. ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาใน การจัดปฐมนิเทศ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>59. การประสานงานระหว่างหัวหน้างานของผู้เรียนกับอาจารย์ ผู้สอน และอาจารย์นิเทศ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>60. การประสานงานระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>				

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก
 ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคคูสิต
 และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

Problems of Dual System of Higher Vocational Certificate Management
 in Retailing Course, the Educational Co-operation between Dusit Technical College and the Mall Group
 Company Limited (Ngamwongwan Branch).

ชุดที่ 2 (สำหรับพนักงานที่จบการศึกษา รุ่นที่ 1-2)คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลความคิดเห็นพนักงานที่จบการศึกษาระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก จากการจัดการศึกษาภายใต้ความร่วมมือของ
 วิทยาลัยเทคนิคคูสิต และ บริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่าง ๆ

แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตร
 วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านวัสดุอุปกรณ์
 และงบประมาณ 4. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน 5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การ
 ติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

หมายเหตุ การให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของท่านครั้งนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านทั้งสิ้น
 แต่จะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กร
 ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งผู้ประกอบการ ผู้สอน และผู้เรียนต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวลลิตา รัตนพันธ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 20 ปี

() 21-30 ปี

() 31-40 ปี

() 41 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

() ม. 6

() อื่นๆ (ระบุ.....)

() ปวช.

4. ตำแหน่งหน้าที่

() พนักงานห้าง

() ผู้แทนขาย

() หัวหน้าแผนก

() ผู้ช่วยผู้จัดการแผนก

() ผู้จัดการแผนก

() ผู้จัดการส่วน

() ผู้จัดการฝ่าย

() อื่นๆ (ระบุ.....)

5. ปีที่จบการศึกษา

() ปีการศึกษา 2546 (รุ่นที่ 1)

() ปีการศึกษา 2548 (รุ่นที่ 2)

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>1. ด้านหลักสูตร</p> <p>1. ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ปัจจุบัน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>2. ความสอดคล้องตามความต้องการของบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>3. ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน (7.00น.-10.00น.) ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>4. จำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎีในแต่ละวิชา ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>5. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>6. รายวิชาในหลักสูตรช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะ.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านหลักสูตร (ต่อ)</p> <p>7. ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เปิดสอนกับการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>2. ด้านบุคลากร</p> <p>8. ความเข้าใจของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>9. ความสามารถของอาจารย์ในการถ่ายทอดความรู้ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>10. ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของอาจารย์ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>11. จำนวนผู้สอนมีส่วนเกี่ยวข้องเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>12. อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน ข้อเสนอแนะ.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
ด้านบุคลากร (ต่อ) 13. อาจารย์มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่าง เหมาะสม ข้อเสนอแนะ..... 14. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ข้อเสนอแนะ..... 15. ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการ จัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ..... 16. ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิ ภาคี ข้อเสนอแนะ..... 17. ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของ เจ้าหน้าที่ ข้อเสนอแนะ..... 18. มนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ข้อเสนอแนะ.....				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
ด้านบุคลากร (ต่อ) 19. หัวหน้างานเห็นความสำคัญของการฝึกงานระบบทวิภาคี ข้อเสนอแนะ..... 20. ความสามารถของหัวหน้างานในการถ่ายทอดวิธีการทำงาน ข้อเสนอแนะ..... 21. ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงฝึกงานของหัวหน้า งาน ข้อเสนอแนะ.....				
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ 22. ความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ..... 23. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน ข้อเสนอแนะ..... 24. ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ข้อเสนอแนะ.....				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ (ต่อ) 25. ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกงาน ข้อเสนอแนะ..... 26. แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ข้อเสนอแนะ..... 27. ปริมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียน ข้อเสนอแนะ..... 28. สภาพเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ..... 29. งบประมาณช่วยเหลือในการเรียน (เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ) ข้อเสนอแนะ..... 30. ค่าใช้จ่ายในการเรียน ข้อเสนอแนะ.....				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>4. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน</p> <p>31. พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (ปวช.และม.6) ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>32. ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>33. ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการฝึกงานในสถาน ประกอบการ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>34. ความรับผิดชอบต่อการเรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>35. ความรับผิดชอบต่อการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>36. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>37. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน (ต่อ)</p> <p>38. ทักษะและความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>39. ความกระตือรือร้น ความสนใจ เอาใจใส่ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>40. ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานของผู้เรียนกับการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล และการประสานงาน</p> <p>41. รายวิชาที่กำหนดให้เรียนและฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>42. การจัดสอนวิชาพื้นฐาน (คณิตศาสตร์, ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น) ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล และการประสานงาน (ต่อ)</p> <p>43. การจัดสอนความรู้พื้นฐานวิชาชีพ (การตลาด, การจัดการ, การค้าปลีก และการขาย เป็นต้น) ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>44. การฝึกวิชาชีพ/ฝึกงานที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>45. การจัดสอนซ่อมเสริม ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>46. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทางวิชาชีพ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>47. การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ในงานวิชาชีพ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>48. การถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการทำงาน ข้อเสนอแนะ.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล และการประสานงาน (ต่อ)</p> <p>49. การจัดให้หัวหน้างานของผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>50. การนิเทศการฝึกงานของอาจารย์นิเทศ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>51. การสรุปและให้คำแนะนำหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>52. การประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครเรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>53. การชี้แจงกฎระเบียบ และข้อพึงปฏิบัติต่าง ๆ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>54. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ในระหว่างเรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>				

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา (ต่อ)

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ และแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะ
เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ปัจจัย	สภาพของปัญหา			
	เป็น ปัญหา มาก	เป็น ปัญหา ปาน กลาง	เป็น ปัญหา น้อย	ไม่มี ปัญหา
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล และการประสานงาน (ต่อ)</p> <p>55. การประชาสัมพันธ์ข่าวและเหตุการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ การศึกษา ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>56. การแนะแนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>57. ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาใน การแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>58. ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาใน การจัดปฐมนิเทศ ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>59. การประสานงานระหว่างหัวหน้างานของผู้เรียนกับอาจารย์ ผู้สอน และอาจารย์นิเทศ ข้อเสนอแนะ.....</p>				

แบบสัมภาษณ์
ผู้บริหารสถานศึกษา และ
ผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

เรื่อง

ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก
ในความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคดุสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

Problems of Dual System of Higher Vocational Certificate Management
 in Retailing Course, the Educational Co-operation between Dusit Technical College and the Mall Group
 Company Limited (Ngamwongwan Branch).

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ภายใต้อำนาจความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคดุสิต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) เกี่ยวกับปัญหาใน 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ 4. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน 5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

หมายเหตุ การให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ของท่านครั้งนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านทั้งสิ้น แต่จะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งผู้ประกอบการ ผู้สอน และผู้เรียนต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวลิตา รัตนพันธ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

วันที่.....เวลา.....สถานที่.....
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....
 อายุ.....อายุการทำงาน.....
 ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปวส. สาขาวิชาการค้าปลีก ภายใต้ความร่วมมือของ
 วิทยาลัยเทคนิคคูคต และบริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน).....

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษา

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านต่างๆ ต่อไปนี้อย่างไร และคิดว่ามีปัญหาดัง ๆ เหล่านี้
 เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

1. ด้านหลักสูตร

(1.1) ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

.....

(1.2) ความสอดคล้องตามความต้องการของบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด

.....

(1.3) ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน (7.00 น.-9.00 น.)

.....

ด้านหลักสูตร (ต่อ)

(1.4) จำนวนชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎีในแต่ละวิชา

.....

.....

.....

.....

.....

(1.5) จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการฝึกงาน

.....

.....

.....

.....

.....

(1.6) รายวิชาในหลักสูตรช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

(1.7) ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เปิดสอนกับการปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านบุคลากร

(2.1) ความเข้าใจของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านบุคลากร (ต่อ)

(2.2) ความสามารถของอาจารย์ในการถ่ายทอดความรู้

.....

.....

.....

.....

.....

(2.3) ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของอาจารย์

.....

.....

.....

.....

.....

(2.4) จำนวนผู้สอนมีส่วนเกี่ยวข้องกับจำนวนผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

(2.5) อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน

.....

.....

.....

.....

.....

(2.6) อาจารย์มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านบุคลากร (ต่อ)

(2.7) ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์

.....

.....

.....

.....

.....

(2.8) ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

(2.9) ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี

.....

.....

.....

.....

.....

(2.10) ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงการสอนของเจ้าหน้าที่

.....

.....

.....

.....

.....

(2.11) มนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านบุคลากร (ต่อ)

(2.12) หัวหน้างานเห็นความสำคัญของการฝึกงานระบบทวิภาคี

.....

.....

.....

.....

.....

(2.13) ความสามารถของหัวหน้างานในการถ่ายทอดวิธีการทำงาน

.....

.....

.....

.....

.....

(2.14) ความเอาใจใส่และให้ความสำคัญในชั่วโมงฝึกงานของหัวหน้างาน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านงบประมาณ

(3.1) ความเพียงพอของอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

(3.2) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านวัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านงบประมาณ (ต่อ)

(3.3) ความเหมาะสมของสถานที่เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

(3.4) ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกงาน

.....

.....

.....

.....

.....

(3.5) แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

(3.6) ปริมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

(3.7) สภาพเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกงาน

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านวัตถุประสงค์และการสนับสนุนด้านงบประมาณ (ต่อ)

(3.8) งบประมาณช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน (เช่น ทุนการศึกษา, เงินกู้ยืม ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

.....

(3.9) ค่าใช้จ่ายในการเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

(4.1) พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (ปวช.และม.6)

.....

.....

.....

.....

.....

(4.2) ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

(4.3) ความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียนกับการฝึกงานในสถานประกอบการ

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านคุณลักษณะของนักเรียน (ต่อ)

(4.4) ความรับผิดชอบต่อการเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

(4.5) ความรับผิดชอบต่อการฝึกงาน

.....

.....

.....

.....

.....

(4.6) มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

(4.7) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

.....

.....

.....

.....

.....

(4.8) ทักษะและความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านคุณลักษณะของนักเรียน (ต่อ)

(4.9) ความกระตือรือร้น ความสนใจ เอาใจใส่ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

(4.10) ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานของผู้เรียนกับการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน

(5.1) รายวิชาที่กำหนดให้เรียนและฝึกงาน

.....

.....

.....

.....

.....

(5.2) การจัดสอนวิชาพื้นฐาน (คณิตศาสตร์, ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ)

.....

.....

.....

.....

.....

(5.3) การจัดสอนความรู้พื้นฐานวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน (ต่อ)

(5.4) การฝึกวิชาชีพ/ฝึกงานที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

(5.5) การจัดสอนซ่อมเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

(5.6) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทางวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

(5.7) การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ในงานวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

(5.8) การถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการทำงาน

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน (ต่อ)

(5.9) การจัดให้หัวหน้างานของผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการฝึกงาน

.....

.....

.....

.....

.....

(5.10) การนิเทศการฝึกงานของอาจารย์นิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

(5.11) การสรุปและให้คำแนะนำหลังเสร็จสิ้นการฝึกงาน

.....

.....

.....

.....

.....

(5.12) การประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

(5.13) การชี้แจงกฎระเบียบ และข้อพึงปฏิบัติต่าง ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน (ต่อ)

(5.14) การประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมต่าง ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

(5.15) การประชาสัมพันธ์ข่าวและเหตุการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

(5.16) การแนะนำทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ

.....

.....

.....

.....

.....

(5.17) ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

(5.18) ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาในการจัดปฐมนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การติดตามผล การประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน (ต่อ)

(5.19) การติดต่อประสานงานระหว่างหัวหน้างานของผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์นิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

(5.20) การติดต่อประสานงานระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....



ที่ ศธ 0513.109(2) / 0๗8

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

6 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ทรงชัย เขาวนไวยพงษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย

ด้วยนางสาวลลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ภายใต้ความร่วมมือของ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวอนิสิตจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจเครื่องมือวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหาและเครื่องมือวิจัยให้นิสิตเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ และถูกต้องก่อนนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจกขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ยศ ทรัพย์เย็น)

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143, 02-9428200 กด 1870, 1871, 1873



ที ศษ 0513.109(2) / 0๗8

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

6 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายพีระยศ ยุภาส ผู้จัดการฝ่ายอาวุโส สายพัฒนาบุคลากร
บริษัท เดอะ มอลส์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ด้วยนางสาวลลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการจัดการศึกษา
ระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ภายใต้ความร่วมมือของ
วิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะ มอลส์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวนิสิตจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ภาควิชาฯ พิจารณา
เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจเครื่องมือวิจัย จึงใคร่ขอเรียน
เชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหาและเครื่องมือวิจัยให้นิสิตเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์
และถูกต้องก่อนนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ชัย ทรัพย์เย็น)

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143, 02-9428200 กด 1870, 1871, 1873



ที่ ศธ 0513.109(2) / 0๙๘

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

6 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์สุนันท์ จุสนิท หัวหน้าฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคคูสิต

ด้วยนางสาวลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัดการศึกษา
ระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ภายใต้ความร่วมมือของ
วิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวนี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ภาควิชาฯ พิจารณา
เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจเครื่องมือวิจัย จึงใคร่ขอเรียน
เชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหาและเครื่องมือวิจัยให้นิสิตเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์
และถูกต้องก่อนนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจกขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ยศ ทรัพย์เย็น)

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143,02-9428200 กด 1870,1871,1873



ที่ ศธ 0513.109/ *ASU*

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้บริหารบริษัท เดอะ มอลล์ กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ด้วยนางสาวลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัดการศึกษา
ระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือของ
วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิจัยดังกล่าวจำเป็นต้องทำการทดลองเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตได้ทดลองเครื่องมือกับอาจารย์ผู้สอน หลักสูตร ปวส.สาขาวิชาการค้าปลีก
(ระบบทวิภาคี) ในหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการทดลอง นำไปแก้ไขเพื่อปรับปรุงให้มีความ
สมบูรณ์ทั้งเนื้อหาและเครื่องมือต่อไป ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พีรพงษ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-5797143, โทรสาร 02-5790203



ที่ ศธ 0513.109/ *วษ*

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตถอดเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

ด้วยนางสาวลลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัดการศึกษา
ระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือของ
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิจัยดังกล่าวจำเป็นต้องทำการถอดเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตได้ถอดเครื่องมือกับอาจารย์ผู้สอน หลักสูตร ปวส.สาขาวิชาการค้าปลีก
(ระบบทวิภาคี) ในหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการถอด นำไปแก้ไขเพื่อปรับปรุงให้มีความ
สมบูรณ์ทั้งเนื้อหาและเครื่องมือต่อไป ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-5797143, โทรสาร 02-5790203

ที่ ศธ 0513.109 (2) / *AF*



ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการสัมภาษณ์
เรียน ผู้จัดการศูนย์ฝึกอบรม บริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ด้วยนางสาวลลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือ
ของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ทั้งนี้ เพื่อนิสิต
จักได้นำข้อมูลที่ได้อไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงษ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143, 02-9428200 กด 1870, 1871, 1873

ที่ ศธ 0513.109 (2) / ๙๙



ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการสัมภาษณ์
เรียน หัวหน้างานทะเบียน (กลุ่มงานทวิภาคี) วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

ด้วยนางสาวลลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือ
ของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ทั้งนี้ เพื่อนิสิต
จักได้นำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงษ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143,02-9428200 กด 1870,1871,1873

ที่ ศษ 0513.109 (2) / 34



ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการสัมภาษณ์
เรียน ผู้จัดการฝ่ายอาวุโสสายพัฒนาบุคลากร

ด้วยนางสาวลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขารัฐกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือ
ของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ทั้งนี้ เพื่อนิสิต
จักได้นำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143,02-9428200 กด 1870,1871,1873

ที่ ศษ 0513.109 (2) / ๙๕



ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการสัมภาษณ์
เรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ (กลุ่มงานทวิภาคี) วิทยาลัยเทคนิคสุจริต

ด้วยนางสาวลลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือ
ของวิทยาลัยเทคนิคสุจริตและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ทั้งนี้ เพื่อ นิสิต
จักได้นำข้อมูลที่ได้อไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143,02-9428200 กด 1870,1871,1873

ที่ ศธ 0513.109 (2) / 134



ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการสัมภาษณ์
เรียน ผู้จัดการศูนย์ฝึกอบรมฝ่ายซูเปอร์ บริษัท เดอะ มอลด์กรุ๊ป จำกัด(สาขามวงค์งาน)

ด้วยนางสาวลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือ
ของวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมและบริษัท เดอะ มอลด์กรุ๊ป จำกัด (สาขามวงค์งาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ทั้งนี้ เพื่อนิสิต
จักได้นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจกขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143,02-9428200 กด 1870,1871,1873

ที่ ศธ 0513.109 (2) / ๙๕



ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

21 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการสัมภาษณ์
เรียน หัวหน้างานค้าปลีก (กลุ่มงานทวิภาคี) วิทยาลัยเทคนิคคูสิต

ด้วยนางสาวลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขารัฐกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือ
ของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยการ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ทั้งนี้ เพื่อนิสิต
จักได้นำข้อมูลที่ได้อไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143,02-9428200 กด 1870,1871,1873

ที่ ศธ 0513.109 (2) / ๓๔



ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

25 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้บริหารบริษัท เคอะ มอลต์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)

ด้วยนางสาวลลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือ
ของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยและบริษัท เคอะ มอลต์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยขอเก็บ
จากอาจารย์ผู้สอนในระบบทวิภาคี หลักสูตร ปวส. สาขาการค้าปลีก ทั้งนี้ เพื่อนิสิตจักได้นำข้อมูลที่ได้
ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143, 02-9428200 กด 1870, 1871, 1873

ที่ ศษ 0513.109 (2) / ๙๕



ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

25 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคคูสิต

ด้วยนางสาวลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการจัด
การศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีกภายใต้ความร่วมมือ
ของวิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน) "

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยขอเก็บ
จากอาจารย์ผู้สอนในระบบทวิภาคี หลักสูตร ปวส. สาขาการค้าปลีก ทั้งนี้ เพื่อนิสิตจักได้นำข้อมูลที่ได้
ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจกขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143, 02-9428200 กด 1870, 1871, 1873



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 02-579-7143 ภายใน 1825

ที่ ศธ 0513.109/0๗๕

วันที่ 6 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ศ. ทรัพย์เย็น

ด้วยนางสาวลิตา รัตนพันธ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการค้าปลีก ภายใต้ความร่วมมือของ วิทยาลัยเทคนิคคูสิตและบริษัท เดอะ มอลล์กรุ๊ป จำกัด (สาขางามวงศ์วาน)”

ภายใต้การควบคุมของ รศ.ชนะ วันหนูน ประชานกรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจเครื่องมือวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหาและเครื่องมือวิจัยให้นิสิตเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ และถูกต้องก่อนนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจกขอขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จุฬารัตน์ วัฒนนะ)

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

รายชื่อผู้ตรวจเครื่องมือ

รศ.ชนะ วันหนูน

วท.ม. (ครุศาสตร์เกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 วท.บ. (ศึกษาศาสตร์-เกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ/สาขาที่สนใจ: การศึกษากลุ่มการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

คุณพีระยศ ยูภาศ

(ผู้จัดการฝ่ายอาวุโสสายพัฒนาบุคลากร บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด)

ค.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 บธ.บ. (การจัดการ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ/สาขาที่สนใจ: การพัฒนาการศึกษา การบริหารทรัพยากรมนุษย์

อาจารย์สุนันท์ จุสนิท

(หัวหน้างานทะเบียน/หัวหน้างานธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยเทคนิคคูสิต)

บธ.บ. (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 คบ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ/สาขาที่สนใจ: อาชีวศึกษา (การค้าปลีก) ธุรกิจศึกษา

อาจารย์ทรงชัย เซาวนไผพจน์

(ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรุงเทพมหานครกษัตริย์วิทยาลัย)

วท.ม. (ครุศาสตร์เกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 วท.บ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ/สาขาที่สนใจ: อาชีวศึกษา ธุรกิจศึกษา

รายชื่อผู้เกี่ยวข้อง

อาจารย์พัฒน สุรวฒนพงษ์	ครูชำนาญการ หัวหน้างานภาษาต่างประเทศ กรุงเทพมหานครบัณฑิตวิทยาลัย
อาจารย์รัตนา วรวิศิษฐา	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย
อาจารย์สายวาริน กิจพจน์	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ หัวหน้างานบัณฑิต วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย
อาจารย์สุนันท์ จุสณิศา	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ หัวหน้างานธุรกิจค้าปลีก/หัวหน้างานทะเบียน วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย
อาจารย์จิรากร คุ้มมณี	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย
อาจารย์สุวรรณี มุสิกปักษ์	ครู วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย
อาจารย์กิริติยา มาศดิตถ์	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ หัวหน้างานศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวลิตา รัตนพันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 3 พฤศจิกายน 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 85 หมู่ 2 ซอยเพชรสันต์ ตำบลช้างกลาง อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80250 โทรศัพท์ 080-610-4076
ประวัติการศึกษา	ปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประวัติการทำงาน	ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานขายธุรกิจลูกค้าผู้ประกอบการ ฝ่ายธุรกิจลูกค้าผู้ประกอบการ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการขาย ฝ่ายปฏิบัติการ บริษัทเดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด (2549-2550) พนักงานส่งเสริมการขาย ฝ่ายส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ บริษัทยูนิลีเวอร์ไทยเทรคดิง จำกัด (2547-2548)